

2012

INSTITUT BALEAR DE LA DONA

MEMÒRIA

MEMÒRIA

INSTITUT BALEAR DE LA DONA

2012

Manuela Meseguer Barrios, directora de l'Institut Balear de la Dona en virtut de l'Acord del Consell de Govern de dia 22 de juliol de 2011, té l'honor de presentar la memòria d'aquest organisme. La memòria aporta una visió global de les accions que ha duit a terme l'Institut, i es detallen tant els distints programes d'Igualtat com les accions desenvolupades per la Direcció, el Consell Rector i el personal tècnic i administratiu de les diferents àrees funcionals del nostre ens.

La memòria per primera vegada conté dades comparatives amb les accions realitzades per l'Institut Balear de la Dona a l'any 2011, en la mesura que siguin comparables amb les dades que considerem més rellevants de l'actuació duta a terme a l'any 2012.

A més, també, per primera vegada, s'adjunta un annex amb les actuacions realitzades pels Consells Insulars en matèria d'igualtat, d'acord amb els convenis de col·laboració signats entre dites institucions i l'Institut Balear de la Dona per reflectir una visió més amplia de les actuacions realitzades en matèria d'igualtat de gènere a la comunitat autònoma de les Illes Balears.

Així mateix, la memòria respon al compliment de les funcions que li atribueix la Llei 5/2000, de 20 d'abril, de creació de l'Institut Balear de la Dona, i la Llei 12/2006, per a la Dona, en el marc de les lleis orgàniques 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, i 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes.

El Decret 21/2012 ha modificat el Decret 109/2001, de 3 d'agost, que regula l'organització i el funcionament de l'IBD. L'article 8.2 b estableix com a funció del Consell Rector aprovar la memòria anual sobre la gestió i el funcionament de l'organisme; així, aquest Consell aprovà, en la sessió de dia 27 de març de 2013, la memòria que es presenta.

Ens correspon, des de la responsabilitat de la direcció que ocup, i amb el suport de l'equip humà que em rodeja, vetllar per l'eficàcia de les nostres polítiques. Eficàcia entesa en el sentit estricte de servei públic, i en el nostre cas, un servei adreçat a garantir el principi d'igualtat d'oportunitats entre homes i dones.

En els anys en què les disponibilitats pressupostàries condicionen algunes mesures, lluny de limitar els nostres objectius en defensa dels drets de la dona, caminam en la convicció de reforçar-los. Uns objectius que requereixen mecanismes de cooperació institucional i dels agents socials, així com d'un compromís amb la transversalitat de gènere en totes les actuacions que emanen dels poders públics.

Palma, 27 de març de 2013

Manuela Meseguer Barrios

Directora de l'Institut Balear de la Dona

ÍNDIX:

L'INSTITUT BALEAR DE LA DONA COM A INSTITUCIÓ	5		
I. ÒRGANS DE GOVERN	5		
II. ESTRUCTURA FUNCIONAL	7		
III. PRESSUPOST	7		
IV. ACTUACIONS DE LA DIRECCIÓ DE L'INSTITUT BALEAR DE LA DONA	8		
PROGRAMES I ACTIVITATS	10		
1. INFORMACIÓ, SENSIBILITZACIÓ, REFORÇAMENT DE L'ASSOCIACIONISME I CONCILIACIÓ	10		
1.1 Centre d'Informació de la Dona	10		
1.2 Biblioteca i Centre de Documentació	28		
1.3 Punts d'informació jurídica	29		
1.4 <i>Guia de recursos per a les dones de les Illes Balears</i>	31		
1.5 Casal de les Dones	32		
1.6 Consell de Participació de la Dona	36		
2. IGUALTAT	37		
2.1 Informes d'Impacte de Gènere	37		
2.2 Denúncies per publicitat sexista	41		
3. CAMPANYES I EXPOSICIONS	42		
3.1 Actes del Dia Internacional de la Dona	42		
3.2 Actes del Dia Internacional de la Violència vers les Dones	43		
4. SALUT I QUALITAT DE VIDA	44		
4.1 Accés a la Medicina Ginecològica	44		
5. VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES	45		
5.1 Xarxa de cases d'acollida	45		
5.2 Habitatges per a la reinserció social per a les dones víctimes de violència de gènere	54		
5.3 Servei d'Assistència Psicològica	55		
5.4 Servei 24 Hores	61		
5.5 Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Maltractament	69		
5.6 Servei de Teletraducció	70		
5.7 Centre coordinador de les ordres de protecció	71		
5.8 Projecte Iris	83		
5.9 Decret d'ajuts econòmics de pagament únic recollits en l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere	84		
6. INCLUSIÓ SOCIAL	86		
6.1 Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució	86		
6.2 Pis tutelat Lausana	86		
7. FORMACIÓ I CULTURA	88		
7.1 Càtedra d'Estudis contra la Violència de Gènere	88		
7.2 Màster oficial en polítiques d'igualtat i prevenció de la violència de gènere del departament de psicologia de la Universitat de les Illes Balears	88		
8. PROJECTES SUBVENCIONATS EN LES CONVOCATÒRIES DE SUBVENCIONS	89		
9. ACORDS I CONVENIS DE COL·LABORACIÓ	90		
10. PLA ESTRATÈGIC D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES DE LES ILLES BALEARS	92		
ANNEX N° 1-CONVENIS DE COL·LABORACIÓ-	93		

L'INSTITUT BALEAR DE LA DONA COM A INSTITUCIÓ

I. ÒRGANS DE GOVERN

El **Consell Rector** i la **Direcció** són els òrgans de direcció de l' Institut, segons la Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l'Institut Balear de la Dona.

Els membres del **CONSELL RECTOR** de l'Institut Balear de la Dona són aquests:

❖ **PRESIDENT:**

Martí Sansaloni Oliver, conseller de Salut, Família i Benestar Social.

❖ **VICEPRESIDENTA:**

Manuela Meseguer Barrios, directora de l'Institut Balear de la Dona

❖ **SECRETÀRIA:**

Titular: María José Jiménez Armijo, funcionària tècnica de l'Institut Balear de la Dona

Suplent: Lluïcia Vaquer Sureda, cap de la Secció II de l'Institut Balear de la Dona

❖ **VOCALS:**

- Conselleria d'Educació i Cultura

Titular: Guillem Estarellas Valls, director general de Planificació, Inspecció i Infraestructures Educatives

Suplent: Gabriela Ester Torrens Ansell, cap de servei dels Ensenyaments de Règim Especial

- Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació

Titular: Joana Maria Camps Bosch, directora general de Treball i Salut Laboral

Suplent: Teresa Palmer Tou, directora general d'Economia i Estadística

- Conselleria de Salut, Família i Benestar Social

Titular: Luís Rafael Santiso, director general de Salut Pública i Consum

Suplent: Paco Valero Mallea, cap de servei de Relacions Institucionals i Participació

- Consell Insular de Mallorca

Titular: Isabel Llinàs Warthmann, consellera del Consell de Mallorca

Suplent: Catalina Sureda Fons, coordinadora de l'Àrea de Persones amb Discapacitat de l'IMAS

- Consell Insular de Menorca

Titular: Aurora Herráiz Aguila, consellera executiva del Departament de Benestar Social i Joventut

Suplent: Maria Cristina Fernández Coll, directora insular d'Atenció a la Dona, Infància i Immigració

- Consell Insular d'Eivissa

Titular: Olga Guerra Vázquez, coordinadora de L'Oficina d'Informació de la Dona d'Eivissa

Suplent: Antonio Ferrer Juan

- Consell Insular de Formentera

Titular: Dolores Fernández Tamargo, consellera de Benestar Social, Joventut i Igualtat

Suplent: Sonia Cardona Ferrer, consellera de Educació i Cultura

- Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB)

1) *Titular:* Margarita Rosselló Riera, regidora de l'Ajuntament d'Estellencs

Suplent: Miquel Santandreu Bestard, secretari general de la FELIB

2) *Titular:* Carmen Moya Riera, regidora de l'Ajuntament de Maó

Suplent: Pedro Bofill Contreras, assessor jurídic de la FELIB

3) *Titular:* Josefa González Giménez, regidora de l'Ajuntament de Lloseta

Suplent: Maria de Fàtima Lladó Mas

- Grup Parlamentari Popular

Titular: Maria José Bauzà Alonso

Suplent: Margarita Durán Cladera

- Grup Parlamentari Socialista

Titular: Rosa Maria Alberdi Castell

Suplent: Cristina Rita Larrucea

- Grup Parlamentari PSM-IV- Entesa per Mallorca-Més per Menorca

Titular: María Bonnín Cortés

Suplent: M.LLum Esteva Pitarch

- Consell de Participació de les Dones

Titular: Neus Llaneras Fuster, presidenta

Suplent: Mª Dolores Sánchez Rodríguez, vicepresidenta

- Associacions de dones:

1) *Titular:* M. Luisa Morillas Navarro, Asociación de Mujeres en Pro de la Igualdad (AMI-Calvià)

Suplent: Dolores Sánchez Rodríguez, Asociación de Mujeres en Pro de la Igualdad (AMI-Calvià)

2) *Titular:* Àngels Cardona Palmer, Associació de Dones Educadores de les Illes Balears

Suplent: Neus Llaneras Fuster, Associació de Dones Educadores de les Illes Balears

3) *Titular:* Dolors Alemany Palmer, Associació de Mestresses de Casa de s'Arracó i Sant Telm

Suplent: Maria Martínez Torres, Associació de Mestresses de Casa de s'Arracó i Sant Telm

4) *Titular:* Francisca Mas Busquets, Lobby de Dones de Mallorca

Suplent: Maria Aina Vaquer, Lobby de Dones de Mallorca

Durant el 2012, el Consell Rector es va reunir en la sessió ordinària de dia 16 de abril de 2012.

II. ESTRUCTURA FUNCIONAL

Els recursos humans de l'Institut Balear de la Dona estan formats pel personal següent:

- La directora
- La secretaria de Direcció
- El cap de servei de Gestió i Planificació
- Dues caps de secció (Àrea de Gestió Econòmica i Àrea de Personal)
- La cap de negociat
- 5 titulats superiors (llicenciats en dret)
- 4 treballadores socials
- 1 titulada en grau mitjà
- 3 auxiliars administratius
- 1 ordenança

En relació a l'any passat s'ha d'indicar que s'ha ocupat el lloc de treball secretari/ària del director/a.

III. PRESSUPOST

Els pressuposts per a 2012 assignats per la Llei de Pressuposts de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears a l'Institut Balear de la Dona (secció 73), en base al compliment dels principis de prudència financera, retenció de les despeses i d'eficiència en la gestió, s'han reduït substancialment respecte als anys anteriors. No obstant això, s'han mantingut els serveis bàsics que es consideren prioritaris.

<i>Any</i>	<i>Pressupost</i>	<i>Percentatge d'augment/reducció</i>
2000	533.821 €	—
2001	1.202.433 €	125,00 %
2002	1.785.080 €	48,00 %
2003	1.992.228 €	11,16 %
2004	3.003.153 €	50,74 %
2005	3.291.574 €	8,77 %
2006	3.385.515 €	2,85 %
2007	3.664.664 €	8,24 %
2008	3.773.604 €	2,97 %
2009	3.475.282 €	-7,00 %
2010	2.958.588 €	-14,87 %
2011	2.697.337 €	-8,84 %
2012	2.550.353 €	-5,45 %

IV. ACTUACIONS DE LA DIRECCIÓ DE L'INSTITUT BALEAR DE LA DONA

❖ Representació de l'Institut en altres institucions:

L'Institut Balear de la Dona, com a organisme d'igualtat de les Illes Balears, forma part de les comissions d'altres institucions, entre les quals:

A L'ESTAT ESPANYOL

- * Observatori de la Igualtat d'Oportunitats entre Dones i Homes
- * Observatori Estatal de Violència sobre la Dona

A LES ILLES BALEARS

- * Consell d'Administració de l'Agència de Cooperació Internacional de les Illes Balears
- * Patronat Fundació Balears a l'Exterior
- * Comissió Pla d'Igualtat dels Serveis Generals de l'Administració
- * Consorci de Recursos Socio-sanitaris i Assistencials de les Illes Balears
- * Comissió Interdepartamental de la Immigració
- * Fòrum de la Immigració de les Illes Balears
- * Comissió Interdepartamental de Salut
- * Junta Rectora de Recursos Socio-sanitaris i Assistencials de les Illes Balears
- * Consell de Cooperació al Desenvolupament de les Illes Balears
- * Consell de Serveis Socials de les Illes Balears
- * Consell de Salut de les Illes Balears

❖ Actuacions en relació als poders públics:

Entre els actes més significatius que l'Institut Balear de la Dona ha dut a terme amb altres poders públics, destaca l'aprovació en el plenari de diversos Ajuntaments de les Illes Balears, de la moció sobre la violència de gènere, amb motiu de la commemoració del Dia Internacional contra la Violència cap a les Dones.

❖ Actuacions en relació als mitjans de comunicació, i assistència a actes, jornades, congressos, seminaris:

L'Institut Balear de la Dona, ha concedit entrevistes als diaris locals i a revistes especialitzades en temes de salut, amb la finalitat de donar a conèixer els distints recursos i actes que es promouen desde l'Institut.

Entre els seminaris, jornades, actes i congressos en els que ha participat l'Institut Balear de la Dona, destaquen els següents:

- * Acte "I Cursa per a la Dona Palma Fitness"
- * Acte al Parlament amb motiu Dia Internacional contra la Violència de Gènere
- * Presentació "Programa acuático para la rehabilitación de la movilidad del brazo", AECC
- * Presentació Cupón de la ONCE "Dia de la dona"
- * Inauguració campanya y exposició "Mujeres: la fuerza del cambio en la India", Fundació Vicenç Ferrer
- * Presentació iniciativa "Empresas por una sociedad libre de violencia de género"
- * Jornades "Familias Monomarentales"
- * Acte "Cursa Nordic Walking, contra la violència de gènere"
- * Jornada sobre Prostitució

PROGRAMES I ACTIVITATS

1. INFORMACIÓ, SENSIBILITZACIÓ, REFORÇAMENT DE L'ASSOCIACIONISME I CONCILIACIÓ

1.1 Centre d'Informació de la Dona

El Centre d'Informació de la Dona (CID) és un servei de l'Institut Balear de la Dona. El seu objectiu principal és informar, orientar i assessorar sobre les següents àrees: jurídica, social i laboral.

L'equip del Centre d'Informació està format per dues advocades i una treballadora social actualment, malgrat durant l'any 2012 el nombre de treballadores socials ha arribat a ser tres. Aquest equip es coordina amb altres entitats i serveis, com els jutjats de les Illes Balears, els col·legis d'advocats, els cossos de seguretat, les oficines d'ajuda a víctimes del delictes, els centres d'acollida, els serveis d'assistència psicològica per a dones víctimes de violència de gènere, els serveis socials, les unitats de salut mental, els centres de salut i els hospitals, altres serveis d'informació, d'estrangeria, sociolaborals, etc.

Durant l'any 2012, des del CID es van atendre un total de 1.652 dones, de les quals 1.401 van acudir per primera vegada al servei d'informació. Totes aquestes van realitzar un total de 3.591 demandes. A l'any 2011 el total de dones ateses varen ser 1797 amb un total de 3921 demandes, la qual cosa suposa que s'han ateses un 8% manco de dones que a l'any 2011, amb la corresponent baixada de nombre de demandes.:

	2011	2012
DONES ATESES	1.797	1.652
DEMANDES REALITZADES	3.921	3.591

Al quadre següent es poden observar el nombre de demandes fetes en funció de les àrees d'atenció:

Demandes per àrees 2012

ÀREA	Gen.	Febr.	Març	Abr.	Maig	Juny	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Total
Jurídica	222	233	255	144	248	239	211	145	283	276	239	111	2.606
Social	60	67	77	73	90	72	91	73	91	62	56	31	843
Laboral	14	21	11	22	22	11	14	10	7	4	5	0	142
<i>Total</i>	296	321	343	239	360	322	316	228	381	342	300	142	3.591

Demandes per àrees 2011

ÀREA	Gen.	Febr.	Març	Abr.	Maig	Juny	Jul.	Ag.	Set.	Oct.	Nov.	Des.	Total
Jurídica	290	329	334	257	288	222	275	196	227	240	287	160	3.105
Social	74	85	59	61	71	65	56	36	52	45	58	49	711
Laboral	11	10	20	9	8	7	6	7	7	7	6	7	105
<i>Total</i>	375	424	413	327	367	294	337	239	286	292	351	216	3.921

Com es pot observar, durant l'any 2012 ha augmentat el nombre de demandes dins l'àrea social (18.5%) i laboral (35.2%), mentre que per altra banda les demandes dins l'àrea jurídica han minvat. (-16%).

El perfil de les dones que sol·liciten informació al CID és el d'una dona casada, entre 31 i 40 anys, amb un fill, amb un nivell d'estudis de primària. Es troba en situació d'atur i sense ingressos econòmics. Té la seva residència a Palma i és de nacionalitat espanyola. Respecte a l'any 2011, no hi ha hagut variació pel que fa al perfil de les dones ateses excepte amb l'estat civil.

Desglossant més, de totes les dones ateses, les nacionalitats més rellevants és el següent: el nombre d'espanyoles encapçalen la llista amb un 1215 (l'any 2011, van ser 1254), seguides de dones bolivianes amb 43 (l'any 2011, van ser 50), equatorianes amb 48 (l'any 2011, van ser 54), argentines amb 31 (l'any 2011, van ser 40) i colombianes amb 28 (l'any 2011, van ser 43), marroquina amb 19 (l'any anterior van ser 22).

Respecte a la població de residència, el CID atén dones de tota Mallorca, tot i que el nombre majoritari d'aquestes resideixen a Palma. La justificació d'aquest fet podria ser la ubicació pròpia del Centre d'Informació, fet que no dificulta que les dones puguin ser ateses ja que se'ls ofereix la possibilitat per part de les tècniques de ser ateses telefònicament o mitjançant e mail.

Els mesos en què s'han rebut major nombre de demandes han estat maig i setembre.

A la següent taula, es desglossen les demandes realitzades per les dones ateses segons les àrees i subàrees d'atenció tant de l'any 2012 com a l'any 2011:

A la següent taula, es desglossen les demandes realitzades per les dones ateses segons les àrees i subàrees d'atenció, durant tots els mesos del 2012:

<i>Àrea:</i>	<i>Gen.</i>	<i>Febr.</i>	<i>Març</i>	<i>Abr.</i>	<i>Maig</i>	<i>Juny</i>	<i>Jul.</i>	<i>Ag.</i>	<i>Set.</i>	<i>Oct.</i>	<i>Nov.</i>	<i>Des.</i>	<i>Total</i>
Àrea Jurídica:													
Dret civil	165	156	180	111	193	173	149	103	226	208	186	64	1.914
Dret administratiu	8	11	9	1	4	2	10	5	4	4	6	6	70
Dret estrangeria	0	1	3	0	2	6	5	0	0	10	0	1	28
Dret internacional	0	0	0	2	0	0	0	0	1	1	2	0	5
Dret penal	35	43	53	25	36	44	36	28	41	39	37	33	450
Dret laboral	14	17	7	5	9	12	6	8	11	10	9	4	112
Justícia gratuïta	0	5	3	0	4	2	5	1	0	3	1	3	27
<i>Subtotal</i>													2.606
Àrea Social:													
Educació	0	0	1	1	1	3	0	2	1	0	0	0	9
Immigració	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1	0	2
Habitatge	1	5	7	4	13	4	7	3	7	6	3	0	60
Maltractament	26	24	21	39	40	32	41	41	53	25	18	17	377
3ª Edat	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	4
Discapacitat	1	4	1	1	0	3	1	0	1	0	1	0	13
Orientació familiar	7	5	15	5	6	13	25	7	11	14	13	5	126
Prestacions i ajuts	21	22	25	15	23	13	15	14	10	15	15	8	196
Seguretat social	2	6	4	4	4	2	0	5	6	2	2	1	38
Altres	2	1	3	3	2	1	2	0	2	0	2	0	18
<i>Subtotal</i>													843
Àrea Laboral:													
Orientació laboral	14	21	11	22	22	11	14	10	7	4	5	0	142
<i>Subtotal</i>													142
Total	296	321	343	239	360	322	316	228	381	341	302	142	3.591

A la següent taula, es desglossen les demandes realitzades per les dones ateses segons les àrees i subàrees d'atenció, durant tots els mesos del 2011

<i>Àrea:</i>	<i>Gen.</i>	<i>Febr.</i>	<i>Març</i>	<i>Abr.</i>	<i>Maig</i>	<i>Juny</i>	<i>Jul.</i>	<i>Ag.</i>	<i>Set.</i>	<i>Oct.</i>	<i>Nov.</i>	<i>Des.</i>	<i>Total</i>
Àrea Jurídica:													
Dret civil	231	277	287	195	217	162	180	141	165	186	226	122	2.389
Dret administratiu	0	6	9	10	2	3	3	4	4	3	1	7	52
Dret estrangeria	0	3	0	0	3	0	0	0	0	0	1	3	10
Dret internacional	0	2	0	0	0	0	1	3	0	2	2	1	11
Dret penal	39	24	29	36	47	53	57	33	28	44	44	24	458
Dret laboral	15	10	5	14	18	4	26	13	25	5	12	3	150
Justícia gratuïta	5	7	4	2	1	0	8	2	5	0	1	0	35
<i>Subtotal</i>													3.105
Àrea Social:													
Educació	1	3	1	1	0	2	0	0	0	1	0	1	10
Immigració	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	1	3
Habitatge	3	5	4	4	5	6	7	0	2	2	3	3	44
Maltractament	18	37	22	24	35	34	29	11	25	19	21	17	292
3 ^a Edat	0	1	0	0	2	0	0	0	1	0	1	0	5
Discapacitat	1	0	0	1	2	2	0	0	0	0	0	0	6
Orientació familiar	6	10	8	5	2	5	6	4	8	2	4	0	60
Prestacions i ajuts	40	27	22	25	20	12	13	15	14	20	26	25	259
Seguretat social													
Altres	5	2	2	1	3	4	1	6	2	1	3	2	32
<i>Subtotal</i>													711
Àrea Laboral:													
Orientació laboral	11	10	20	9	8	7	6	7	7	7	6	7	105
<i>Subtotal</i>													105
Total	375	424	413	327	367	294	337	239	286	292	351	216	3.921

Les gràfiques comparatives permeten extraure les següents conclusions:

A) Àrea jurídica

En general es constata que hi ha hagut una disminució de demandes.

Aquesta disminució ha estat més acusada a la subàrees de dret civil, dret internacional i dret laboral i es manté sense grans variacions a les subàrees de dret penal i justícia gratuïta.

En canvi, han augmentat les demandes a les subàrees de dret administratiu i dret d'estrangeria.

B) Àrea social

A l'àrea social hi ha hagut un increment de demandes en general a totes les subàrees, excepte pel que fa a les demandes relacionades amb prestacions i ajudes.

Al 2012 s'ha tingut en compte com una subàrea amb entitat pròpia les demandes relacionades amb la seguretat social que al 2011 es varen agrupar dins la subàrea altres donat les poques demandes realitzades, atès les dubtes sorgides arrel de la interrupció voluntària de l'embaràs.

C) Àrea Laboral

S'han incrementat significativament les demandes en aquesta àrea (105 demandes a l'any 2011 i 142 a l'any 2012).

Anàlisis de les Àrees:

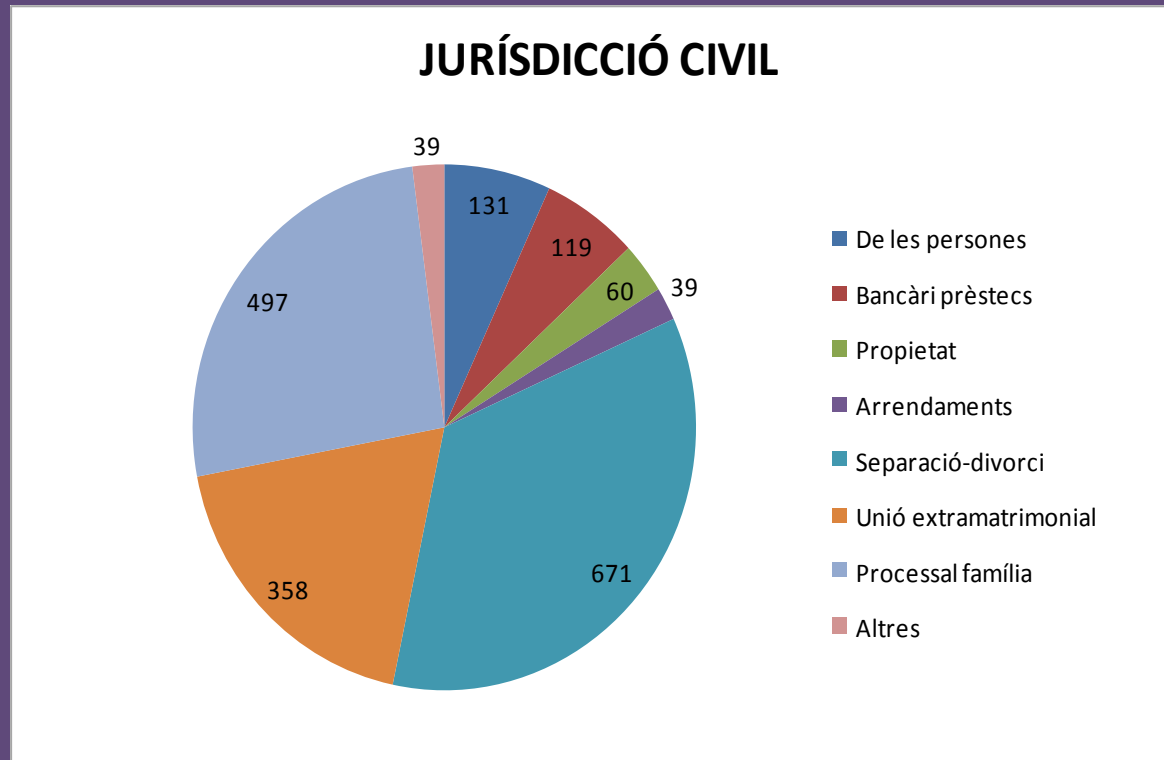
A. ÀREA JURÍDICA

Al llarg de l'any 2012 s'han atès per les jurídiques del Centre d'Informació de la Dona s'han atès un total de 2.606 demandes en matèria jurídica, que hem classificat de la manera següent:

A.1 EN MATÈRIES DE LA JURISDICCIO CIVIL

Les demandes formulades per les usuàries en matèria de Dret civil van ser 1.914. Majoritàriament, als assumptes que es van conèixer es van tractar les següents demandes: processos matrimonials com el divorci, separació, unió extra matrimonial, règim de la guarda i custòdia del fills, incompliment de les sentències judicials, canvi de les circumstàncies del Conveni Regulador, reclamació de la pensió d'aliments, en matèria de filiació matrimonial o extra matrimonial, paternitat i maternitat, aliments entre parents, incapacitació, tutela, curatela, guarda dels menor o incapacitats, emancipació i registre civil.

Gràfic on es veuen les principals demandes en matèria civil:

Explicació del gràfic:

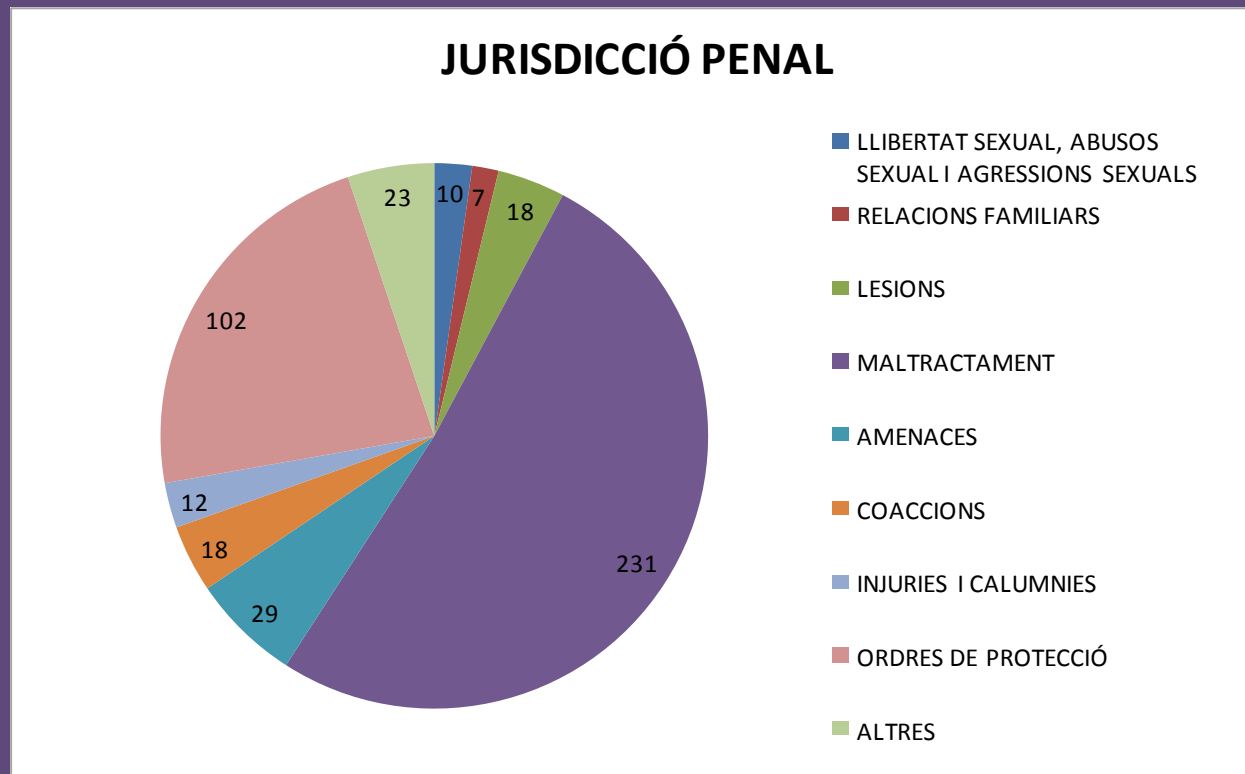
1. **DE LES PERSONES:** s'inclouen les subàrees: adopció, registre civil, incapacitació, tutela, mediació, paternitat-maternitat i filiació.
2. **BANCARI-PRÉSTECES:** préstecs personals i hipotecaris
3. **PROPIETAT:** compravenda, queixa veïnal i desnonament
4. **ARRENDAMENTS:** de local, de vivenda i desnonament
5. **DIVORCI I SEPARACIÓ:** informació general
6. **UNIÓ EXTRA MATRIMONIAL:** informació general
7. **PROCESSAL FAMÍLIA:** s'inclou les subàrees: incompliment de sentències, apel·lació, canvi circumstàncies del conveni regulador i reclamació pensions d'aliments.

A.2 EN MATÈRIES DE LA JURISDICCIO PENAL

En matèria de Dret Penal les demandes formulades van ser 450, cal destacar per la seva importància, els delictes contra les relacions familiars (abandonament de la família, impagament de pensions, quebrantament dels deures de custòdia i sostracció de menors), delictes contra la llibertat sexual (abusos sexuals, agressions sexuals), els maltractaments tant físics com psicològics, lesions, amenaces i coaccions i les ordres de protecció.

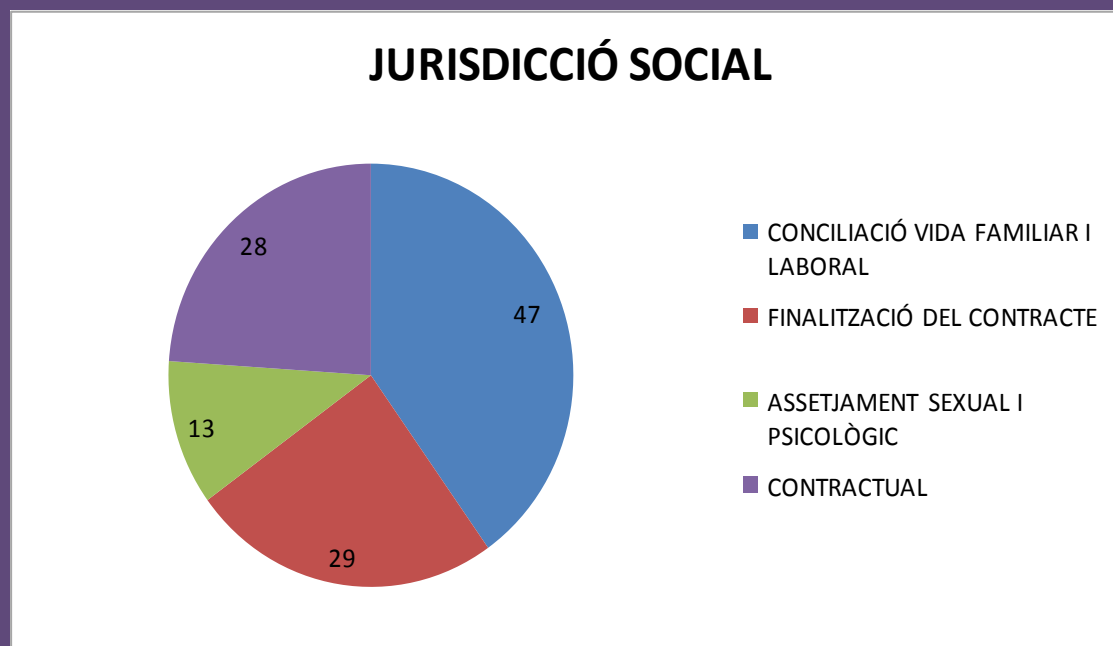
Gràfic de les demandes majoritàries en matèria penal:

A.3 EN MATÈRIA DE LA JURISDICCIO SOCIAL

Es van atendre 112 demandes destinades fonamentalment a la conciliació de la vida familiar i professional (excedència, reducció de jornada, permís de lactància, risc d'embaràs i de lactància, maternitat), assetjament psicològic i sexual, contractació, retribucions, finalització del contracte (acomiadament i extinció del contracte), protecció de la maternitat (permís de lactància, excedència, reducció de la jornada per guarda legal)

Gràfic de les demandes majoritàries en matèria de social:

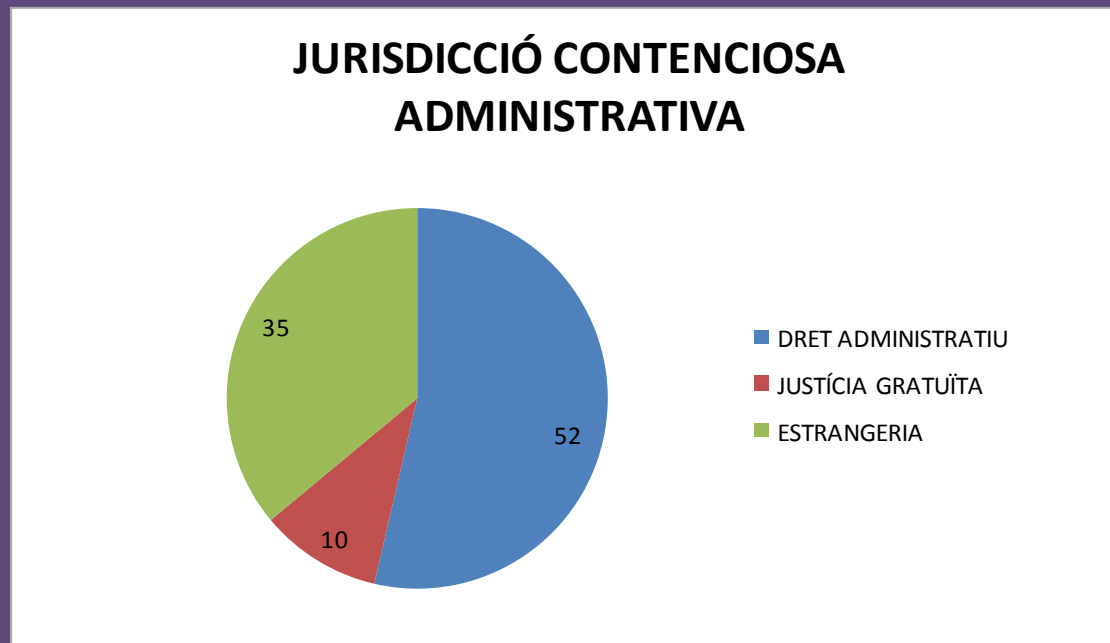
Explicació del gràfic:

1. **CONCILIACIÓ VIDA FAMILIAR I LABORAL:** excedència, reducció de jornada, permís de lactància, risc d'embaràs, risc de lactància, protecció de la maternitat.
2. **FINALITZACIÓ DEL CONTRACTE:** resolució contracte i acomiadament.
3. **ASSETJAMENT: SEXUAL I PSICOLÒGIC.**
4. **CONTRACTUAL:** contractació, conflictes col·lectius, retribucions i sancions

A.4 EN MATÈRIA DE JURISDICCIO CONTENCIOSA ADMINISTRATIVA

Les demandes van ser 97 i majoritàriament versen en relació als recursos administratius (alçada, potestatiu de reposició,...), reclamació prèvia a la via jurisdiccional laboral, recurs contenciós administratiu, amb la Seguritat Social per qüestions relatives a les pensions (52). També cal destacar les matèries del Dret d'estrangeria, amb 10 demandes relatives a la tramitació dels permisos de residència, de treball i la reagrupació familiar. I pel que fa a les matèries relacionades a reclamació o queixes per l'actuació de l'advocat d'ofici, les demandes han estat 35.

Gràfic que reflexa les demandes formulades en relació a matèries de l'ordre jurisdiccional contenciós administratiu:

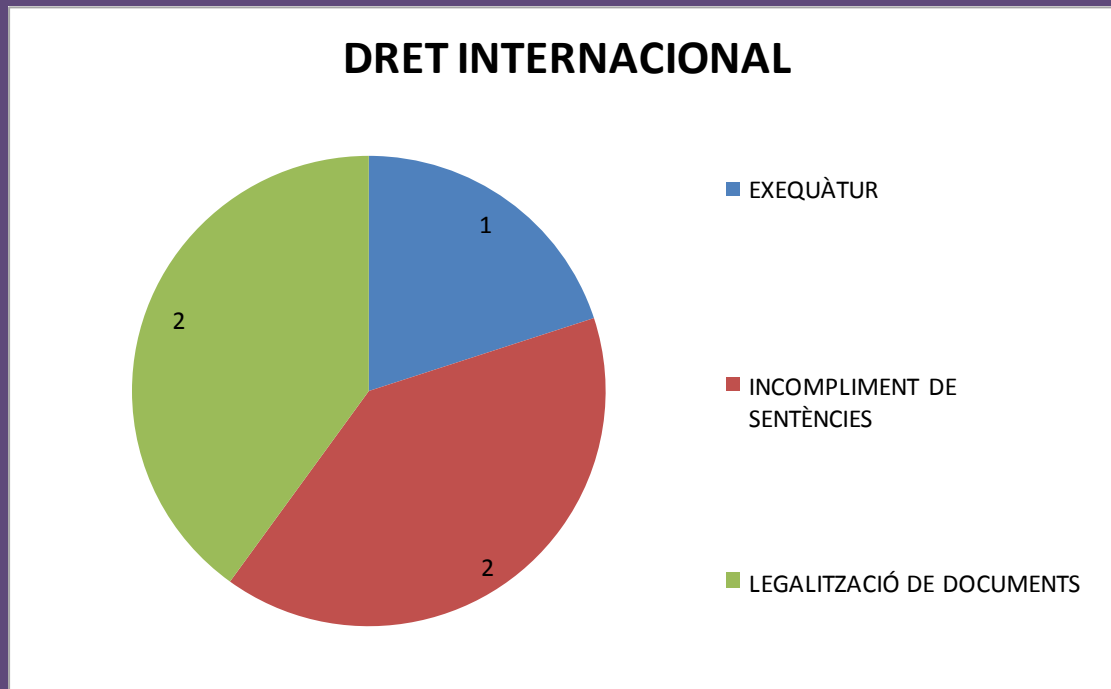
Explicació de la Gràfica:

1. **DRET ADMINISTRATIU:** Recurs administratiu i contenciós administratiu, reclamació prèvia, pensions (contributives i no contributives), Seguritat social, revisió d'escrits.
2. **JUSTÍCIA GRATUÏTA:** sol·licitud, reclamacions, recursos, queixa de l'actuació de l'advocat (privat o d'ofici).
3. **DRET D'ESTRANGERIA:** permís de treball, permís de residència, permís comunitari i reagrupació familiar

A.5 EN MATÈRIA DE DRET INTERNACIONAL

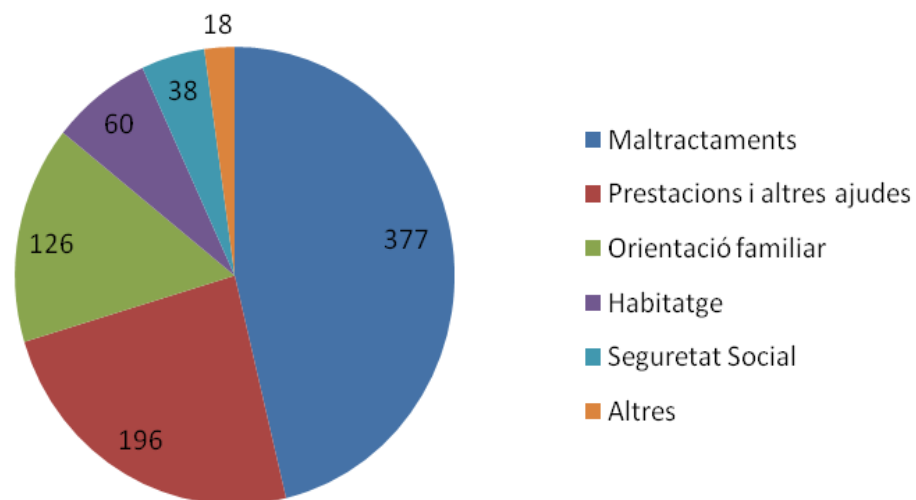
Les demandes en matèria de Dret Internacional van ser 5, relacionades amb els següents assumptes: exequàtur (1), incompliment de sentències (2), legalització documents (2). No és fa cap gràfica ja que entenem que no és necessària pel nombre de demandes formulades.

Gràfic que reflexa les demandes formulades en relació a matèries de dret internacional:

B. ÀREA SOCIAL

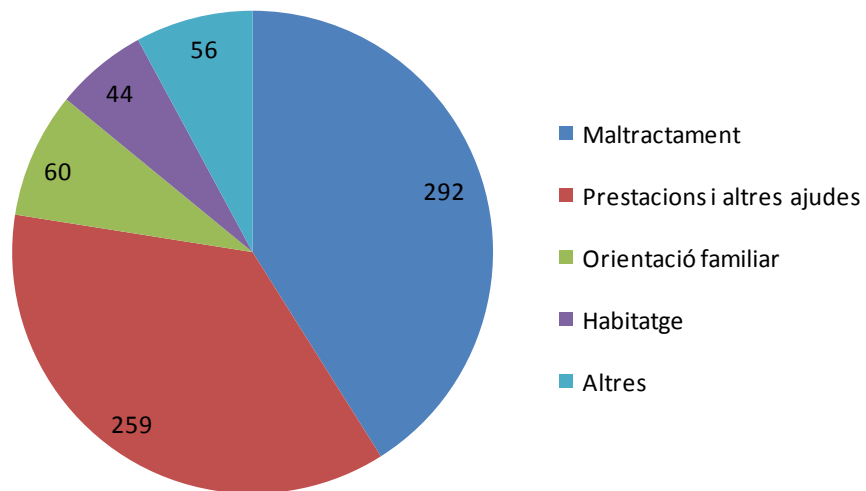
TOTAL DEMANDES ÀREA SOCIAL 2012

A través de l'atenció de l'Àrea Social del CID, es pretén potenciar les capacitats de cada una de les dones ateses mitjançant una orientació personalitzada i integral en funció de la problemàtica que presenten. Es treballa des d'un enfocament basat en l'apoderament de la dona, assumpció de les seves responsabilitats i reforçament dels recursos, tant personals com del seu entorn. De la mateixa manera, és fa una orientació sobre els recursos psicosocials i econòmics existents a la nostra comunitat autònoma.

Durant l'any 2012, de les 3.591 demandes realitzades, un total de 843 són de tipus social, concretament en relació amb els maltractaments (377), prestacions i altres ajudes (196), orientació familiar (126), habitatge (60), seguretat social (38) i altres (18).

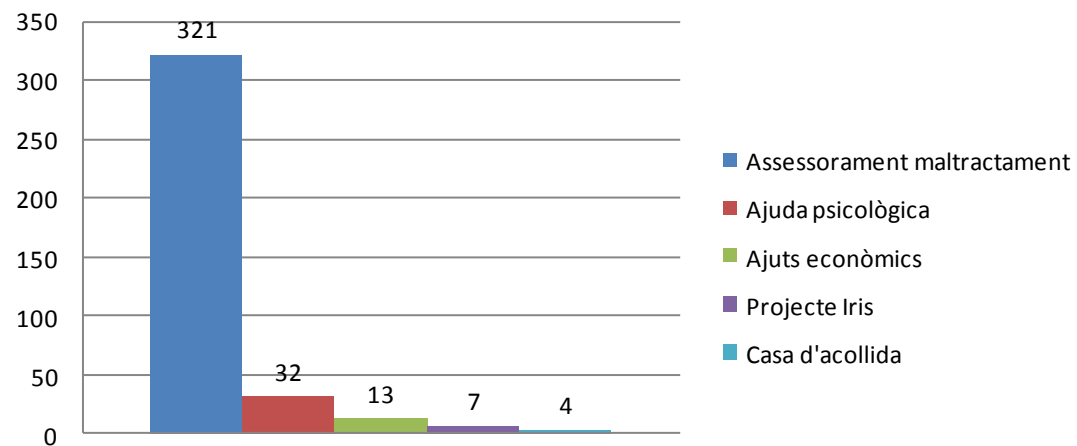
TOTAL DEMANDES ÀREA SOCIAL 2011

En comparació amb l'any 2011, destaca l'augment de les demandes de d'orientació familiar (110%), d'habitatge (36.3%) i de maltractaments (29%), i per altra banda han disminuït les demandes sobre prestacions i ajuts amb un 24%.

Cal destacar, que l'atenció de cada una d'aquestes demandes socials implica un treball indirecte, que malgrat és difícil de quantificar, és imprescindible. Aquest treball suposa dur a terme una sèrie d'entrevistes de seguiment, valoració dels recursos adients, gestions de coordinació amb altres serveis i entitats i les derivacions pertinents, entre d'altres.

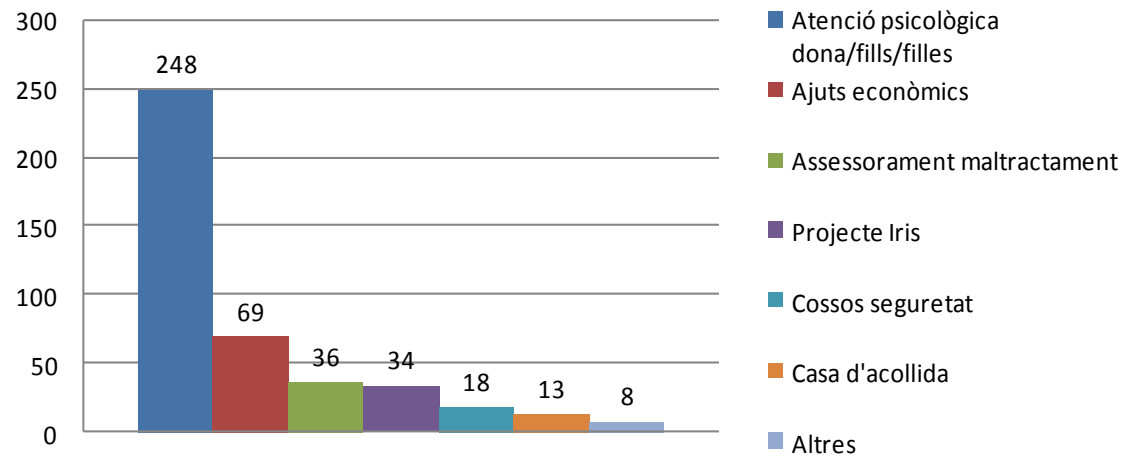
Demandes ateses per maltractament 2012

En relació amb les demandes ateses per maltractament, se n'han rebudes un total de 377 durant l'any 2012. D'aquestes consultes, 321 sol·licitaven informació general derivada del maltractament, per exemple, com i on interposar una denúncia, sol·licitud d'ordre de protecció, accés als recursos específics a dones víctimes de violència de gènere, com actuar davant uns fets de violència, casa d'acollida, etc. Les altres demandes han estat més concretes com: ajuda psicològica (32), ajuts econòmics específics per a dones víctimes de violència de gènere(13), alta al projecte Iris (7) i casa d'acollida (4).

Per donar resposta a aquestes demandes, la majoria dels recursos emprats són els següents:

RECURSOS EMPRATS EN SITUACIÓ DE MALTRACTAMENT 2012

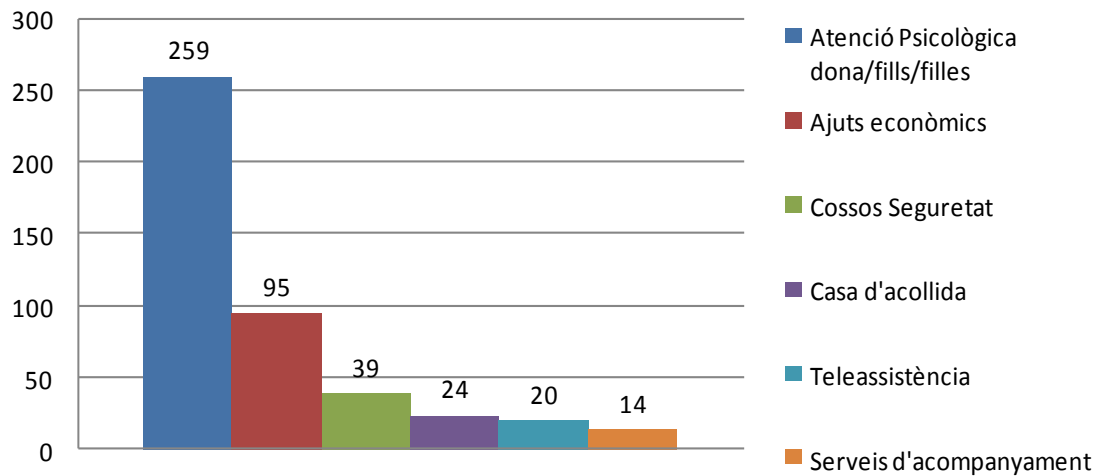
Cal destacar que entre les dones víctimes de maltractament, els recursos que s'han valorat més adients han estat: Atenció psicològica per a la dona i/o als seus fills/filles (58.21%); ajuts econòmics (Renta Activa d'Inserció i altres) (16.2%); informació general de com actuar davant el maltractament (8.45%); projecte Iris (8%); cossos de seguretat (4.22%); Casa d'acollida (3%) i altres (1.92%)

La majoria de vegades han acudit al centre derivades per altres professionals (cossos i forces de seguretat de l'Estat, serveis socials, sanitaris i educatius, etc.) o per iniciativa pròpia.

Respecte de l'any 2011 destaca la inclusió de l'ítem d'informació general de com actuar davant el maltractament com a recurs. Motiu pel qual la resta de recursos han disminuït ja que molts estan inclosos dins el nou ítem

RECURSOS EMPRATS EN SITUACIÓ DE MALTRACTAMENTS 2011

Dades específiques sobre violència de gènere

L' ampliació de la base de dades realitzada l'any passat, ens ha permès conèixer dades específiques sobre violència de gènere. De manera que, d'una mostra de 184 dones víctimes de violència de gènere ateses durant el 2012, 124 (67.4%) han manifestat haver patit maltractaments físics i psicològics, 52 (28.3%) maltractaments psicològics i 8 (4.3%) agressions físiques.

Respecte a la denúncia dels fets, el 63.64% de les dones no han interposat cap denúncia, el 25.13% han denunciat en una ocasió, el 7.5% en dues ocasions, el 2.7% en tres ocasions i un 1.03% en més de 4 ocasions.

Els motius expressats per no denunciar han estat : por (57.14%), reconciliació (20%), manca de recursos econòmics (11.42%) i manca d'habitatge (11.42%).

Mentre que, del total de les dones que havien denunciat en qualque ocasió, el 5.8% han expressat haver retirat qualque denúncia.

C. ÀREA LABORAL I FORMATIVA

Les treballadores socials del CID, en funció de la situació socio-laboral de les dones que atenen, s'encarreguen d'informar i assessorar-les sobre els recursos formativo-laborals més adients. Les demandes realitzades per les dones a l'àrea laboral han estat 142, de les quals, la majoria, fan referència a l'orientació per a la recerca activa de feina. Aquesta es pot dur a terme amb la revisió del currículum, tècniques de recerca, noves tecnologies, directori de borses de feina i d'empreses etc.

Els casos d'autoocupació de dones emprenedores es deriven a les entitats que tenen serveis d'atenció especialitzada. A aquests serveis, amb una idea o un projecte de negoci, mitjançant entrevistes personalitzades, se les informa de les passes que han de dur a terme per constituir la seva empresa.

Per part de les tècniques del Centre d'Informació de la Dona de l'Institut Balear de la Dona, s'han fet, a més, les següents actuacions:

CONSULTES FETES PER ALTRES PROFESSIONALS

Des del Centre d'Informació de la Dona s'han atès un total de 76 demandes fetes per altres professionals respecte a consultes que se'ls han plantejat per les seves usuàries a les diferents àrees d'atenció directa. Majoritàriament, les demandes han estat fetes telefònicament per professionals de pobles de Mallorca, encara que també s'han atès des de les altres illes.

S'han rebut demandes per part de professionals del Serveis Socials, Centres de Salut, Psicòlegs, Treballadors Familiars, Policia Nacional i Guàrdia Civil, Cases d'acollida, Centres escolars, Tècnics d'acompanyament i d'altres. En tots els casos se'ls ofereix la possibilitat de poder concertar una cita amb el Centre d'Informació de la Dona tant a l'àmbit jurídic com social per poder aprofundir en aquells aspectes més concrets.

Les consultes jurídiques majoritàriament que s'han formulat versen sobre: divorci, regulació del conveni regulador de la guarda i custòdia, execució de les sentències, maltractaments, ordres de protecció, requisits per la sol·licitud d'un advocat d'ofici, desnonament, préstecs personals i hipotecaris, entre d'altres.

A l'àmbit social s'han fet consultes relatives a l'existència d'ajudes socials, requisits d'entrada en cases d'acollida, sol·licitar el Servei d'acompanyament a dones víctimes de violència de gènere, derivacions a assistència psicològica, derivació a Menors, tramitar el servei de teleassistència.

❑ PERSONACIONS DE L'INSTITUT BALEAR DE LA DONA

Arrel de l'acord del Consell de Govern dia 17 d'octubre de 2008, a proposta de la Conselleria d'Afers Socials, Promoció i Immigració, va aprovar l'acord perquè l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears es personi com acusació particular en tots els judicis penals per violència contra les dones a les Illes Balears en què s'hagin registrat casos de mort o lesions greus. Segons l'article 42 de la llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la Dona, el Govern pot acordar la personació de l'Administració autonòmica en els procediments per maltractaments.

L'acord atorga la facultat a la consellera d'Afers Socials, Promoció i Immigració l'autorització, previ informe de l'Institut Balear de la Dona per notificar l'Advocacia de la Comunitat Autònoma dels judicis penals per violència contra les dones als quals s'ha de personar com acusació particular.

Mitjançant el Decret 10/2011, de 18 de juny, del President de les Illes Balears, es determina la composició del Govern i s'estableix una nova estructura de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears. Segons el Decret 12/2011, de 18 de juny, del President de les Illes balears, pel qual s'estableixen l'estructura bàsica de les Conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, pel qual corresponen les competències de l'anterior Conselleria d'Afers socials a la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social

Durant l'any 2012, quan l'Institut Balear de la Dona va tenir coneixement dels fets va sol·licitar a l'Advocacia de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears la personació en el procés penal corresponent. Els dos casos son:

- * A Canyamel (Mallorca) en la 1a quinzena d'agost 2012
- * A Eivissa en data de 28 de juny 2012

1.2 Biblioteca i Centre de Documentació

La biblioteca del Institut de la Dona continua la tasca de recopilar tota la informació i documentació que fa referència a dones, a través de premsa, llibres, publicacions periòdiques i dvd.

Es pot accedir al fons de la biblioteca mitjançant la web. Al Catàleg Bibliogràfic de les Illes Balears <http://caiblib.uib.es> es poden fer consultes ja sigui per títol, per autor, per matèria, etc. Les sol·licituds es poden fer de manera presencial, per telèfon, per fax, per correu ordinari o per correu electrònic. També es pot accedir al mateix mitjançant el servei de préstec interbibliotecari.

La biblioteca forma part de la Xarxa de Centres de Documentació i Biblioteques de Dones, que suposa més col·laboració entre totes les biblioteques dels organismes d'igualtat, els quals tenim el compromís de lliurar-nos totes les publicacions.

Els fons bibliogràfic consta d'un total de 5.327 exemplars catalogats, que comprèn llibres i dvd. Durant l'any 2012 se varen donar d'alta 21 nous usuaris i es van atendre un total de 73 persones. A l'any 2011 les noves usuàries varen ser 26 i es varen atendre 93 persones, per la qual cosa hi ha una petita davallada amb el número de noves usuàries i s'han atès a 20 persones manco que l'any 2011.

El fons bibliogràfic esta classificat segons el thesaurus dona de l'Institut de la Dona de Madrid que és distribueix en 17 matèries, administració de l'estat, ambient sociodemogràfic, benestar social, ciències, cultura, dret-normativa, documentació- mitjans de comunicació, economia, educació, família, violència, política, salut i treball, i també hem fet un apartat on classifiquem tot el material que fa referència a les Illes Balears. El sistema de catalogació és l'innopac.

Quant a les estadístiques, les consultes han seguit sent realitzades en la seva major part per dones procedents de Palma i de forma presencial, excepte les corresponents a préstec interbibliotecari, que s'han fet mitjançant la web.

Cal recordar que la biblioteca és d'ús públic i està oberta a tothom i el seu horari és de dilluns a divendres de 9 a 14 hores.

1.3 Punts d'informació jurídica

Els punts d'informació jurídica han oferit, fins al 31 de maig, a les dones de forma gratuïta informació, orientació i assessorament jurídic en relació amb el dret familiar, civil, penal, administratiu i laboral. Ubicats als municipis de Calvià, Capdepera, Manacor, Petra, Binissalem, Alcúdia, Pollença, Lluçmajor i Sóller, i donant cobertura a tota la Part Forana de Mallorca, tant a professionals dels Serveis Socials, com a dones usuàries en general.

Dades dins l'àmbit d'atenció:

- * **Informació i assessorament jurídic als professionals municipals** que ho requereixin.

S'han fet un total de 10 consultes per part de professionals.

- * **Atenció a usuàries.**

S'han rebut un total de 122 demandes de servei per part d'usuàries, de les quals se n'han atès a un total de 113 dones. 9 de les dones que varen iniciar la demanda no varen acudir al servei. Al segon semestre de l'any 2011 el nombre de dones ateses va ser superior (141) i el nombre de demandes rebudes també (162).

- * **Tipus de consultes, per matèries tractades**

124 consultes relacionades amb dret civil.

13 relacionades amb dret penal.

5 relacionades amb dret laboral.

A partir de les dades recollides pel servei, podem extreure el **perfil** següent:

- Un 15% de les dones provenen de Alcúdia; un 14% de Capdepera; un 14% de Calvià. *A l'any 2011 (segon semestre) la majoria provenien de Manacor (15%)*
- Un 64,60 % té entre 18 i 40 anys. *A l'any 2011 (segon semestre) el percentatge era només del 59,9%.*
- Un 56 % és de nacionalitat espanyola. *A l'any 2011 (segon semestre) el percentatge era superior (72,3%)*

Les dades d'aquest servei són de difícil comparació, ja que a l'any 2011 el servei, per temes de contractació, va romandre aturat de gener a juny. I a l'any 2012 va tancar al maig. Per una banda no són el mateix número de mesos i per altra banda, hi ha municipis on s'ha de tenir en compte l'estacionalitat turística, ja que la població puja molt en els mesos d'estiu.

PUNTS D'INFORMACIÓ	Nº de usuàries ateses	Nº de demandes d'usuàries	Nº de demandes de professionals
2011 (de juny a desembre)	141	162	24
2012 (de gener a maig)	113	122	10

1.4. *Guia de recursos per a les dones de les Illes Balears*

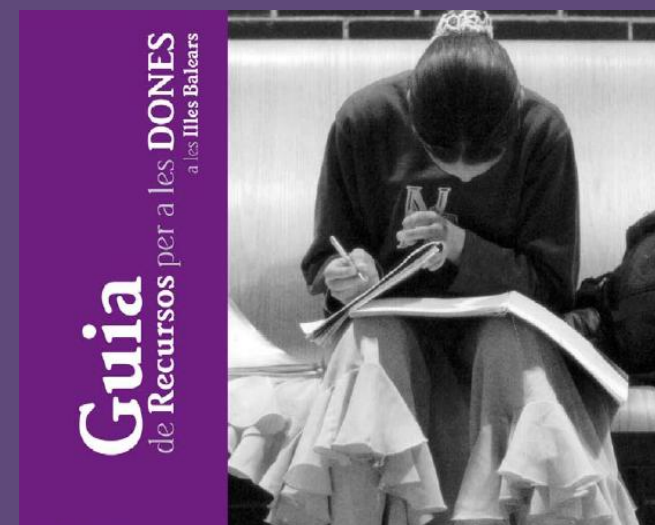
Des de l'any 2008 s'ofereix aquesta *Guia de recursos per a les dones de les Illes Balears*. La guia respon a la necessitat de mantenir al dia els recursos que en un moment determinat poden utilitzar les dones.

El format de fitxer en què està editada permet actualitzar-la periòdicament. S'adreça als professionals del treball social, de l'atenció psicològica, de la salut, del món educatiu i del camp jurídic, entre d'altres; per aquest motiu, s'estructura en les àrees següents:

- Centres d'informació de la dona
- Serveis d'atenció telefònica
- Salut
- Serveis socials
- Maltractaments i agressions sexuals
- Serveis jurídics
- Formació i treball
- Educació, cultura i esports
- ONG
- Adreces d'Internet

Al final de la guia hi ha una fitxa en blanc per a canvis, i una llista alfabètica dels recursos.

Per motius d'estalvi, les actualitzacions de la guia de recursos per a les Illes Balears només estaran disponibles a la nostra pàgina web, on les dones i el personal professional disposa de les dades actualitzades en tot moment.

1.5 Casal de les Dones

El Casal de les Dones és un punt de trobada i de participació per a les dones, creat i dirigit per l'Institut Balear de la Dona i gestionat per una empresa externa, actualment Espiral. Any rere any es manifesta un coneixement més gran del seu funcionament.

Durant el 2012 hem atès a un total de 7.959 usuàries.

Entre les activitats que tenen més demanda, es pot destacar:

- * El Casal com a servei d'informació i difusió (consultes sobre les activitats que s'hi fan, sobre les associacions del centre, etc.).
- * El Casal com a servei de foment de l'associacionisme.
- * El Casal com a centre de dinamització sociocultural (amb activitats de formació, creixement personal, gimnàstica, sortides culturals, excursions, etc.).
- * El Casal com a servei de préstec de llibres, i espai per fer ús dels ordinadors amb accés a Internet.
- * El Casal com a espai per la promoció de la igualtat i la prevenció de la violència de gènere a través de la formació.

Hall del Casal de les dones

El Casal com a servei d'informació i difusió

Durant l'any 2012 s'han incrementat les demandes, tant presencials com telefòniques i per correu electrònic, que corresponen a les categories següents: activitats pròpies del Casal, associacionisme, assessorament jurídic, social i laboral amb derivació a l'Institut Balear de la Dona, formació, demandes puntuals sobre la borsa de voluntàries, informàtica i d'altres.

El Casal com a servei de foment de l'associacionisme

El centre, és un espai de trobada, realització i dinamització d'activitats d'associacions de dones legalment constituïdes i del Consell de Participació de la Dona de les Illes Balears.

Les associacions següents tenen la seu al Casal de les Dones, on disposen d'espai i recursos, allhora que duen a terme activitats pròpies:

- Associació Balear de Suport a la Fibromiàlgia (ABAF)
- Associació de Dones Afectades de Càncer de Mama (AUBA)
- Consell de Participació de les Illes Balears.
- Associació Balear de Puntetes i Brodats (ABEB)
- Associació d'Agents d'Igualtat de les Balears (AIBAL)
- Associació d'Empleades de la Llar (ABELL)
- Associació de Famílies Monoparentals (AFAMON)
- Associació de Dones de les Illes Balears per a la Salut (ADIBS)
- Cercle Matern Infantil
- Banc de Temps
- Associació de Dones Musulmanes de les Balears Al-Khawar
- Associació de Dones d'Esquerres de les Illes Balears
- LA RADIAL.

Els recursos que s'ofereixen a les associacions de dones són aquests:

- Punt d'informació de recursos per a dones
- Ús compartit de despatxos equipats
- Sala per a seminaris, cursos i reunions
- Sala polivalent per a assemblees, seminaris, videofòrums, exposicions, teatre, etc.
- Ordinadors amb accés a Internet
- Servei de reprografia.
- Biblioteca complementària del Centre de Documentació i Biblioteca de l'Institut Balear de la Dona

Xerrada sobre violència de gènere

Participació 8 de març

El Casal com a centre de dinamització sociocultural

A més de les activitats organitzades per les diferents entitats que tenen seu al centre i que ofereixen tallers a les seves sòcies, es realitzen altres moltes activitats obertes a qualsevol dona interessada en participar.

S'elabora un tríptic trimestral amb activitats de caràcter permanent i puntuals.

Durant l'any 2012, algunes de les activitats que s'hi dugueren a terme es detallen a continuació.

- Reunions entre la Direcció de l'Institut i les associacions
- Trobades
- Jornades
- Pilates
- Cant i tècniques de veu
- Gimnàstica del Sòl pelvià
- Taller de castellà per a dones àrabs
- Ioga
- Autoestima
- Introducció a l'informàtica
- Estimulació cognitiva
- Ioga del Rire
- Ludoteca
- Lectura
- Participació a tots els actes del 8 de març i 25 de novembre
- Activitats de Nadal
- Activitats d'estiu
- Tallers de cuina
- Xerrades dones
- Xerrades violència de gènere, etc.

Cant i tècniques de veu

Risoteràpia

El Casal com a servei de préstec de llibres i espai per fer ús dels ordinadors amb accés a Internet.

Aquest servei ha experimentat un increment qualitatiu respecte d'altres anys a causa sobretot de l'adquisició de nou material bibliogràfic, resultat dels suggeriments i les aportacions de les usuàries mateixes, que d'aquesta manera contribueixen a donar un impuls a una biblioteca del Casal per a totes, i també a apropar els llibres a les usuàries a través d'una recomanacions des de la recepció del Casal.

El Casal com a espai per la promoció de la igualtat i la prevenció de la violència de gènere a través a través de la formació.

Totes les programacions tenen taller de formació per a treballar la igualtat i la prevenció de la violència de gènere. Tinguent en compte la dificultat que hi ha per desmuntar mites i poder resoldre dubtes varis, el casal es converteix en l'espai idoni per aquestes activitats ja que la gran varietat de perfils d'usuàries ens permet arribar a molts sectors de la societat.

Sortida cultural

Autoestima

1.6 Consell de Participació de la Dona

El Consell de Participació està integrat per les Associacions de Dones de les Illes, Grups Parlamentaris, Sindicats, Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB) i pels representants de la Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats, de la Conselleria de Salut, Família i Benestar Social, i de Vicepresidència Econòmica, de Promoció Empresarial i d'Ocupació.

Els membres de la Comissió Permanent són:

- * Associació de Dones Educadores (presidència)
- * Associació AMI Balears (vicepresidència)
- * Associació Dones Progressistes de Menorca (vocalia)
- * Associació Espai Dones Formentera(vocalia)
- * Associació Creients i Feministes (vocalia)
- * Associació de Dones d'Esquerres de les Illes Balears (vocalia)
- * Asociación Balear Apoyo Fibromialgia (vocalia)
- * Federació de Dones d'Acció Social i Família (vocalia)
- * Associació Mestresses de Casa de s'Arracó i Sant Elm (vocalia)
- * Associació Mestresses de Casa d'Andratx (vocalia)
- * Associació Dones Campaneres (vocalia)
- * Secretària IBD

2. IGUALTAT

2.1 Informes d'Impacte de Gènere

Els informes d'Impacte de Gènere son instruments que ajuden a la valoració, previsió i prospecció de les polítiques públiques considerant el diferent impacte que produiran en les dones i homes i posant en manifest a qui les adoptin les possibles conseqüències que tindrien, tant desitjades, com no desitjades, i realitzant si fos necessari, propostes de millora a les mateixes.

Des del mes de setembre de 2007 i de conformitat amb l'article 7 g de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona, l'Institut Balear de la Dona emet informes sobre l'impacte de gènere dels projectes de disposicions normatives que elaboren les distintes administracions. L'estructura dels informes d'impacte de gènere la fixen les guies comunitàries sobre l'elaboració dels informes d'impacte de gènere. La finalitat és valorar l'esborrany que és l'objecte de l'informe i fer-ne una prospecció, per verificar si en el moment de planificar les mesures que conté la disposició s'ha tingut en compte l'impacte que tindran en els homes i en les dones, i es proposen les millores que es consideren necessàries perquè la disposició tingui en compte la perspectiva de gènere i, per tant, per anar aplicant la igualtat d'oportunitats a tots els àmbits de la societat balear. Es tracta, en definitiva, d'una millora subjectiva en la qualitat de la producció normativa. Els informes d'impacte de gènere s'estructuren en tres parts:

- Revisió del llenguatge que s'empra en la proposta.

- Revisió de la part dispositiva de la proposta.
- Propostes de millora i recomanacions.

Respecte al llenguatge, es revisa el text i es proposa, si escau, la modificació dels termes discriminatoris emprats i el llenguatge que s'ha d'utilitzar per eradicar l'ús sexista del llenguatge en l'Administració. Es vol aclarir que es considera que es fa ús d'un llenguatge sexista quan s'utilitzen expressions del llenguatge i de la comunicació humana que invisibilitzen les dones, les

subordinen o les estereotipen. La causa d'un ús sexista del llenguatge no es troba a la llengua, que en si no és sexista, sinó en l'ús discriminatori que les persones o entitats en fan, que relega el paper de les dones a un segon pla supeditat a la funció que, des del punt de vista androcèntric, la comunitat confereix al sexe femení. Tot això, sense transgredir les normes gramaticals, i amb la finalitat també de familiaritzar i sensibilitzar el personal de

l'Administració amb els recursos d'ús no sexista de la nostra llengua.

En segon lloc, es realitza la revisió de la part dispositiva de la disposició, amb l'anàlisi i diagnòsi de la situació de les dones i els homes en l'àmbit regulat per la proposta, a través de dades descriptives sobre la situació d'homes i dones en relació amb l'àmbit regulat, l'anàlisi de la problemàtica específica per les dones, valorant els factors o variables socials concurrents i la incidència que tenen en la norma, i la comprovació de la pertinença en relació amb el gènere.

Per acabar plasmant, si n'és el cas, els resultats obtinguts amb la finalitat d'assolir una millora i perfeccionament de la norma, es tracta de remeiar els possibles efectes negatius abans de prendre les decisions, a través de propostes de millora i recomanacions.

En resum, respecte de la revisió de la part dispositiva de la proposta, es poden distingir tres fases:

- Fase prèvia: anàlisi i diagnòstic de la situació de les dones i els homes en l'àmbit regulat per la proposta.

- Fase intermèdia: comprovació de la pertinència en relació amb el gènere.
- Fase final: propostes de modificació, mitjançant accions positives (mesures de conscienciació, de promoció, de discriminació en sentit ampli) o accions de discriminació positiva.

L'any 2012 s'elaboraren 190 informes d'impacte de gènere, que es recullen a continuació:

<i>ADMINISTRACIÓ AUTONÒMICA</i>	<i>NOMBRE D'INFORMES D'IMPACTE DE GÈNERE DURANT L'ANY 2012</i>
Conselleria de Presidència	17
Vicepresidència econòmica, de Promoció empresarial i d'Ocupació	20
Conselleria d'Agricultura, Medi Ambient i Territori	23
Conselleria d'Administracions Públiques	18
Conselleria d'Educació, Cultura i Universitats	26
Conselleria de Salut, Família i Benestar	18
Conselleria de Turisme i Esports	3
Escola Balear d'Administracions Públiques	1
Consorci Transports Mallorca	1
<i>CONSELLS INSULARS</i>	<i>NOMBRE D'INFORMES D'IMPACTE DE GÈNERE DURANT L'ANY 2012</i>
Consell Insular de Mallorca	6
Consell Insular de Menorca	1
Consell Insular d'Eivissa	4
Consell Insular de Formentera	1

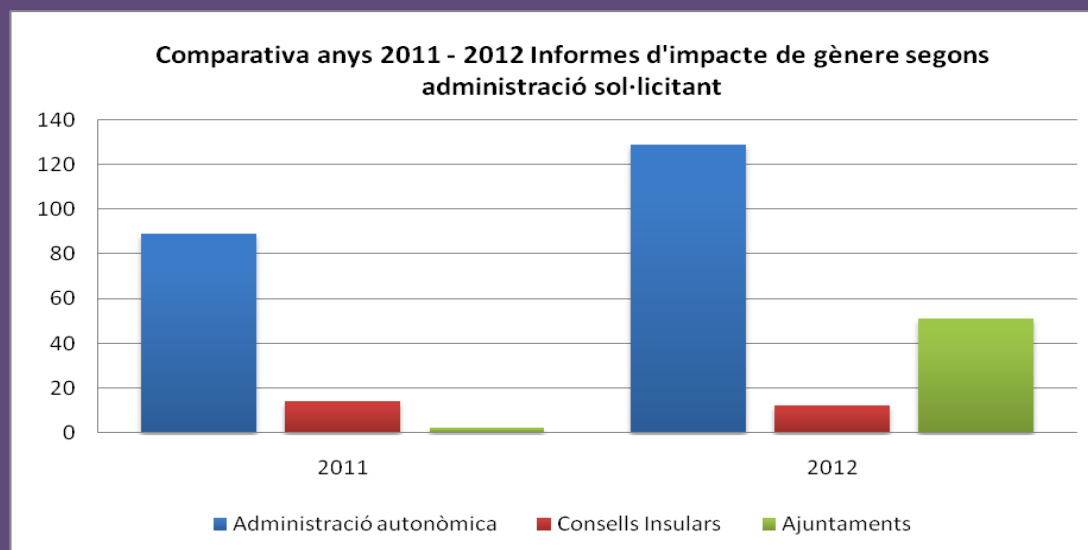
<i>AJUNTAMENTS</i>	<i>NOMBRE D'INFORMES D'IMPACTE DE GÈNERE DURANT L'ANY 2012</i>
Ajuntament d'Alaior	1
Ajuntament de Binissalem	3
Ajuntament de Calvià	4
Ajuntament de Campos	2
Ajuntament de Capdepera	1
Ajuntament des Castell	1
Ajuntament de Ciutadella	4
Ajuntament de Consell	2
Ajuntament d'Eivissa	1
Ajuntament d'Esporles	3
Ajuntament de Felanitx	2
Ajuntament de Ferreries	3
Ajuntament d'Inca	1
Ajuntament de Lloseta	1
Ajuntament de Manacor	3
Ajuntament de Muro	2
Ajuntament de Palma	1
Ajuntament de Sencelles	1
Ajuntament de Ses Salines	1
Ajuntament de Sant Llorenç des Cardassar	1
Ajuntament de Santa Maria des Camí	5
Ajuntament de Santa Margalida	2
Ajuntament de Santa Eulària des Riu	1
Ajuntament de Son Servera	2
Ajuntament de Valldemosa	3
TOTAL	190

De la totalitat dels informes, podem classificar-los en:

- * Informes d'impacte de gènere que contenen propostes de modificació del llenguatge utilitzat, així com propostes de millora i recomanacions en la part dispositiva, dels quals en trobam un total de 29.
- * Informes d'impacte de gènere que contenen propostes de modificació del llenguatge utilitzat dels quals en trobam un total de 73.
- * Informes d'impacte de gènere que contenen propostes de millora i recomanacions en la part dispositiva dels quals en trobam un total de 24.

Per tant, dels 190 Informes d'Impacte de Gènere emesos 126 contenen bé modificacions en el llenguatge emprat, bé propostes de millora i/o recomanacions en la part dispositiva, o bé ambdues coses. D'aquestes xifres podem deduir que la revisió de les disposicions normatives des de la perspectiva de l'impacte de gènere, és completament necessària, atès que quasi bé el 70% de les disposicions informades han incorporat modificacions en el llenguatge o propostes de millora o recomanacions a tenir en compte en la seva redacció.

Taula comparativa de el nombre d'informes d'impacte de gènere, emesos per l'Institut de la Dona en els anys 2011 -2012, segons l'administració sol·licitant:

Per tant, podem observar amb caràcter general un increment significatiu en l'elaboració dels Informes d'impacte de gènere. En concret, a l'any 2012, han augmentat les sol·licituds d'informe d'impacte de gènere que provenen de l'Administració autònoma, i dels Ajuntaments, les quals eren gairebé inexistents l'any 2011. Els informes emesos com a conseqüència de la sol·licitud dels Consells Insulars es mantenen en nombre els dos anys.

2.2 Denúncies per publicitat sexista

La Llei 5/2000, de 20 d'abril, de l' Institut Balear de la Dona, en l'article 3 k, estableix que a través de l' Institut es poden rebre i canalitzar les denúncies formulades en casos de discriminació de fet o de dret per raó de sexe.

A iniciativa del mateix Institut, o bé a través de comunicacions externes, s'analitzen i, si pertoca, se segueixen els tràmits per a la denúncia dels continguts que no s'ajustin als articles 14.11 i 41 de la Llei orgànica 3/2007, de 22 de març, per a la igualtat efectiva de dones i homes, ni als articles 35, 36 i 38 del capítol V ni a l'esperit de la Llei 12/2006, de 20 de setembre, per a la dona.

A l'any 2011 l' Institut Balear de la Dona va tramitar cinc denúncies per publicitat sexista, i a l'any 2012 va tramitat 4 denúncies, per la qual cosa, es van tramitar quasi el mateix volum de expedients.

3. CAMPANYES I EXPOSICIONS

3.1 Actes del Dia Internacional de la Dona

El dia 8 de març és un dia molt important per a totes les dones arreu del món. No només es tracta de commemorar l'aspecte reivindicatiu de les dones treballadores, sinó també d'aquelles que pateixen discriminacions, independentment de la seva edat, creences i orientació sexual, la nostra solidaritat amb les que pateixen unes condicions de vida inhumanes. Entre totes i per a totes, cal aconseguir una vida més justa i més igualitària.

Cal destacar els actes presentats, juntament amb les associacions de dones, els sindicats, els ajuntaments i la resta de institucions:

- Projectió de la pel·lícula “Como agua para chocolate”, i un taller sa xapes i imants, organitzat pel Casal de les Dones
- Concert “Camerata mésmúsica” , al Teatre Principal, a favor de les dones ateses al Casal Petit i al Pis Pont de l'Associació “Nuevo Futuro”, organitzat pel Departament de Benestar Social del Consell de Mallorca
- Taula rodona “Día de la mujer”, al centre militar Es Fortí, organitzat per la “Asociación de Mujeres en Igualdad”
- Exposició retrospectiva de l'IBD al Centre Flassaders
- Presentació activitats 8 de març, de l'Ajuntament de Palma, Consell de Mallorca i Institut Balear de la Dona, a la plaça de Cort
- Exposició darrer concurs de fotografia “Dones fotografien Dones”, a l'edifici Es Generador, de Son Caliu, organitzat pels Serveis Socials de Calvià

3.2 Actes del Dia Internacional de la Violència vers les Dones

Com cada any, el dia 25 de novembre es commemora el Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones. En aquesta data es denuncia la violència que pateixen les dones d'arreu del món i es demana a tota la societat una major implicació en contra de qualsevol acte que atempti contra la integritat i la dignitat de la dona i en defensa de la justícia, la igualtat i la no-violència.

Enguany, les diferents administracions han posat de manifest el seu compromís en la lluita contra aquesta xacra social mitjançant una Declaració Institucional conjunta.

Cal destacar els actes presentats, juntament amb les associacions de dones, els sindicats, els ajuntaments i la resta d'institucions:

- Campanya de llaços blancs a les façanes de tots els Ajuntaments de les Illes Balears per commemorar aquest dia i per sensibilitzar sobre la violència contra les dones.
- Participació en la III Jornada sobre Violència de Gènere de Calvià realitzada el 23 de novembre. El tema tractat ha estat "El paper dels mitjans de comunicació en l'àmbit de la Violència", i, a més, s'ha realitzat una valoració de la repercussió efectiva de les campanyes de sensibilització entre el col·lectiu juvenil i propostes de millora.
- Participació a la I Jornada de conscienciació i prevenció de la violència de gènere, realitzada a la UIB.

4. SALUT I QUALITAT DE VIDA

4.1 Accés a la Medicina Ginecològica

L'Institut té subscript un conveni de col·laboració amb la Fundació Hospital de Manacor i la Fundació Néixer amb ampliació geogràfica del servei. L'objectiu d'aquest conveni és oferir a les dones immigrants en situació d'estada no regularitzada a Mallorca, a la zona de Palma, a la zona del Raiguer, i a les dones acollides en els casals de Llevant i Ses Ufanes, d'entre 15 i 70 anys, l'accés a la medicina ginecològica informativa i preventiva. Se n'exclou el tractament medicoquirúrgic.

5. VIOLÈNCIA CONTRA LES DONES

5.1 Xarxa de cases d'acollida

Els **centres d'acollida de les Illes Balears** atenen les dones víctimes de violència de gènere que no disposen d'allotjament alternatiu i els seus infants i si és el cas persones que depenen d'elles.

En relació al **nombre de places** :

- * Places Potencials: hi ha 157 places potencials , aquest número fa referència al total de llits que podrien estar disponibles (en cas de necessitat mitjançant llits supletoris...)
- * Places Operatives: i hi ha 82 places operatives, que fa referència als llits disponibles per a dones víctimes de violència de gènere i els seus fills i filles .

En relació als equipaments :

* **Mallorca**

Des de setembre de 2012 el SADIF es denomina Servei d'atenció municipal a víctimes de violència de gènere SAM VVG, degut a un canvi en la contractació de la gestió del centre municipal.

Casal de Ses Ufanes

Casal de Llevant

* **Menorca**

Centre Assessor de la Dona

* **Eivissa**

Oficina d'Informació de la Dona

Els centres, coordinats en xarxa, ofereixen intervencions socials, psicològiques i educatives mitjançant programes d'informació, d'orientació i d'assessorament, d'acollida, de promoció i integració, de formació i d'atenció jurídica.

L'any 2012 s'han atès a 124 noves usuàries.

	Places potencials	Places operatives	Places ocupades 2011	Places ocupades 2012
SADIF	63	15	52	51
Casal de Ses Ufanes	26	16	25	25
Casal de Llevant	33	22	22	20
Centre Assessor de la Dona	10	10	8	8
Oficina d'Informació de la dona	25	19	27	20
<i>Total</i>	157	82	134	124

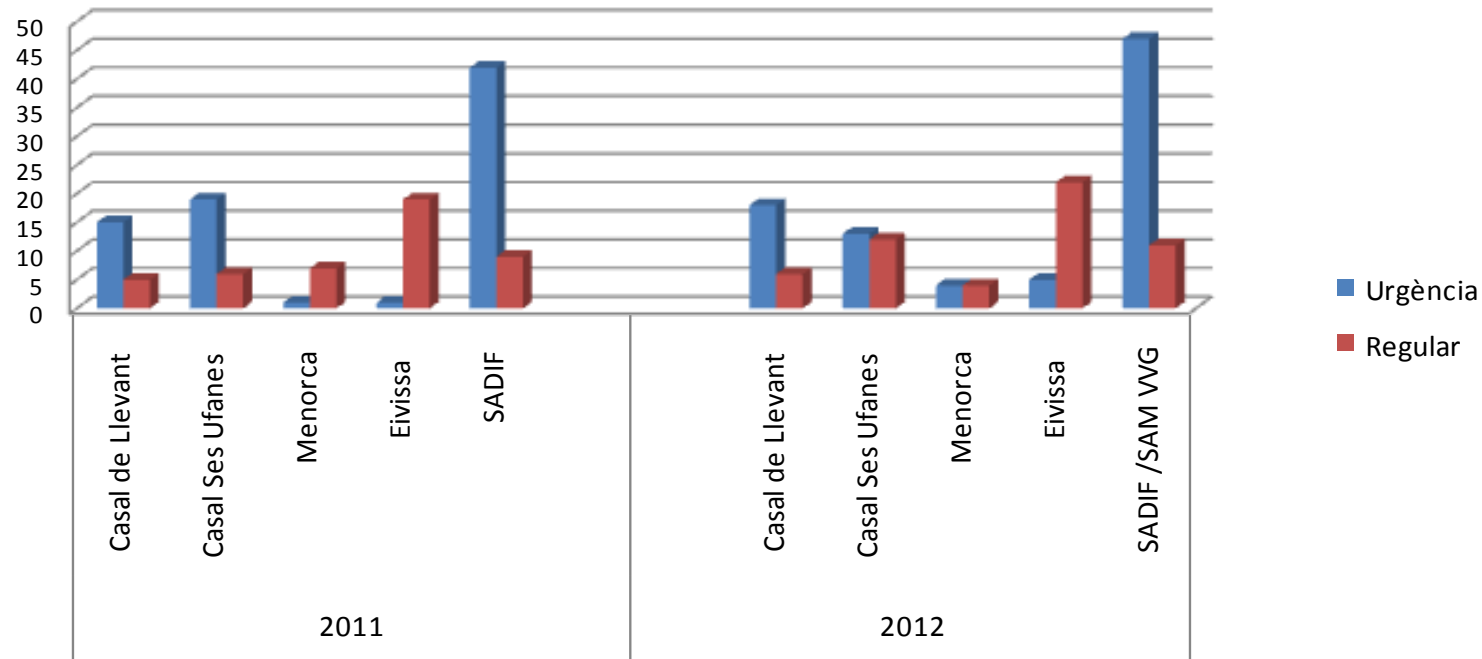
El **PERFIL DE LES BENEFICIÀRIES**, no presenta variacions significatives respecte a l'any 2011, és el següent:

- Un 63 % dels acolliments han estat de caràcter urgent.
- Un 71 % de les usuàries han patit maltractament físic i psicològic.
- Un 63% provenen de pobles i capitals de les Illes Balears.
- Un 29 % tenen de 31 a 40 anys.
- Un 34 % ha tingut una estada de fins a 15 dies
- Un 59 % estan en una situació laboral inactiva sense ingressos.

L'any 2012 s'han duit a terme cinc **reunions tècniques** de coordinació entre l'Institut Balear de la Dona i els centres de Mallorca.

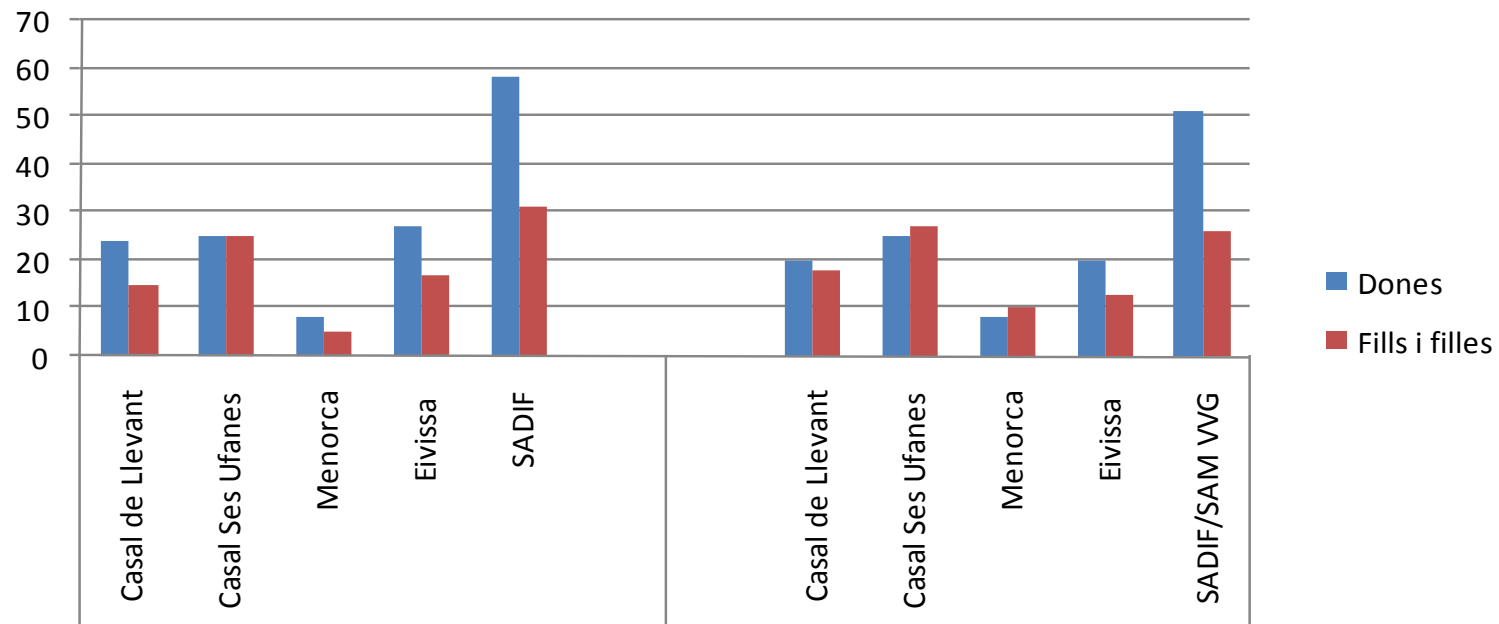
A continuació és presenta un resum estadístic de les dades més rellevants.

TIPUS D'ACOLLIDA

Com a mitjana, al 2012, un 63% dels acolliments han estat de caràcter urgent. Destaca que l'acollida al SADIF /SAM VVG, de caràcter urgent suposa un 83% del total. Destacar també, el canvi a la tipologia d'acolliment d'Ufanes, que s'ha igualat en les dues tipologies.

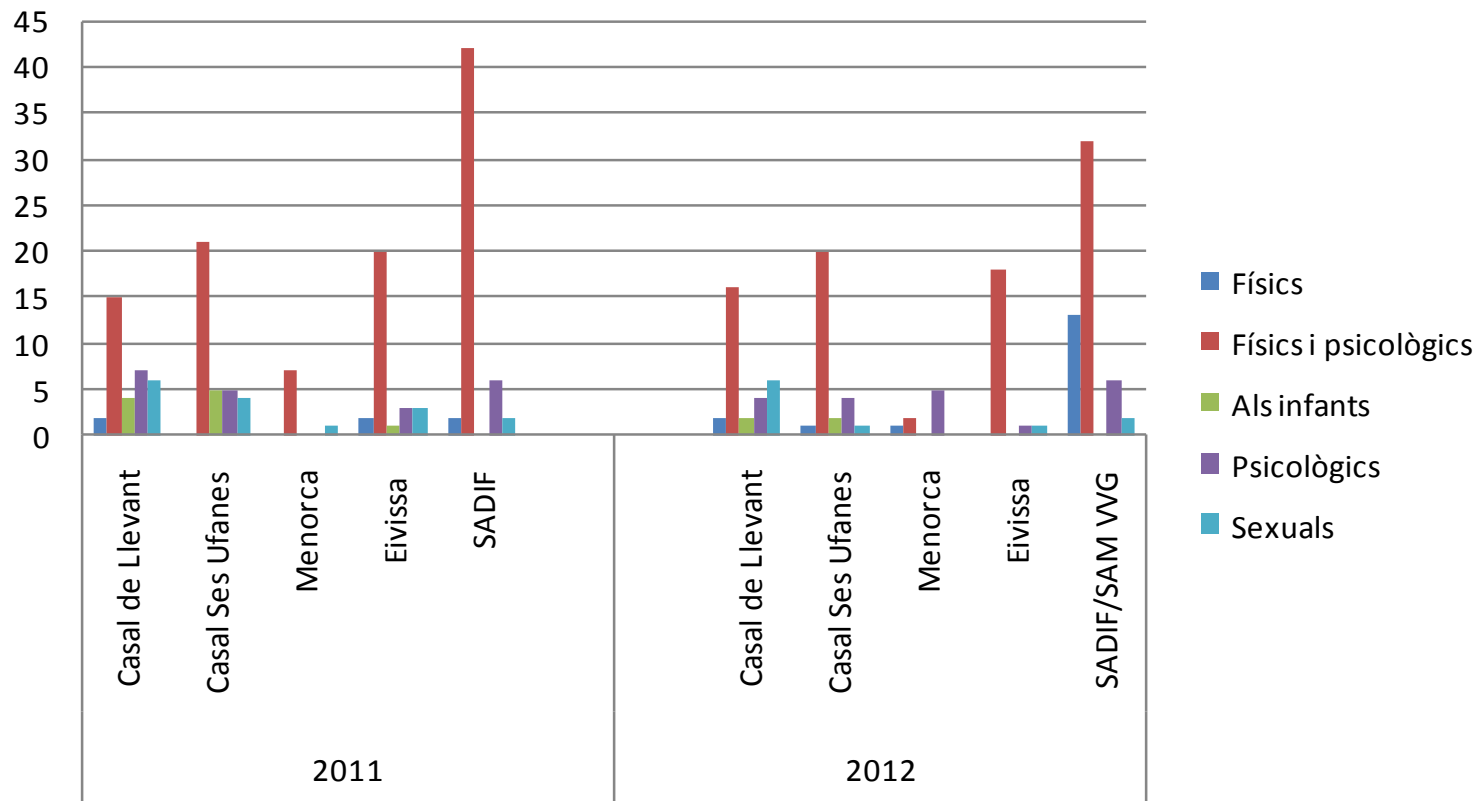
NÚMERO D'ACOLLIMENTS A DONES I A LES SEVES FILLES I FILLS

El casal de Ses Ufanes és, en proporció a les dones acollides, el que major número de menors acolleix els dos anys

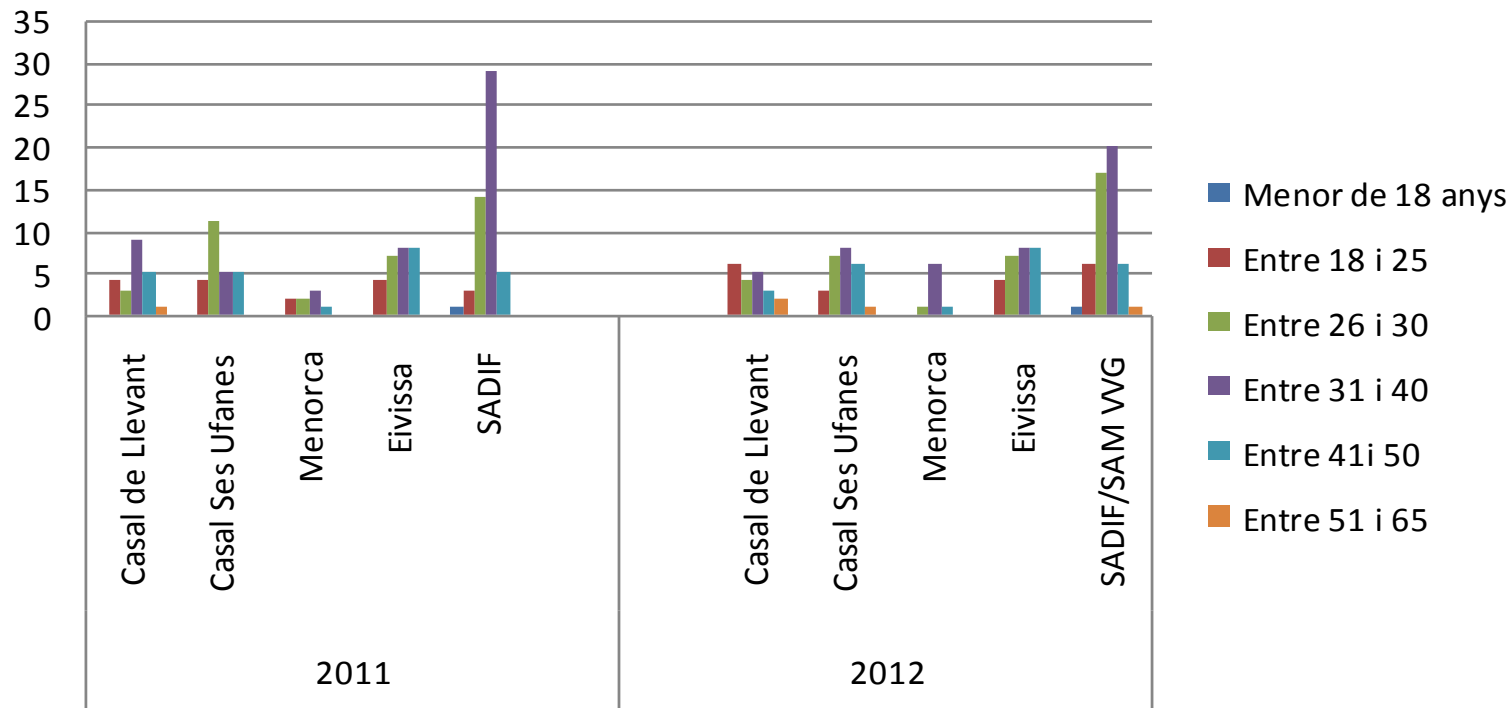

TIPUS DE MALTRACTAMENT

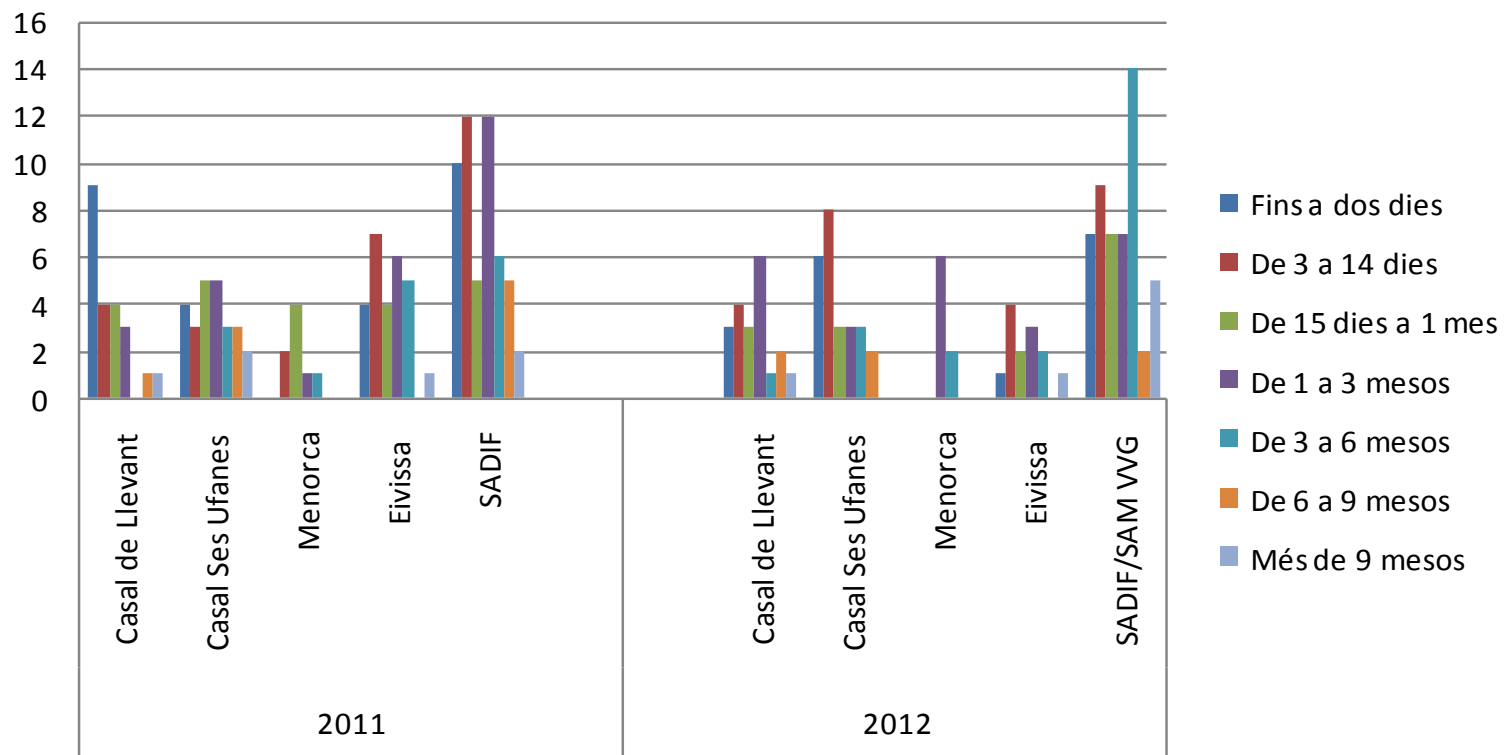
El maltractament del tipus físic i psicològic, és el que en major mesura pateixen les dones.

EDAT

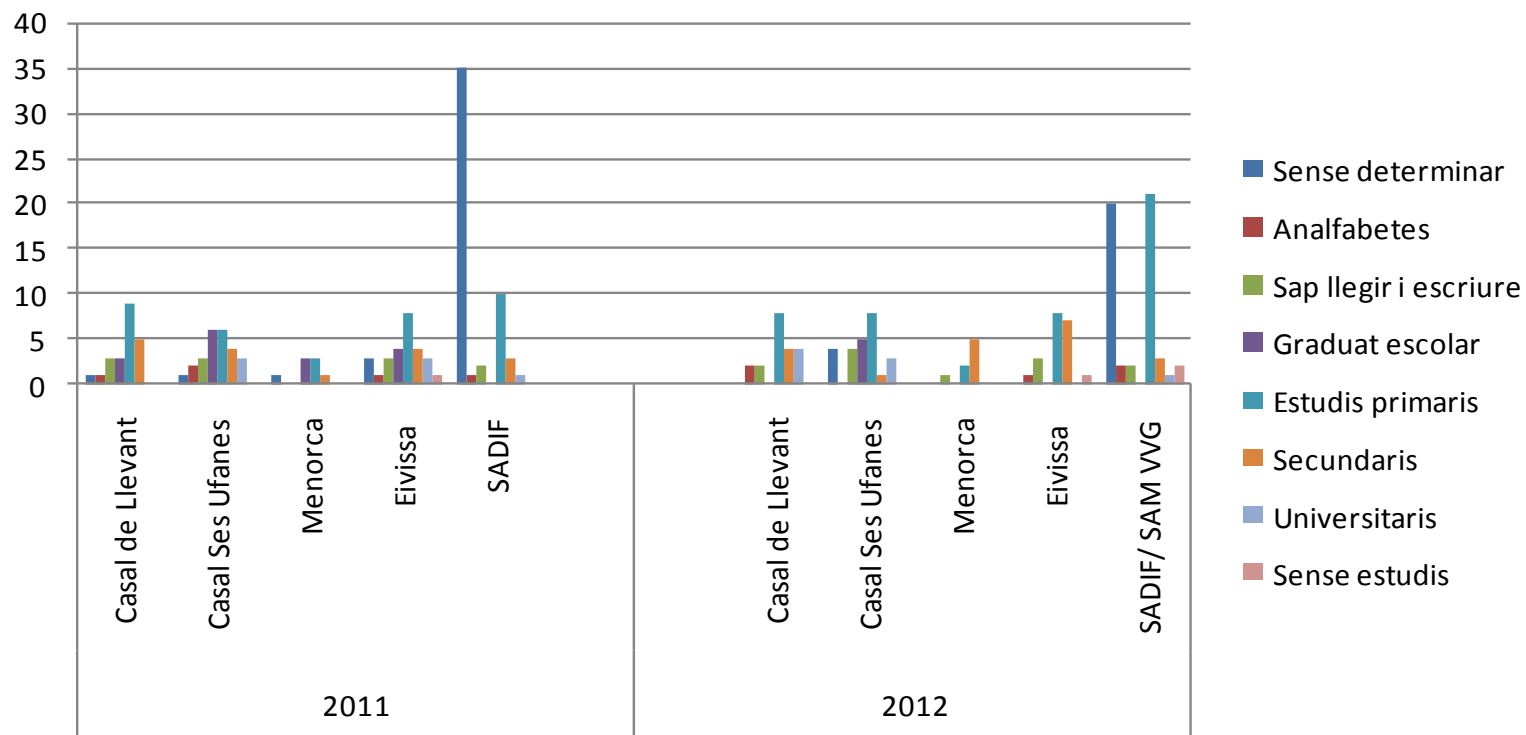
Al 2012 hi ha hagut quatre usuàries majors de 50 anys.

TEMPS D'ESTADA

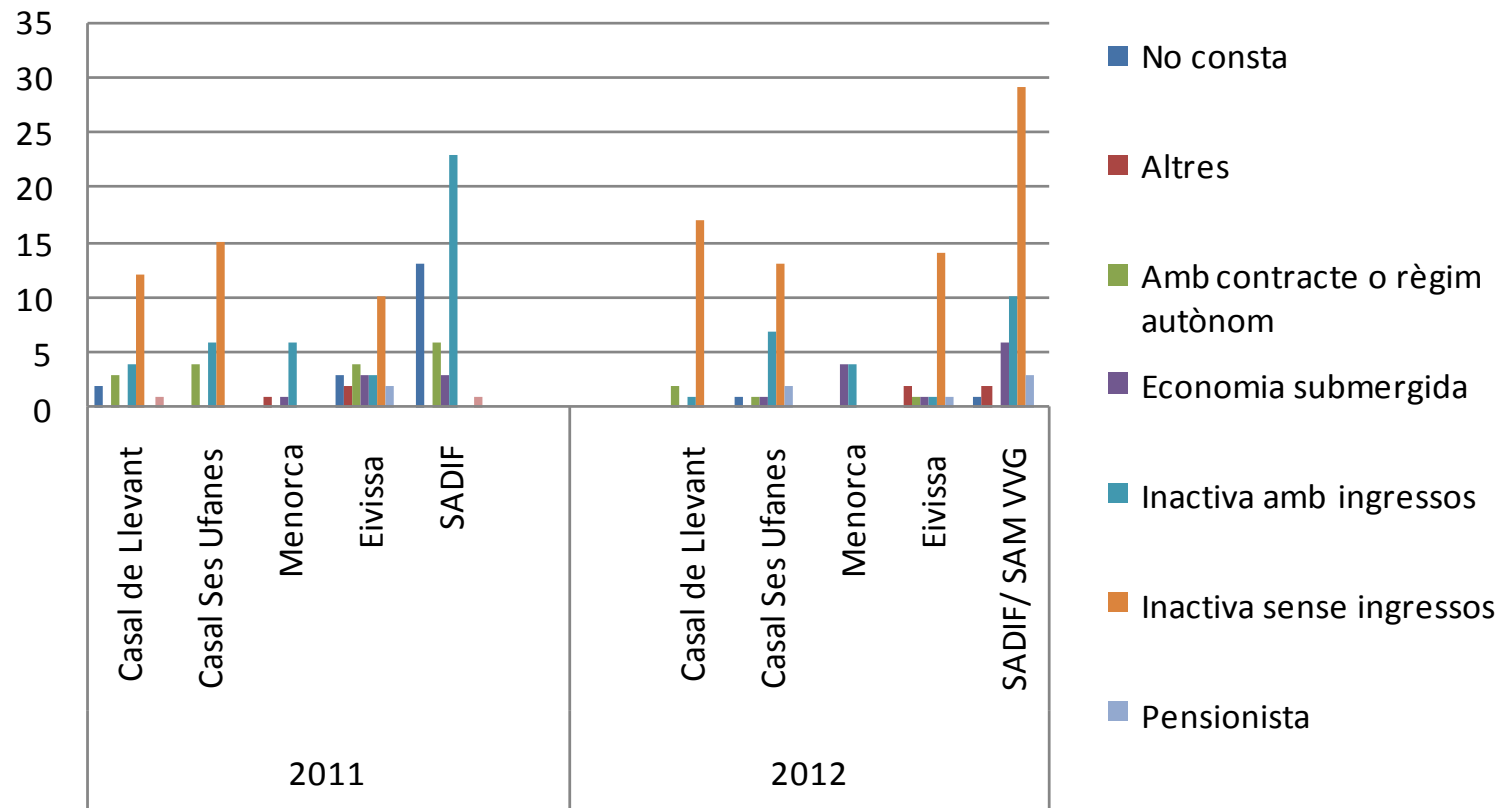
Al 2012 un 34 % ha tingut una estada de fins a 15 dies. Només un 10% han tingut una estada de més de 6 mesos. El SADIF / SAM VVG presenta una pujada de dones que han tingut una estada més llarga a la casa d'acollida.

NIVELL D'ESTUDIS

Al 2012 un 6% de les usuàries tenen estudis universitaris i un 70% de les usuàries ha cursat estudis primaris.

SITUACIÓ LABORAL

El número de dones que es troben en situació d'atur i sense ingressos ha pujat un 50%, essent 23 dones al 2011 i un total de 56 a l'any 2012

5.2 Habitatges per a la reinserció social per a les dones víctimes de violència de gènere

El programa d' habitatges per a la reinserció social per a les dones víctimes de violència de gènere és fruit de l'**acord de col·laboració** entre l'Institut Balear de l'Habitatge (IBAVI) i l'Institut Balear de la Dona.

L'objecte de l'acord és habilitar habitatges en règim de lloguer i amb un preu preferent per a la reinserció social de dones que han estat acollides en centres d'acolliment per violència de gènere.

Les demandes es formulen des de les cases d'acollida de les Illes Balears, sempre i que les seves usuàries compleixin **els requisits** (d'ingressos i econòmics) adients per a ser proposades per a accedir a un habitatge de l'acord interadministratiu.

L'any 2012 es van **formular 3 demandes d'habitatge**, per a que poguessin accedir 3 dones amb els seus fills i filles.

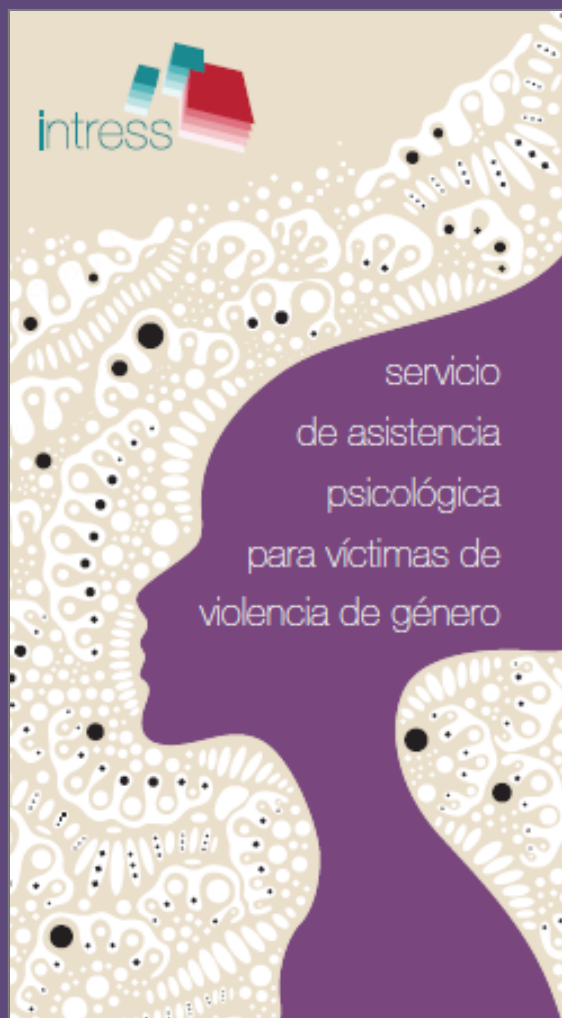
Una es va resoldre durant el 2012 i va accedir una dona i els seu fill; l'IBAVI el va adjudicar i l'Institut Balear de la Dona el va equipar totalment.

Les altres dues sol·licituds, es resoldran durant el 2013.

En la taula següent es reflecteixen les **dades des de l'any 2004 al 2012**:

<i>Anys</i>	<i>Habitatges concedits</i>	<i>Habitatges pendents</i>	<i>Dones</i>	<i>Infants</i>
2004	2	—	2	3
2005	2	—	2	4
2006	7	—	7	12
2007	8	—	8	13
2008	12	—	12	17
2009	6	—	6	9
2010	3	—	3	4
2011	3	—	3	5
2012	1	2	1	3
Total	44	2	44	70

5.3 Servei d'Assistència Psicològica

El **Servei d'Assistència Psicològica a Víctimes de la Violència de Gènere**, gestionat, a l'any 2012 per INTRESS, s'adreça a dones que són o han estat víctimes d'agressions físiques, psicològiques o sexuals. Es desenvolupa a Palma, Inca i Manacor:

El seu **objectiu principal** és ajudar a aquestes dones víctimes a pal·liar les conseqüències negatives que pateixen, mitjançant la recuperació dels recursos i les habilitats que han restat bloquejats al llarg del maltractament.

El **servei ofereix** una atenció amb quatre línies d'actuació que es complementen entre si:

- * **Intervenció individual:** Es realitzen sessions psicològiques individuals, entre 5 i 12. La primera sessió es realitza entre les 24 i les 72 hores següents a que es rebí la demanda.
- * **Intervenció grupal:** Són espais d'aprenentatge col·lectiu, de solidaritat i ajuda mútua, amb l'adquisició de recursos propis per al canvi.
- * **Tallers socioeducatius:** Es tracta de tallers per a la recuperació de l'autoestima, entrenament de l'assertivitat i habilitats socials, promoció de la salut i educació per a la igualtat.
- * **Atenció psicològica individualitzada:** per als fills i filles de les dones usuàries del servei.

Arran de la intervenció individual i grupal que s'ha duit a terme a Palma, Inca i Manacor, a l'any 2012, es desprenen les següents **dades**:

- * S'han posat en contacte amb el servei, per a sol·licitar informació i/o tractament, 537 dones, de les quals:
  - 340 han iniciat tractament (278 a Palma, 38 a Inca i 24 a Manacor).
  - Un 37% de les usuàries citades a primera entrevista no acudeix.

A l'any 2011 es varen posar en contacte amb el servei un total de 457 dones, de les quals 317 iniciaren tractament i un 31% no varen acudir a la cita proposada. D'aquestes dades s'extreu que ha augmentat la demanda del servei

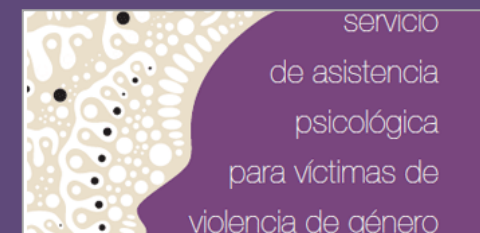
en un 17% i l'assistència efectiva un 7%.

- * S'han duit a terme:
  - 1.154 hores de teràpia individual
  - 127 sessions de teràpia grupal
  - 142 tallers socio-educatius
  - 97 sessions d'intervenció psicològica amb fills i filles de dones víctimes de violència de gènere.

En total s'han realitzat 1.520 sessions al servei de les dones, les seves filles i els seus fills, el que fa una idea del gran cost social i econòmic que suposa la xacra de la violència de gènere. L'augment respecte d'aquestes sessions en comparació a l'any 2011 es d'un 2%.

La majoria de les dones ateses al 2012 presenten les característiques següents:

- Patien, o havien patit, maltractaments psicològics.
- La majoria són de mitjana edat (a la franja de 31-40 anys)
- El nivell educatiu és d'estudis secundaris.
- El seu domicili de residència al moment de la atenció es Palma.
- La majoria són derivades per l'Institut Balear de la Dona.
- Disposen d'un ingressos menors de 6.000,00 € a l'any.
- Han demanat assistència psicològica i assessorament jurídic i laboral.

Aquest perfil es manté pràcticament igual des de l'any 2011.

L'equip de professionals del servei ha realitzat les següents reunions durant l'any 2012:

- 4 reunions amb l'equip del Centre d'Informació de la Dona (IBDona)
- 4 reunions amb l'equip de la Fundació IReS (Servei d'atenció a persones que maltracten i Servei de Mentories)
- Reunió a la UIB per la Càtedra d'estudis de gènere.
- Reunió amb el Servei d'Atenció a Victimes de l'Ajuntament de Palma.
- 2 reunions amb Projecte Home.

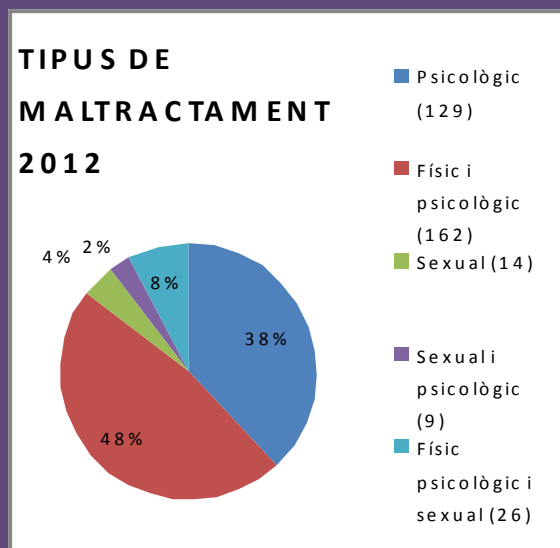
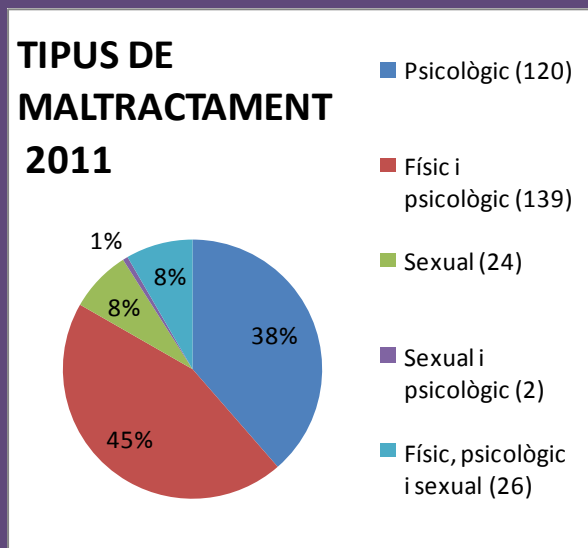
A més de les reunions anteriors, l'equip d'aquest servei ha col·laborat a les següents activitats:

- Pràcticum del Màster d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere de la UIB.
- Cicle de xerrades de sensibilització per a dones immigrants a Manacor i Portocristo.
- Seminari de Violència de Gènere per a la Facultat de Pedagogia de la UIB.
- Proposta de xerrada amb grup de teràpia "Projecte Dona" a Projecte Home.
- Xerrada col·loqui a "Projecte Dona" sobre violència de gènere.
- Taula Rodona sobre documental "Mamá, tú duermes que yo vigilo" al COPIB.
- Taula Rodona a la UIB sobre sensibilització vers els casos de violència de gènere. Facultat d'Educació Social.

Si consideram la **coordinació entre equips** d'intervenció social i de salut perquè els resultats garanteixin uns bons resultats, s'han fet fins a quinze reunions de col·laboració.

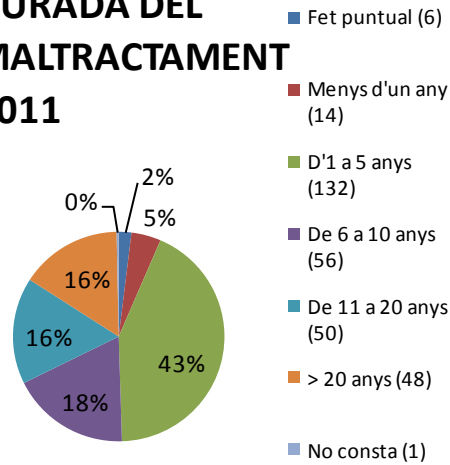
Millores per a les usuàries del servei. Finalment, amb la finalitat de millorar el compromís amb les usuàries del servei, s'ha disposat de la possibilitat que puguin venir amb les seves filles i fills gràcies a un servei de cangur per facilitar-ne l'accés i la disponibilitat a les sessions de teràpia.

BREU RESUM ESTADÍSTIC:

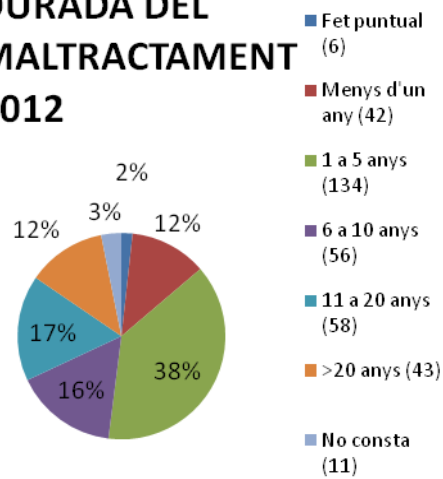

A l'any 2012 els maltractaments físics i psicològics són els més patits, 162 casos, per les usuàries del servei, seguits pels maltractaments psicològics amb 129 casos i els maltractaments on es pateixen agressions físiques/psicològiques i sexuals al mateix temps, amb 26 casos. Com es pot veure als quadres adjunts, les dades són similars a les dades del 2011.

DURADA DEL MALTRACTAMENT 2011

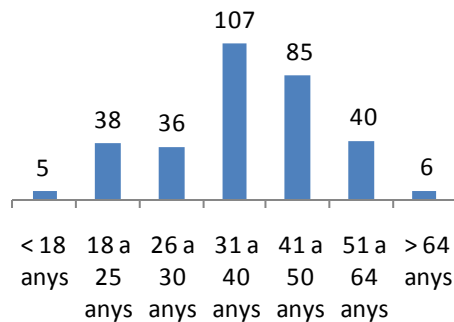

DURADA DEL MALTRACTAMENT 2012

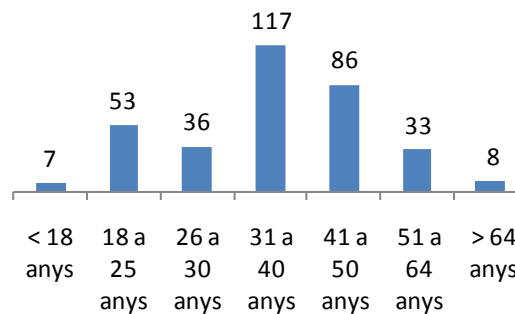

A l'any 2012, el 38% de les dones, és a dir 134 dones, han patit els maltractaments una mitja d'1 a 5 anys. Destaca també que un total de 43 usuàries ateses han patit violència durant més de 20 anys. Si es comparen els quadres s'observa que es manté la tendència en quant a la durada dels maltractaments.

GRUP D'EDAT DE LES USUÀRIES 2011

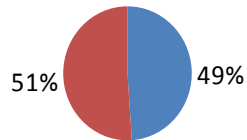
GRUP D'EDAT DE LES USUÀRIES 2012

Tant a l'any 2011 com al 2012, el grup d'edat majoritari de les dones ateses es el que comprèn dels 31 a 40 anys, seguit del d'edats entre els 41 a 50 anys.

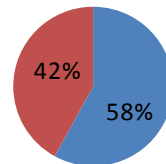
% USUÀRIES QUE DENUNCIEN ELS MALTRACTAMENTS 2011

■ Han denunciat ■ No han denunciat

% USUÀRIES QUE DENUNCIEN ELS MALTRACTAMENTS 2012

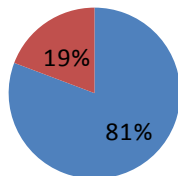
■ Han denunciat ■ No han denunciat

A l'any 2012 un 58% de les usuàries denunciaven els maltractadors, mentre que a l'any 2011 varen denunciar un 49%.

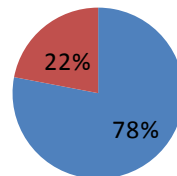
CONVIVÈNCIA AMB L'AGRESSOR 2011

■ No conviuen ■ Convien

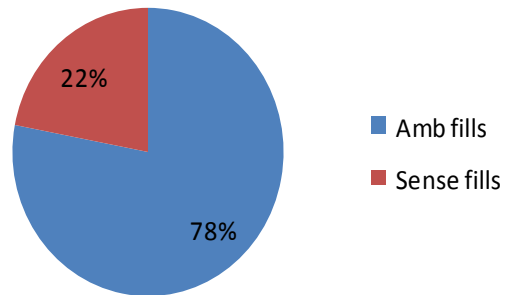
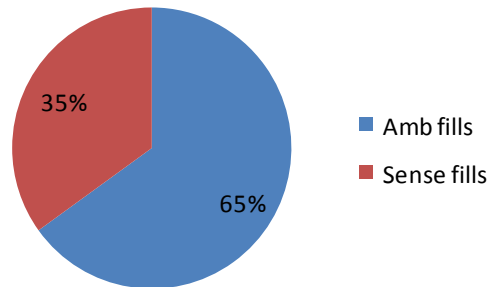

CONVIVÈNCIA AMB L'AGRESSOR 2012

■ No conviuen ■ Convien

A l'any 2012 un 78% de les usuàries no conviuen amb l'agressor; a l'any 2011 aquest percentatge era d'un 81%.

DONES MARES 2011**DONES MARES 2012**

El percentatge de usuàries que tenen fills ha disminuït, essent a l'any 2012 d'un 65% i a l'any 2011 de 78%

5.4 Servei 24 Hores

**Servei
24 Hores**

Servei d'atenció
social telefònica
i d'acompanyament
per a casos d'urgència
per **Violència
de Gènere**

 **Govern
de les Illes Balears**
Institut Balear de la Dona

El servei d'atenció social i acompanyament 24 hores, gestionat per l'empresa EUREKA, ofereix atenció social especialitzada a les dones víctimes de violència de gènere (VVG) que es troben en situació d'emergència.

El servei d'atenció social i acompanyament 24 hores, gestionat per UTE SAS 24, ofereix atenció social especialitzada a les dones víctimes de violència de gènere (VVG) que es troben en situació d'emergència.

L'objectiu general del Servei 24 Hores és donar resposta social telefònica i acompanyaments presencials a les dones que pateixen violència de gènere, i activar els mecanismes i els recursos que són necessaris en cada cas.

D'entre els objectius específics destaquem:

- * Homogeneïtzar l'atenció a les dones en situació d'emergència social per situacions de violència.
- * Complementar els professionals dels diferents serveis que es troben en situacions d'emergència i necessiten la intervenció d'un servei especialitzat en violència de gènere.
- * Disposar de dades estadístiques per aportar a l'anàlisi de la situació de la violència de gènere a les Illes Balears.

El servei ofereix les prestacions següents:

- Informació, orientació i assessorament social
- Contenció i motivació
- Derivació
- Coordinació de recursos
- Acompanyament

L'accés al Servei de 24 Hores, a partir d'un conveni subscrit amb la Conselleria d'Administracions Públiques, Direcció General d'Interior Emergències i Justícia, es fa mitjançant el telèfon d'emergències 112 o mitjançant el telèfon 971 178 989.

Els serveis especialitzats en violència de gènere poden demanar el servei d'acompanyament de 8 a 16 h, de dilluns a divendres, al telèfon 647 348 257.

A partir de febrer de 2012 el servei d'atenció social i acompanyament 24 hores, fins a les hores gestionat per l'empresa Eureka, és gestionat per UTE SAS 24. Enguany hem establert diferents indicadors per intentar millorar l'avaluació i la interpretació de les diferents dades recollides. És per aquest motiu que hi ha dades que no es pot establir una comparativa, ja que estan recollides amb criteris tècnics diferenciats.

El **perfil** de la dona víctima de violència de gènere atesa per aquest servei és el següent:

- Resideix a Mallorca i sobretot, produint-se un canvi de tendència respecte a altres anys, on majoritàriament les dones eren de Palma, a la part forana,
- Al 2011 el perfil de víctima eren dones entre 35 i 44 anys, al 2012 el perfil de dona és més jove i es troba entre els 28 i 30 anys
- Pateix violència física i psicològica, i la està patint entre 1 i 3 anys, aquest ítem i els següents, es repeteixen al llarg dels anys.
- És espanyola i té un fill de mitja
- Fa demandes relacionades amb:
  - Acompanyament a judici.
  - Intervenció en situació d'emergència per violència de gènere.
  - Orientació i assessorament a la dona víctima de violència de gènere.
  - Valoració de la situació de violència de gènere.

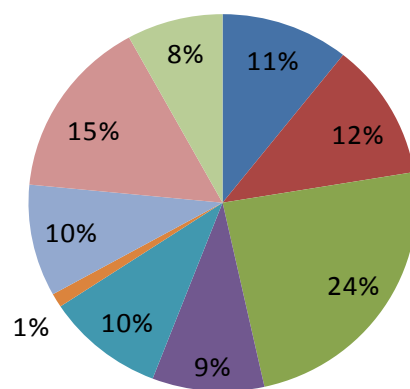
Destaquem les següents dades rellevants del servei a l'any 2012, que no varien substancialment de l'any 2011:

- * S'han atès 750 cridades d'usuàries amb diferents demandes.
- * Les dones víctimes de violència de gènere ateses han estat 395.
- * S'han registrat 181 demandes d'intervenció d'emergència per violència de gènere.
- * 316 demandes s'han rebut directament al servei, el servei 112 ha derivat un total de 224 demandes.

DADES ESTADÍSTIQUES:

En quant a l'atenció telefònica.

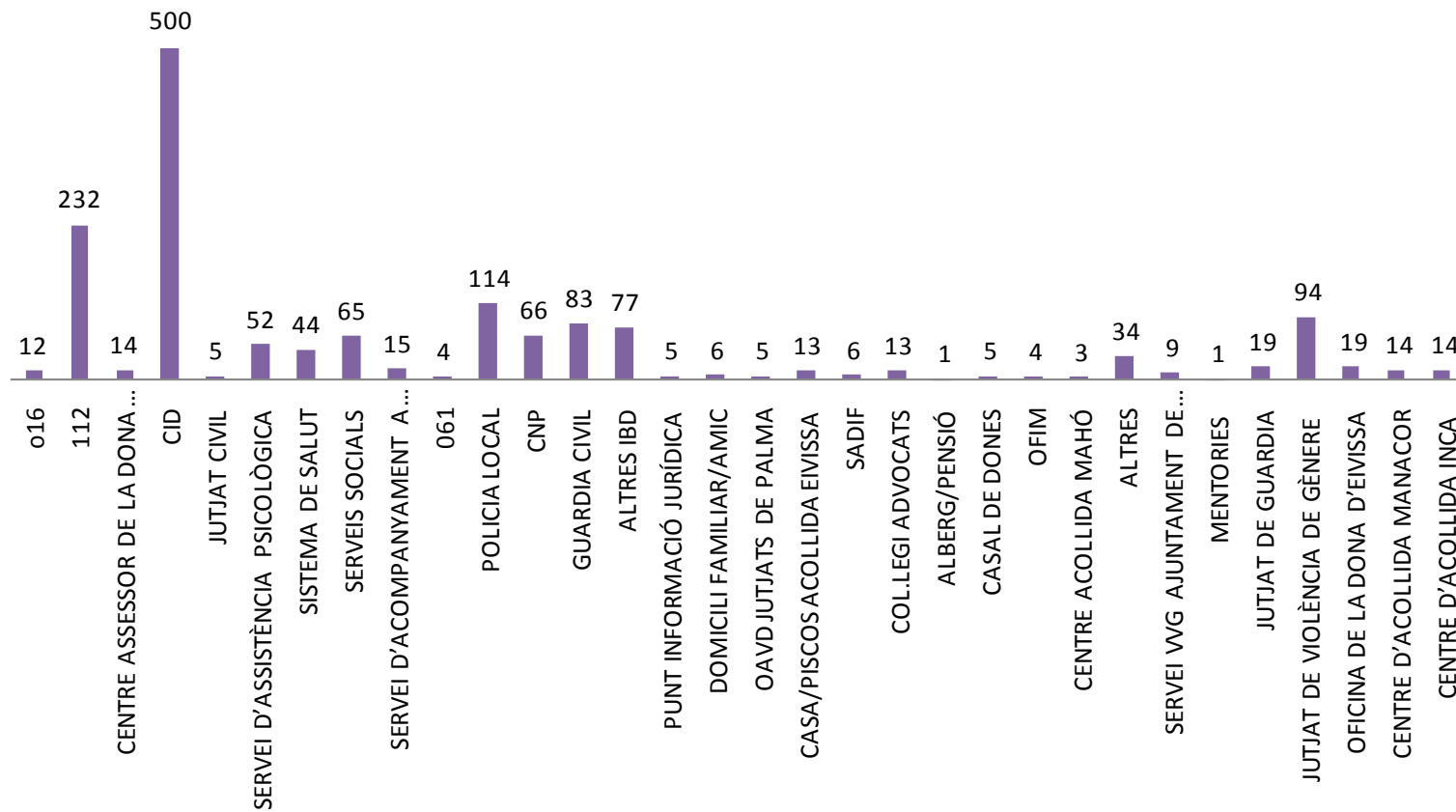
DEMANDES

- INFORMACIÓ Violència de Gènere (VG)
- INFORMACIÓ SOBRE IB
- INTERVENCIÓ EN EMERGÈNCIA PER VG
- ORIENTACIÓ/ASSESSORAMENT
- SOL·LICITUD ACOMPANYAMENT
- SOL·LICITUD SUPORT EMOCIONAL
- VALORACIÓ POSSIBLE SITUACIÓ DE VG
- DEMANDA CITA
- ALTRES DEMANDES

S'han rebut un total de 181 demandes per intervenció en emergència per violència de gènere, respecte a les 163 de l'any anterior, el que suposa un 24% del total de la intervenció del servei.

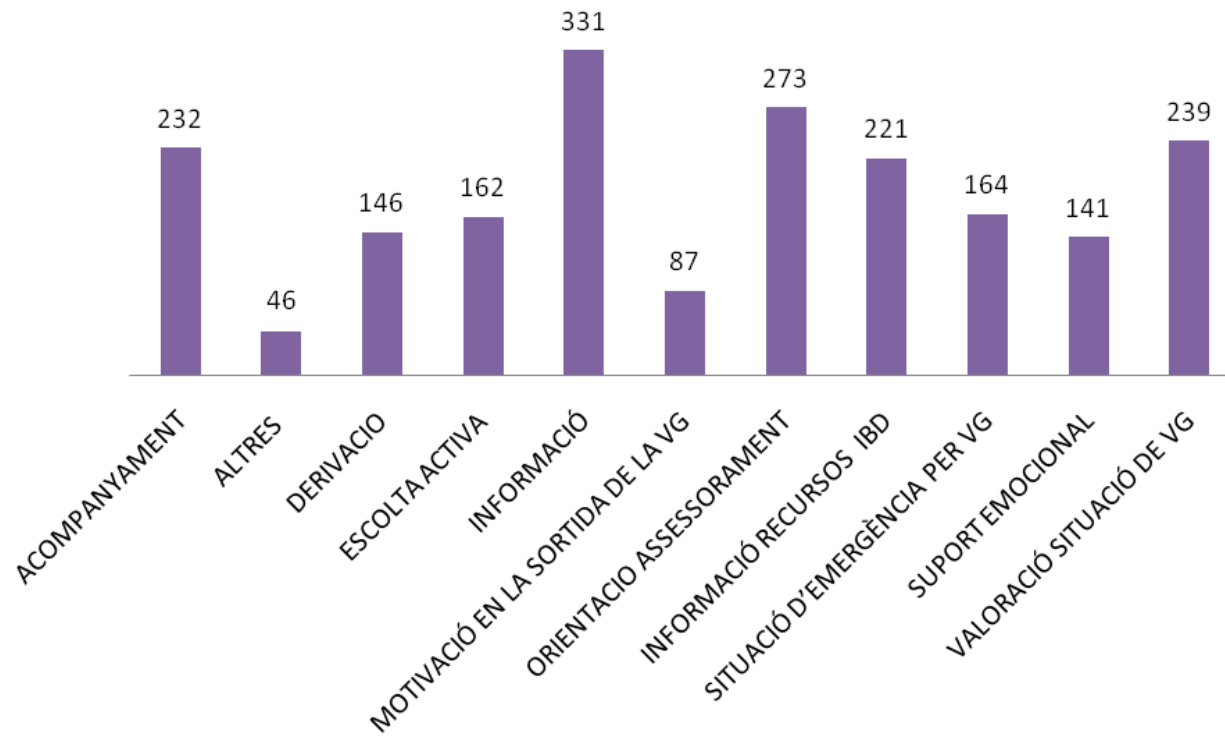
Recursos utilitzats pel servei 24 hores

El recurs més utilitzat és el Centre d'informació de la Dona de l'IBDona, on es deriven, com a recurs especialitzat que és, la majoria de les demandes de les usuàries.

TIPUS D'INTERVENCIÓ

Informació i acompanyament, són els dos tipus d'intervenció que més es realitzen de forma habitual al servei, sent a més dos dels seus objectius principals.

SERVEI D'ACOMPANYAMENT

Formen el servei d'acompanyament una coordinadora i set tècniques ubicades a Mallorca, Menorca i Eivissa.

Les demandes d'acompanyament les sol·liciten de forma directa els professionals dels serveis socials, de la policia, dels centres d'acollida i d'altres, i és la coordinadora, en horari de matí, i la treballadora social de guàrdia, qui valoren la demanda.

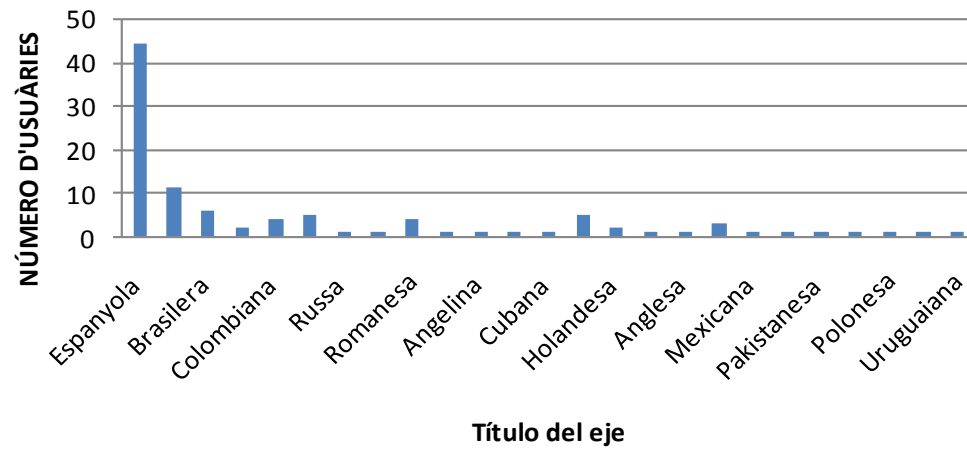
Destaquem les següents dades rellevants del servei a l'any 2012:

- L'any 2012 s'ha realitzat l'acompanyament a 104 dones víctimes de violència de gènere. L'any 2011 es varen realitzar acompanyaments a 141 dones, no obstant la diferència no es significativa si es té en compte que el servei no ha funcionat al 100% en aproximadament un mes del 2012, per un canvi a la contractació.
- L'any 2012 s'han realitzat un total de 232 acompanyaments a les 104 dones, un número major d'acompanyaments en referència a l'any anterior que es justifica en un canvi als objectius del servei, on es vol oferir una atenció més integrada a la VVV que està en situació d'emergència.
- El lloc on més acompanyaments s'han realitzat ha estat als jutjats de violència de gènere
- La nacionalitat de la víctima ha estat majoritàriament espanyola
- Els acompanyaments s'han realitzat sobre tot en dies laborables, entre les 8.00 i les 12:00 hores.

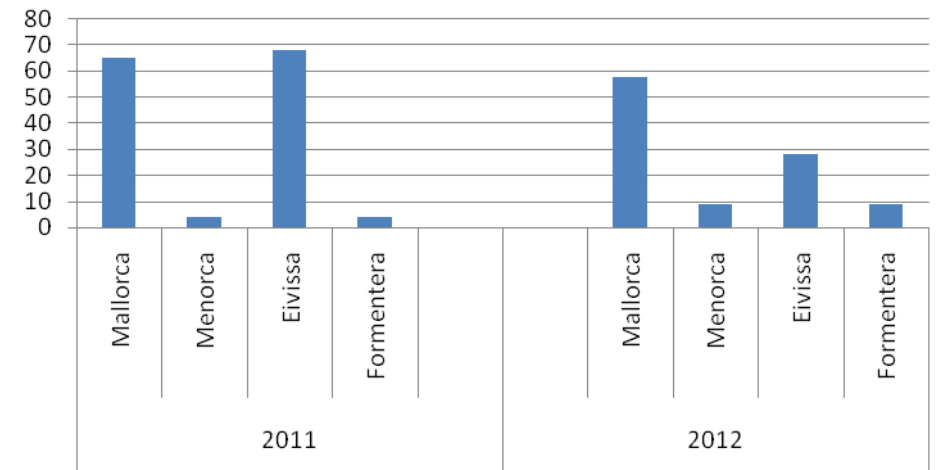
ALGUNES DADES ESTADÍSTIQUES:

NACIONALITAT

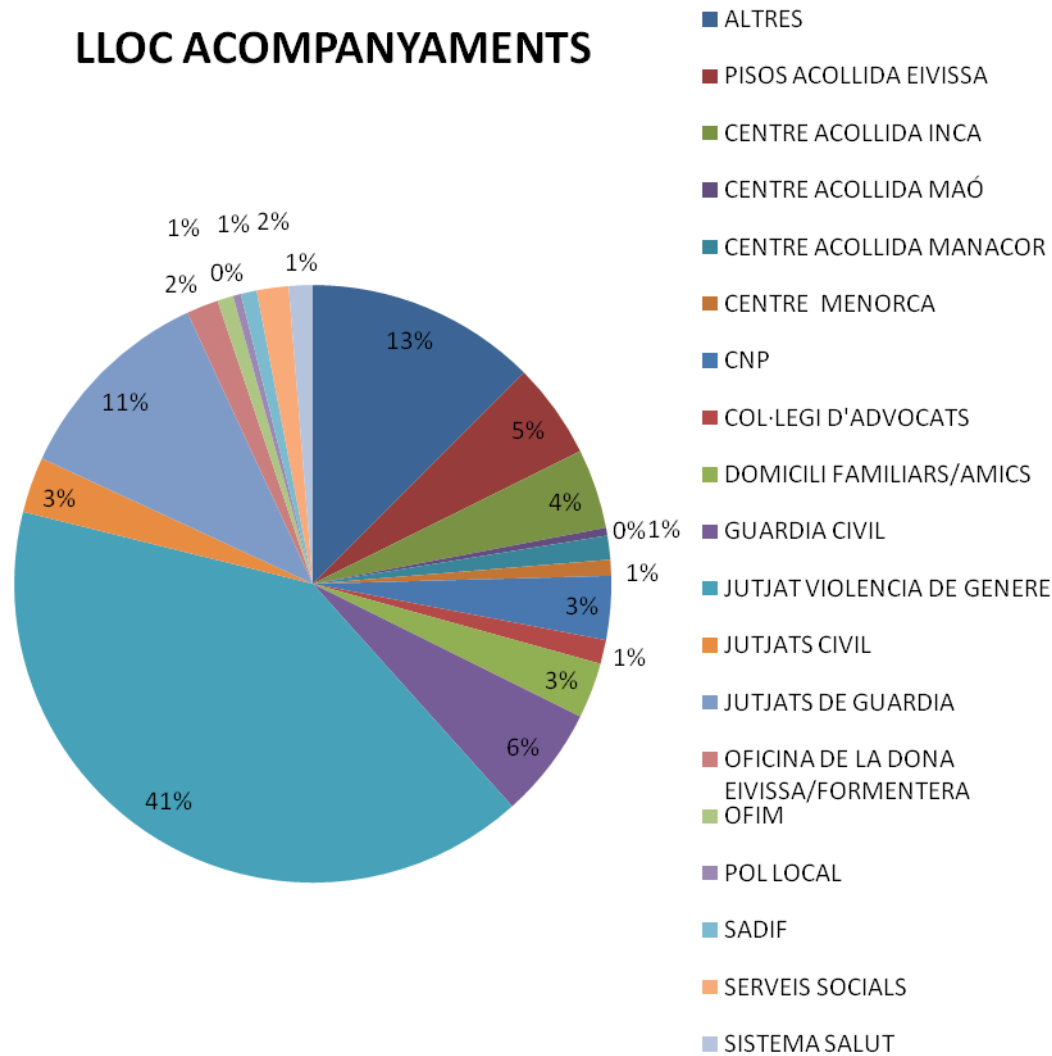
La nacionalitat de la víctima ha estat majoritàriament espanyola, amb 44 dones.

ACOMPANYAMENT PER ILLES

El número de dones acompanyades al 2011 va ser de 141 usuàries i al 2012 de 104.

LLOC ACOMPANYAMENTS

El lloc on més acompanyaments s'han realitzat ha estat als jutjats de violència de gènere, amb un total de 94 acompanyaments.

5.5 Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Maltractament

El Servei d'Assistència Psicològica a Menors Víctimes de Maltractaments és un recurs especialitzat gestionat, al 2012, per INTRESS. S'adreça a infants d'entre 3 i 17 anys que, per circumstàncies familiars o socials, pateixen violència intrafamiliar i extrafamiliar, de forma directa o com a espectadors d'agressions.

Consisteix a assistir psicològicament els fills i filles de dones que han patit violència i que han viscut el maltractament de forma directa o indirecta, durant set sessions (que poden arribar a ser fins a catorze).

Els **objectius** del Servei són dos:

- * Assistir en el moment de la crisi familiar o personal, per tal de restablir l'equilibri previ a la crisi o resignificar l'experiència de l'agressió.
- * Prevenir la possible reproducció del cicle de la violència.

L'any 2012 s'ha atès un total de 19 infants, filles i fills de dones víctimes de violència de gènere usuàries del nostre servei, comptabilitzant un total de 97 sessions de teràpia. La majoria d'ells són nines, la mitjana de edat es de 10 anys i amb 1 germà com a mínim. Resulta molt freqüent trobar casos de violència psicològica indirecte que han hagut de presenciar.

Si comparem amb l'any 2011 les dades són molt similars, es van atendre a 20 nins i nines, que també tenien devers 10 anys, amb 1 germà com a mínim i essent la majoria nines, amb els quals es varen fer 91 sessions de teràpia.

5.6 Servei de Teletraducció

El Servei de Teletraducció de l'Institut Balear de la Dona, subvencionat pel Ministeri d'Igualtat, es va posar en marxa el novembre de 2008, i està dissenyat per garantir per telèfon l'atenció, la informació i la comunicació a les dones víctimes de violència de gènere que desconeixen els idiomes oficials de les Illes Balears. Aquest servei va concloure dia 31 de març de 2012.

A través d'intèrprets professionals ofereix la possibilitat que els professionals i les persones usuàries puguin mantenir una conversa normal, sense cap tipus de barrera lingüística o cultural.

El Servei de Teletraducció s'adreça als serveis especialitzats en violència de gènere i als serveis socials municipals de les Illes Balears, consta d'un telèfon mòbil i d'un biauricular exclusiu i ofereix:

— Teletraduccions dels idiomes següents:

- * Immediates les 24 hores ininterrompudes els 365 dies de l'any: anglès, francès, alemany, xinès, àrab, romanès, alemany i amazic.
- * De 8 h a 18 h, de dilluns a divendres: italià, portuguès, japonès, rus, polonès, persa, bambara, suniki, noruec, suec, txec, finès, grec, turc, ucraïnès, tailandès, eslovac, wòlof, lituà, indi, ful, holandès, hongarès, búlgar, brasiler, basc, croata, danès, coreà, urdú, armeni, manding, afganès, albanès, amazic, servocroat, georgià, gallec, persa i siríac.

— Telefonades a tres bandes.

— Multiconferències.

Durant el 2012, fins abril s'han duit a terme 127 teletraduccions en aquests idiomes: àrab, amazic, romanès, anglès, alemany, turc, búlgar, rus, ucraïnès, polonès, francès, xinès-mandarí, wòlof, hongarès, bambara i portuguès. Durant l'any 2011 es van dur a terme 386 teletraduccions, la qual cosa suposa que percentualment per trimestre s'han duit a terme unes 97 teletraduccions en els idiomes esmentats. Per tant, al primer trimestre de 2012 es va incrementar percentualment en un 23,6% el nombre de teletraduccions.

5.7 Centre coordinador de les ordres de protecció

La Llei 27/2003, de 31 de juliol, reguladora de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica té com a finalitat unificar els diferents mecanismes de tutela a les víctimes dels delictes i faltes mitjançant un estatut integral de protecció front la violència de gènere. D'acord amb l'article 2.8 de l'esmentada llei, mitjançant el qual s'afegeix un nou article 544 ter en la Llei d'Enjudiciament Criminal, l'ordre de protecció serà comunicada immediatament pel jutge a les víctimes i a les administracions públiques competents perquè adoptin mesures de protecció tant de seguretat com d'assistència social, jurídica, sanitària, psicològica o de qualsevol índole.

Així mateix, també es regula a la DA primera del Real Decreto 95/2009, de 6 de febrer, que regula el sistema de registres administratius de recolzament a l'Administració de Justícia, l'obligació per part dels secretaris de jutjats i tribunals de la comunicació de les ordres de protecció de les víctimes de violència domèstica o de gènere que s'adoptin i les seves respectives sol·licituds, mitjançant testimoni íntegre, als punts de coordinació designat per les comunitats autònomes, i que constituïran el canal únic de notificació d'aquestes resolucions a centres, unitats, organismes i institucions competents en matèria de protecció social en relació amb aquestes víctimes.

L'Institut Balear de la Dona és el centre coordinador de les ordres de protecció de la comunitat autònoma de les Illes Balears; així, compleix el precepte legal i assumeix la coordinació de les ordres de protecció amb l'objectiu de dur a terme un primer contacte amb les dones per tal d'assegurar que totes les víctimes de violència de gènere de les Illes Balears tinguin la informació i l'assessorament adient.

L'ordre de protecció és una resolució judicial que consagra un estatus de protecció integral per a les víctimes de violència domèstica o de gènere mitjançant l'adopció, per un mateix òrgan jurisdiccional, de mesures cautelars penals i civils, i l'activació de mesures assistencials. Com a centre coordinador de les ordres de protecció, les funcions que es desenvolupen són les següents:

- * Rebre les ordres de protecció, així com totes les resolucions judicials en les quals s'adopten mesures de protecció, que emeten els jutjats de les Illes Balears.
- * Trametre-les immediatament a les forces i cossos de seguretat de l'Estat i a les diferents policies locals.
- * Crear i mantenir una base de dades per elaborar estadístiques i per conèixer ràpidament les situacions concretes, en els casos d'urgències. Així com, la consulta, per parts de les persones responsables del centre, d'aquesta base de dades als efectes d'atendre i informar a les forces i cossos de seguretat de l'Estat i a les diferents policies locals quan sol·liciten informació sobre víctimes de violència de gènere i la vigència de les ordres de protecció.

- * Contactar amb les víctimes telefònicament o mitjançant una carta, oferint assessorament jurídic i informació de recursos socials gratuïtament amb cita prèvia per part del Centre d'Informació de la Dona; així com, informar de l'existència d'una atenció social telefònica en casos d'urgència per violència de gènere les 24 hores, els 365 dies de l'any, indicant el número de telèfon d'aquest servei.

Una vegada la dona es posi en contacte amb l'IBD, els membres que formen el Centre d'Informació de la Dona (CID), informen i assessoren a les víctimes dels recursos a la seva disposició de caràcter social, jurídic, sanitari i psicològic, com puguin ser ajudes, dispositius de control de proximitat, cases d'acollida, servei d'acompanyament.

Durant l'any 2012, a l'Institut Balear de la Dona es van rebre via telemàtica un total de 2.758 comunicacions judicials, procedents dels jutjats competents de les Illes Balears, que adopten la forma de ordres de protecció, sentències condemnatòries, absolutòries, executòries, o bé de sobreseïments, entre d'altres.

Dintre d'aquestes comunicacions judicials, pel que fa a les resolucions dictades pels jutjats cal especificar que aquestes contenen un total de 7.078 mesures civils, penals i socials, referides tant a dones víctimes de violència de gènere que contaven amb expedient obert d'anys anteriors, com a noves dones a les quals s'ha obert expedient al llarg del 2012 i que han estat un total de 875.

De l'estudi de les dades registrades pel Centre Coordinador d'Ordres de protecció a la seva base de dades SisDona, es pot extraure la informació estadística més rellevant, que indica quina és la situació de les víctimes de violència de gènere:

- a) Mesures penals i civils.
- b) Resolucions.
- c) Nacionalitat de les víctimes.
- d) Edat de les víctimes.
- e) Dades de contacte de la víctima.
- f) Dades de l'agressor.

a) **MESURES PENALS I CIVILS:**

Les MESURES PENALS acordades a les resolucions i ordres de protecció ha estat 3.332 (3.980 a l'any 2011), de les quals cal destacar les següents:

- * Presó per a l'agressor: 76 (81 a l'any 2011)

- * Prohibició d'atrascar-se a la víctima: 1.176 (1.331 a l'any 2011)
- * Prohibició de comunicar-se amb la víctima: 1.129 (1.165 a l'any 2011)
- * Privació del dret a la possessió d'armes: 332 (488 a l'any 2011)
- * Pena de treballs en benefici de la comunitat: 295 (434 a l'any 2011)
- * Prohibició del dret a residir i anar a determinats llocs: 128 (225 a l'any 2011)
- * Resta de mesures penals (multa, inhabilitació del dret de sufragi passiu, expulsió del territori espanyol, resolució de llibertat provisional, sobreseïment, pena de localització permanent,...): 196 (256 a l'any 2011)

Cal assenyalar que pel que fa a les mesures penals a l'any 2012, en termes generals, s'ha donat un decreixement d'un 16,3 % respecte a les adoptades a l'any 2011 en termes generals.

Les MESURES CIVILS acordades judicialment a les resolucions i ordres de protecció han estat 1.321, de les qual cal destacar:

- * El règim de guarda i custòdia respecte dels fills: 354 (349 a l'any 2011)
- * El règim de visites del progenitor no custodi: 325 (315 a l'any 2011)
- * La fixació de la pensió d'aliments: 313 (299 a l'any 2011)
- * L'atribució de l'ús i el gaudi del domicili conjugal: 293 (303 a l'any 2011)
- * D'altres mesures com ara la fixació d'una multa i la determinació d'una indemnització, la contribució de les càrregues familiars: 36 (52 a l'any 2011)

Cal assenyalar que respecte a les mesures civils no s'ha donat pràcticament cap diferència entre aquest any 2012 i l'anterior.

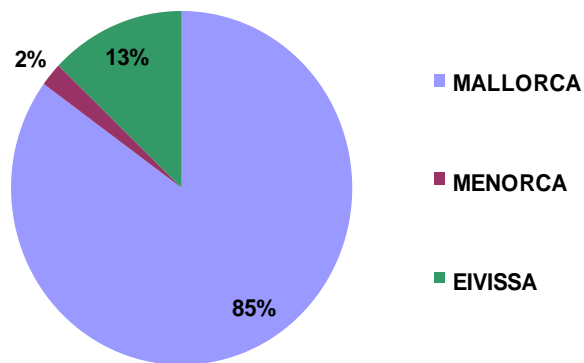
b) RESOLUCIONS DELS JUTJATS

Els jutjats competents ho són pel domicili de les víctimes; es pot observar que el nombre més alt de procediments judicials procedeixen dels jutjats de Mallorca perquè té un major nombre de residents.

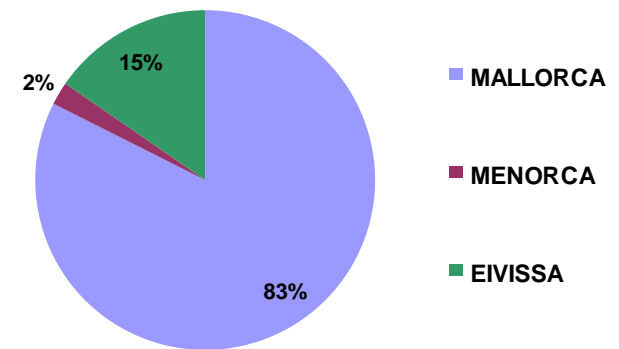
Dins l'àmbit territorial de l'illa de Mallorca, el nombre de procediments judicials representa el 85 %; pel que fa a l'illa d'Eivissa, el 13 %, i a Menorca, 2 %.

Gràfic representatiu dels procediments judicials per illa:

PROCEDIMENTS JUDICIALS 2012

PROCEDIMENTS JUDICIALS 2011

Dins l'àmbit territorial de l'illa de Mallorca existeixen 3 partits judicials (Palma, Inca i Manacor), dins el de Menorca n'hi ha 2 (Ciutadella i Maó) i les illes d'Eivissa i Formentera només en tenen 1.

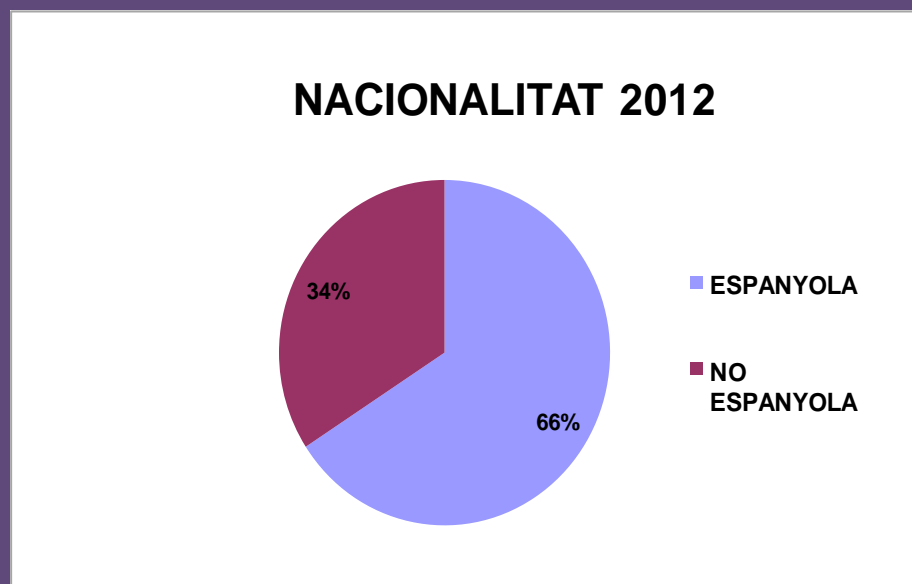
Es pot observar que els percentatges de resolucions judicials procedents dels jutjats de cadascuna de les Illes Balears al llarg de l'any 2012 són pràcticament els mateixos que els de l'any 2011.

c) NACIONALITAT DE LES VÍCTIMES

La majoria de les víctimes de violència de gènere són de nacionalitat espanyola, encara que existeixen víctimes de nacionalitat estrangera tan d'estats membres de la Unió Europea com d'Estats no membres.

D'acord amb les dades estadístiques de la base de dades de l'IBD, es fan els següents gràfics representatius que s'estimen més rellevants

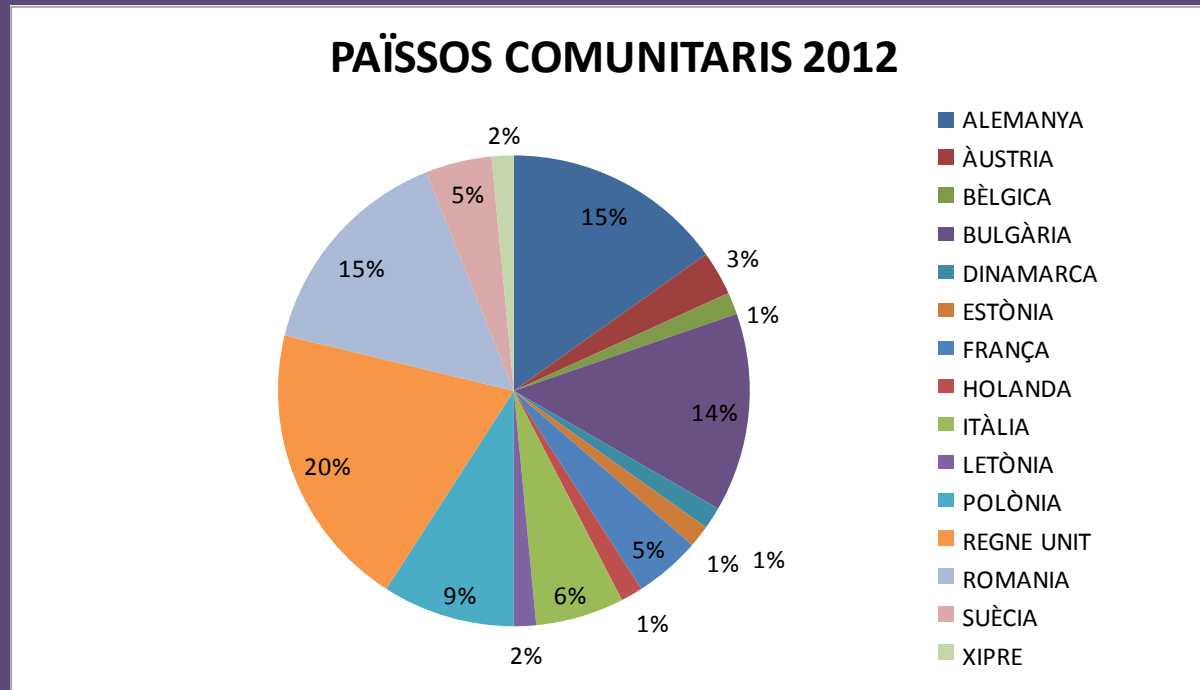
Gràfic representatiu de les dones per nacionalitat espanyola o no espanyola

Es pot observar que les proporcions de víctimes de violència de gènere espanyoles i no espanyoles roman pràcticament igual a l'any 2012 i al 2011.

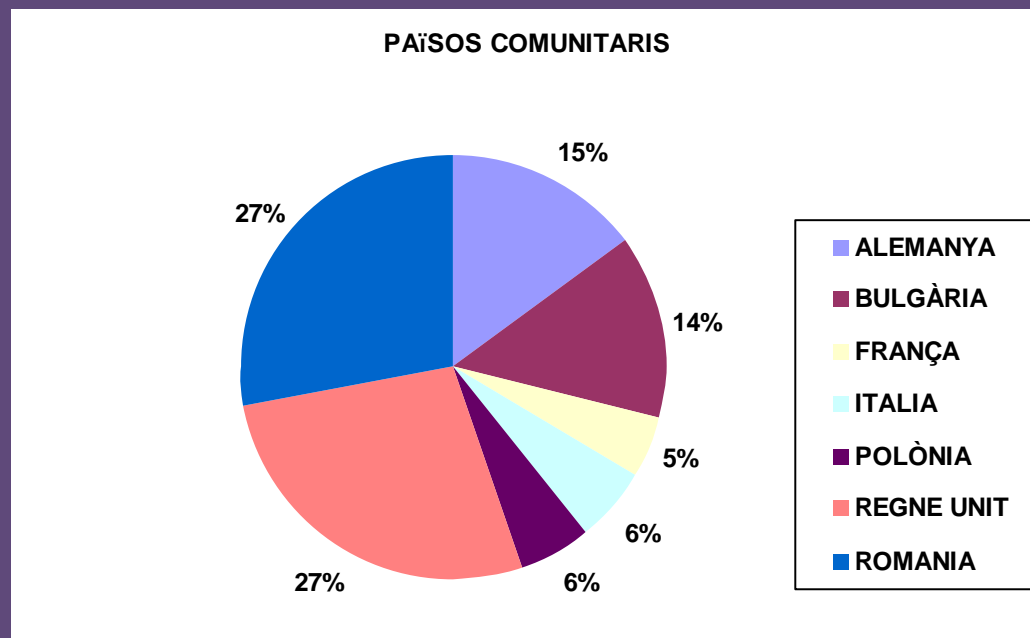
Quan a les dones víctimes de violència de gènere us indicam la relació de dones per nacionalitat segons l'estat membre de la Unió Europea, sense tenir en compte Espanya.

Gràfic representatiu de les dones per nacionalitat comunitària 2012

En a l'any 2011 la relació era la següent:

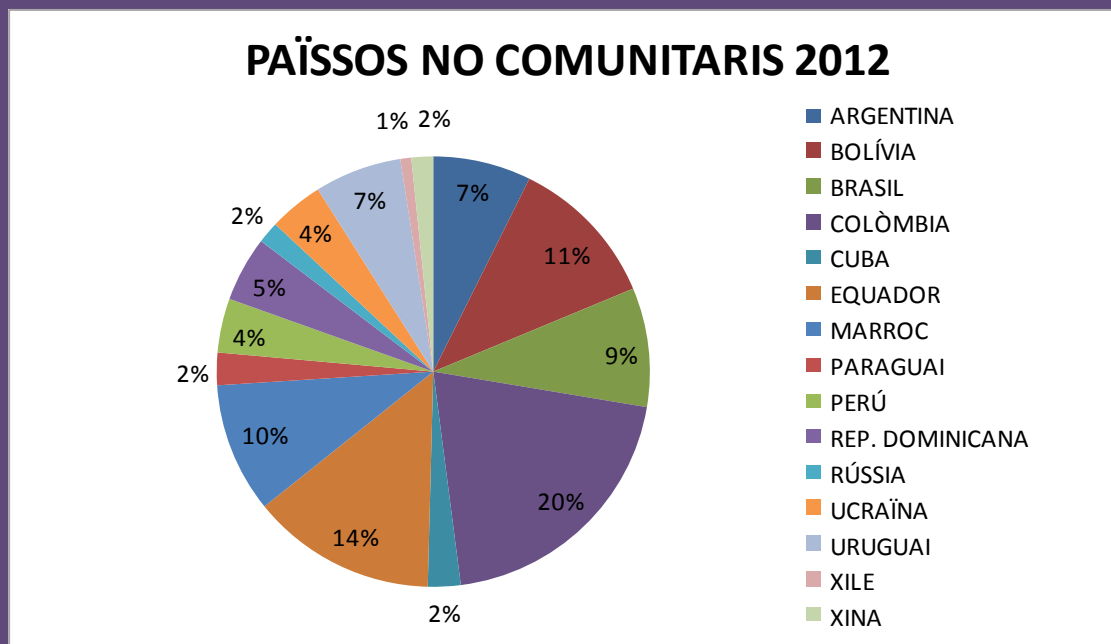
Gràfic representatiu de les dones per nacionalitat comunitària 2011

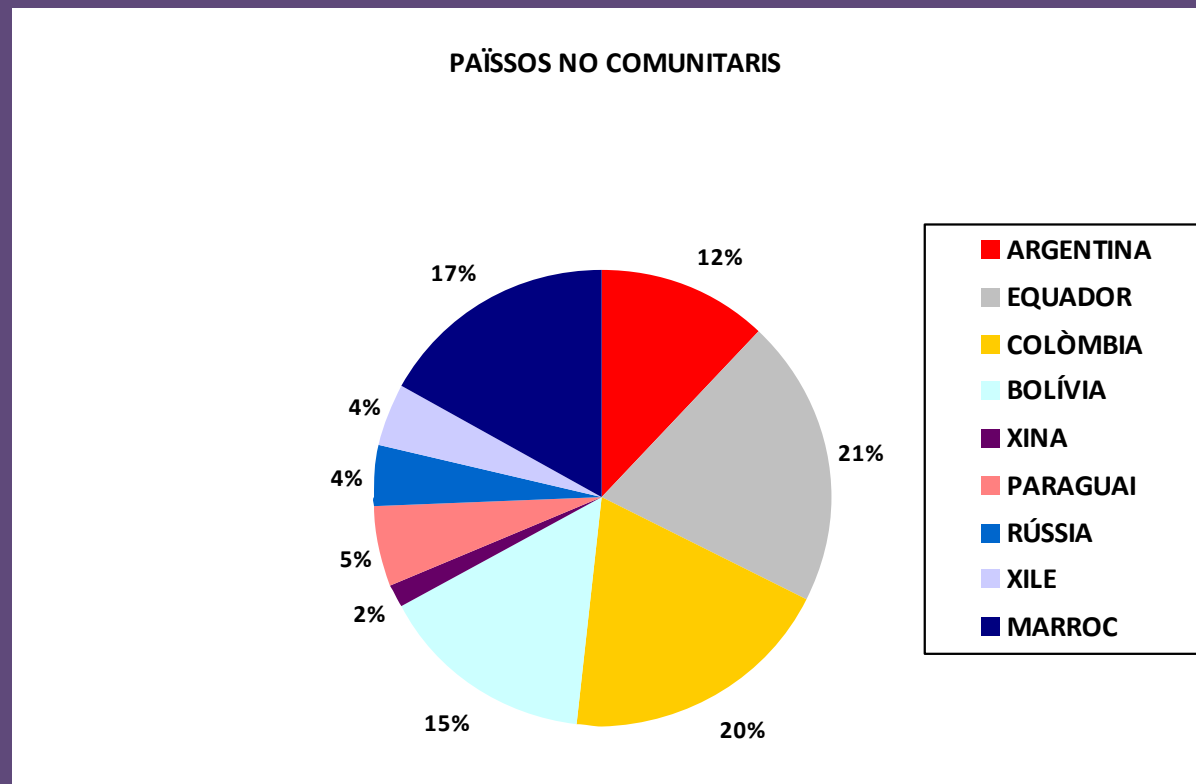
Pel que fa a les dones víctimes de violència de gènere amb nacionalitat comunitària, al 2012 apareixen nacionalitats que no es reflectien a l'any 2011, així: Àustria, Bèlgica, Dinamarca, Estònia, Holanda, Letònia, Suècia i Xipre, encara que amb uns percentatges molt petits. Així mateix, es pot observar que Alemanya, Bulgària, França i Itàlia mantenen el mateix percentatge de dones víctimes de violència de gènere de la seva nacionalitat a l'any 2012 i al 2011; en referència al Regne Unit i Romania els percentatges són inferiors en 2012, ja que en 2011 es tractava d'un percentatge del 27% per ambdues nacionalitats i a l'any 2011 un 20% i un 15% respectivament; per últim, Polònia ha augmentat el seu percentatge en un 3% a l'any 2012 respecte a l'any anterior.

I en quant a les víctimes que no són nacionals de cap estat membre de la Unió Europea es fa una divisió percentuals per nacionalitat.

Gràfic representatiu de les nacionalitats no comunitàries de les víctimes 2012:

Gràfic representatiu de les nacionalitats no comunitàries de les víctimes 2011:

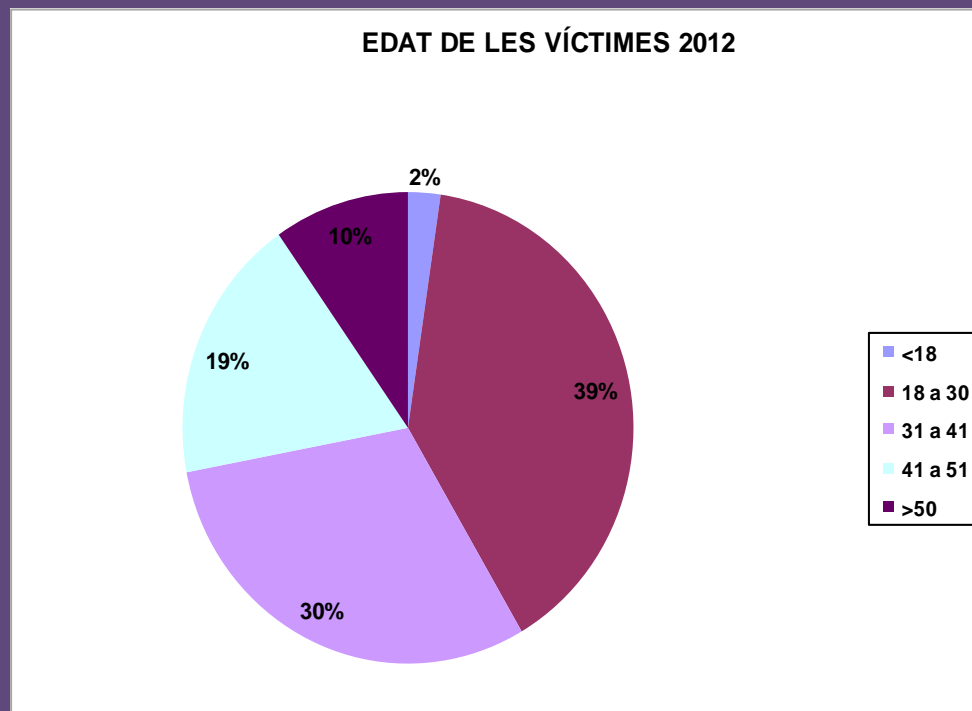

De les gràfiques anteriors, es pot comprovar que hi ha països de procedència de les víctimes que es donen a l'any 2012 que no es donaven a l'any 2011, així: Brasil, Cuba, Perú, República Dominicana, Ucraïna i Uruguai. Pel que fa a països de procedència de les víctimes de violència de gènere que es repeteixen a l'any 2012 i al 2011 s'observa que disminueixen els percentatges de Argentina, Bolívia, Equador, Marroc, Paraguai, Rússia i Xile a l'any 2012; els percentatges de Colòmbia i Xina es mantenen igual en ambdós anys.

d) EDAT DE LES VÍCTIMES

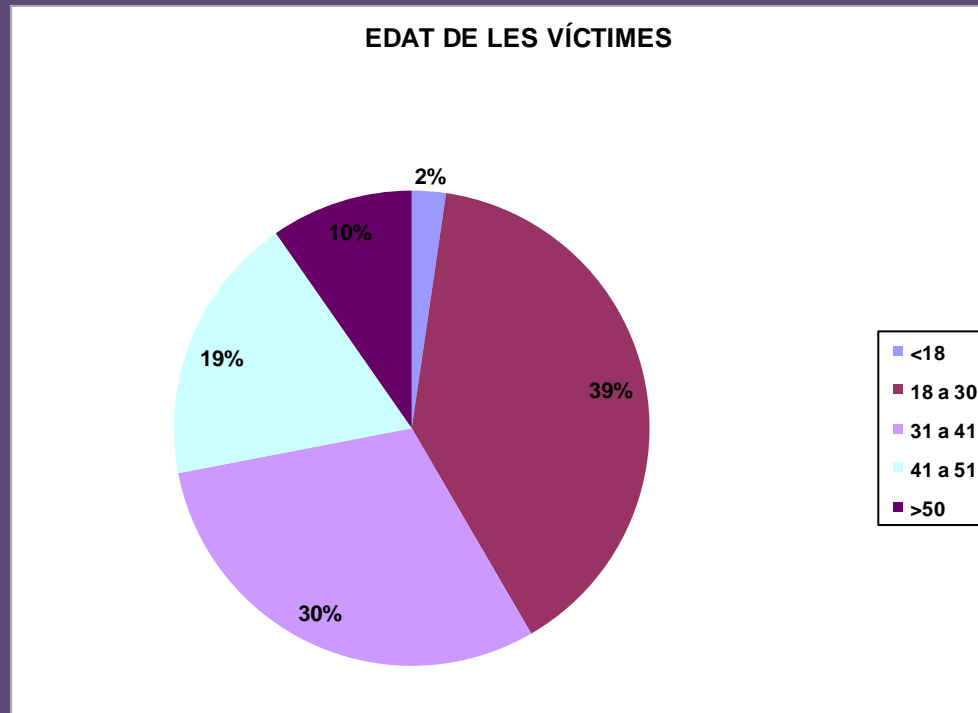
Un altre aspecte significatiu per a l'estudi de la situació de les víctimes de violència de gènere és l'edat. Al llarg de 2012, el tram d'edat de les dones entre 18 i 30 va ser el que va interposar més denúncies amb un 39,31 %, seguit del sector de 31 a 41 anys amb un 30,35 %; i entre 41 i 51 anys ha hagut un percentatge 18,35 %. En el tram d'edat superior a 51 anys el percentatge es redueix considerablement respecte als altres trams amb un 9,68 %. El tram d'edat amb menys víctimes ha estat el de menys de 18 anys amb un 2,31 % del total de les dones.

Gràfic representatiu de l'edat de les víctimes 2012:

Gràfic representatiu de l'edat de les víctimes 2011

A l'any 2012, s'observa que es mantenen pràcticament els mateixos percentatges que a l'any 2011 respecte als trams d'edat de les dones víctimes de violència de gènere.

El centre coordinador d'ordres de protecció, a més realitza les següents actuacions:

1. Certificats que acrediten la condició de víctima de violència de gènere

El Institut Balear de la Dona, com a centre coordinador de les ordres de protecció, emet, a instància de la persona interessada, certificats/informes que acrediten la condició de la víctima de violència de gènere, d'acord amb la informació registrada que consta en el nostre registre, així com per les dades obtingudes en la data de signatura del certificat, en coordinació amb els òrgans judicials.

L'ordre de protecció, com ja hem indicat, dona a la víctima un estatus integral de protecció per poder accedir a les mesures d'assistència social establertes per l'ordenament jurídic; en concret, la renda activa d'inserció social, regulada a l'article 2.2 c del Reial Decret 1369/2006, de 24 de novembre, pel qual es regula el programa de renda activa d'inserció per a aturats amb especials necessitats econòmiques i dificultat per a trobar feina, de 18 juliol, gestionades pel SOIB.

També s'emeten certificats pel que fa amb els requisits que es sol·liciten per a l'obtenció d'ajudes gestionades pels consells insulars, d'acord amb l'article 27 de Llei Orgànica 1/2004, de 28 de desembre, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere; a més de la seva emissió per altres qüestions, tals com reducció de quotes en cursos organitzats per administracions públiques, ...

2. Tramesa d'informació a les forces i cossos de seguretat de l'Estat i dels Ajuntaments

Finalment, l'Institut Balear de la Dona, dins les seves funcions com a centre coordinador d'ordres de protecció, atén les cridades telefòniques i sol·licituds formulades per les institucions i les forces i cossos de seguretat de l'Estat, així com a les policies locals dels ajuntaments de les Illes Balears, per trametre'ls informació relativa a l'estat de les ordres de protecció, la seva vigència, termini, ... mitjançant l'enviament de documentació que ho acredita.

5.8 Projecte Iris

A finals de l'any 2010 es va signar un conveni entre el Servei d'Emergències del 112 i l'Institut Balear de la Dona i altres organismes per millorar les relacions i garantir una protecció major i més eficaç i una intervenció immediata per a totes les dones víctimes de violència de gènere per part de les Forces i Cossos de Seguretat. El procés s'inicia amb la recollida de signatura de la usuària on autoritza a l'Institut Balear de la Dona a la utilització de les seves dades amb la finalitat ressenyada.

Durant l'any 2012, les tècniques Centre d'Informació de la Dona han tramitat l'alta de 113 usuàries que van ser ateses i que són víctimes de violència de gènere.

A l'any 2011 es varen donar d'alta, des de l'IBD, un total de 50 usuàries víctimes de violència de gènere. Per tant, s'ha incrementat significativament (més del 50%) la tramitació d'alta a usuàries ateses per l'Institut Balear de la Dona.

Des del Servei d'Emergències 112 s'han comunicat un total de 30 incidents amb dones víctimes de violència de gènere. Una vegada rebuda la comunicació, des de l'Institut bé les Treballadores Socials o Advocades es contacta, si és possible i passat un temps prudencial des de que s'han produït els fets, amb la víctima per oferir assessorament jurídic o social segons les necessitats.

5.9 Decret d'ajuts econòmics de pagament únic recollits en l'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere

L'article 27 de la Llei orgànica 1/2004, de mesures de protecció integral contra la violència de gènere, estableix el dret a percebre un ajut econòmic a les dones víctimes de la violència de gènere que se situen en un determinat nivell de rendes i que tenen dificultats especials per obtenir una feina. Aquests ajuts s'atorguen en funció de l'edat i les responsabilitats familiars de la víctima, i tenen com a objectiu fonamental facilitar-li uns recursos mínims de subsistència per independitzar-se de l'agressor.

El procediment de concessió i pagament correspon a les administracions competents en matèria de serveis socials, i són finançats amb càrrec als pressuposts generals de l'Estat. Per això s'ha publicat el Decret 125/2010, de 23 de desembre, de principis generals per a la concessió d'aquests ajuts, i els consells insulars, competents en matèria de serveis socials, assistència social i polítiques de gènere, n'exerciran la potestat reglamentària. L'import d'aquest ajut de pagament únic, amb caràcter general, és l'equivalent a sis mensualitats de l'import del subsidi per desocupació, i en determinats casos pot arribar a dotze, divuit o vint-i-quatre mensualitats.

Sobre la informació sobre el pagament d'aquestes ajudes socials, s'ha tramés al Ministerio de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad, la següent informació, que ens ha tramés el **Consell Insular de Mallorca** (Institut Mallorquí d'Assumptes Socials) IMAS:

* Del període bimensual des de l'1 de juny fins al 31 de juliol:

Sol·licituds presentades: 6

Sol·licituds denegades: 10

Sol·licituds concedides: 0

Sol·licituds pendents de resolució: 23

* Del període bimensual des de l'1 d'agost fins al 31 de setembre:

Sol·licituds presentades: 6

Sol·licituds denegades: 8

Sol·licituds concedides: 0

Sol·licituds pendents de resolució: 21

* Del període bimensual des de l'1 d'octubre fins al 30 de novembre:

Sol·licituds presentades: 9

Sol·licituds denegades: 6

Sol·licituds concedides: 9

Sol·licituds pendents de resolució: 15

* Del període bimensual des de l'1 de desembre de 2012 fins al 31 de gener de 2013:

Sol·licituds presentades: 2

Sol·licituds denegades: 4

Sol·licituds concedides: 1

Sol·licituds pendents de resolució: 12

MINISTERIO
DE SANIDAD, SERVICIOS SOCIALES
E IGUALDAD

SECRETARÍA DE ESTADO
DE SERVICIOS SOCIALES
E IGUALDAD

DIRECCIÓN GENERAL
PARA LA IGUALDAD
DE OPORTUNIDADES

6. INCLUSIÓ SOCIAL

6.1 Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució

En relació amb el Grup Permanent d'Estudis sobre la Prostitució de les Illes Balears, format per professionals de l'Institut Balear de la Dona, l'Àrea d'Educació, Igualtat, Drets Cívics i Esports de l'Ajuntament de Palma, la Universitat de les Illes Balears, Adoratrius Balears, Casal Petit de les Oblates, Creu Roja, metges del Món i altres persones interessades en l'àmbit de la prostitució, cal destacar la feina que es du a terme conjuntament entre totes les entitats i els mitjans de comunicació per elaborar un decàleg de bones pràctiques comunicatives als mitjans de comunicació respecte de temes que facin referència a la prostitució. Al novembre es va realitzar la jornada "Prostitució i trata, especial incidència en menors" a càrrec d'Helena Maleno, i que va tenir una gran acceptació i participació, amb quasi un centenar de persones.

6.2 Pis tutelat Lausana

El pis tutelat Lausana, gestionat pel Casal Petit de les Oblates, és fruit del conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i l'Institut Balear de l'Habitatge, que va permetre la cessió de dos habitatges de protecció pública, que conformen l'equipament del pis tutelat. Lausana .

S'adreça a dones que volen allunyar-se del context de la prostitució i a dones víctimes d'explotació sexual. Ofereix acollida i allotjament temporal, i específicament, els serveis següents:

- * Cobertura de les necessitats bàsiques de manutenció i d'allotjament.

- * Atenció social individualitzada.
- * Atenció psicològica i emocional.
- * Foment de l'autonomia i del desenvolupament personal.
- * Connectar les dones amb la xarxa de recursos comunitaris d'atenció social existents.
- * Ampliació de la xarxa de suport familiar, social i comunitari.
- * Oferta de formes alternatives d'ocupació del temps lliure.
- * Oferta de processos d'inserció laboral i social.
- * Assessorament sobre les vies de solució de la situació de risc.

L'any 2012 s'han acollit nou usuàries, igual número que l'any 2011, dos de les quals víctimes d'explotació sexual, amb el perfil següent de dona beneficiària:

- De nacionalitat nigeriana
- D'entre 26 i 35 anys
- Una d'elles ha estat víctima de Trata derivada d'UCRIF
- Han contactat directament amb el Casal Petit
- 37% amb estudis secundaris
- 4 es troben en una situació administrativa irregular
- Va exercir la prostitució per motius econòmics

L'any 2012 s'han fet 414 intervencions, front les 552 intervencions de l'any 2011, la majoria derivades d'acompanyaments en el pis, d'entrevistes de seguiment o acords, i de suport a la convivència.

7. FORMACIÓ I CULTURA

7.1 Càtedra d'Estudis contra la Violència de Gènere

L'Institut Balear de la Dona en base al Conveni de pràctiques amb la Càtedra d'Estudis contra la Violència de Gènere ha ofert a la Càtedra una plaça per realitzar pràctiques a la seva seu d'un/a alumne/a del Màster Oficial en Polítiques d'Igualtat i Prevenció de la Violència de Gènere.

7.2 Màster oficial en polítiques d'igualtat i prevenció de la violència de gènere del departament de psicologia de la Universitat de les Illes Balears

Durant el 2012 l'Institut Balear de la Dona ha tramitat un nou conveni de col·laboració amb la Universitat de les Illes Balears (UIB) per la realització de pràctiques en l'empresa UTE, S.A.S. 24, adjudicatària del contracte de serveis d'atenció social, acompanyament i atenció 24 hores a les víctimes de violència de gènere a les Illes Balears, per a estudiants d'estudis oficials del postgrau màster universitari en polítiques d'igualtat i prevenció de la violència de gènere del departament de psicologia de la UIB.

A l'any 2012 no va tenir entrada a l'Institut Balear de la Dona cap sol·licitud de la Universitat de les Illes Balears per col·laborar amb el manteniment de la Càtedra d'Estudis de Violència de Gènere. Igualment, i a causa de la finalització de la Universitat de Estiu d'Estudis de Gènere, no s'ha signat al 2012.

8. PROJECTES SUBVENCIONATS EN LES CONVOCATÒRIES DE SUBVENCIONS

L' Institut Balear de la Dona, com a entitat autònoma de caràcter administratiu amb personalitat jurídica pròpia i capacitat d'actuar plena, té com a finalitats bàsiques elaborar i executar les mesures necessàries per fer efectius els principis d'igualtat de l'home i la dona, a més d'impulsar i promoure la participació de la dona en tots els àmbits de la societat.

L'any 2011 i 2012 l' Institut Balear de la Dona, a causa de la forta reducció pressupostària que ha derivat de la crisi econòmica generalitzada, no ha pogut dur a terme una convocatòria del pla d'ajuts per al suport a les activitats en matèria d'accions de foment i de suport de la igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

9. ACORDS I CONVENIS DE COL·LABORACIÓ

1. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per a la gestió i la funcionalitat operativa de l'Oficina d'Informació, Assessorament i Tractament Psicosocial de la Dona i de les llars d'acollida, per a l'any 2012.
Dotació econòmica: 260.092,57 €
2. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades per centres d'informació de la dona, per a l'any 2012
Dotació econòmica: 28.090,00 €
3. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per a la gestió i la funcionalitat del Centre d'Informació de la Dona, i d'una casa d'acollida per a dones víctimes de la violència de gènere, per a l'any 2012
Dotació econòmica: 234.337,64 €
4. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades dels diferents casals d'acollida, per a l'any 2012.
Dotació econòmica: 28.090,00 €
5. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Formentera per a l'atenció a les dones víctimes de violència masclista, formació en igualtat i prevenció de violència de gènere, per a l'any 2012.
Dotació econòmica: 8.000,00 €
6. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i la Conselleria d'Innovació, Interior i Justícia per oferir el Servei 24 Hores d'atenció social telefònica per a dones en situació d'urgència víctimes de violència de gènere, mitjançant l'112.
7. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona, la Fundació Hospital de Manacor i la Fundació Néixer per oferir accés a la medicina ginecològica informativa i preventiva del col·lectiu immigrant.

8. Acord de col·laboració interadministrativa entre l'Institut Balear de l'Habitatge i l'Institut Balear de la Dona per habilitar habitatges en règim de lloguer per a dones que han estat víctimes de la violència de gener fins al mes de maig.
9. S'ha tramitat un nou acord de col·laboració interadministrativa entre l'Institut Balear de l'Habitatge i l'Institut Balear de la Dona per habilitar habitatges en règim de lloguer per a dones que han estat víctimes de la violència de gènere.
10. S'ha tramitat el conveni de col·laboració entre la Universitat de les Illes Balears i l'Institut Balear de la Dona per a la realització de pràctiques en l'empresa UTE, S.A.S. 24, adjudicatària del contracte de serveis d'atenció social, acompanyament i atenció 24 hores a les víctimes de violència de gènere a les illes balears, per a estudiants d'estudis oficials del postgrau màster universitari en polítiques d'igualtat i prevenció de la violència de gènere del departament de psicologia de la UIB

Relació de convenis de col·laboració de l'any 2012 amb dotació econòmica en relació als convenis de l'any 2011:

CONVENI	2011	2012	Diferència %
Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per a la gestió i la funcionalitat operativa de l'Oficina d'Informació, Assessorament i Tractament Psicosocial de la Dona i de les llars d'acollida.	260.092,57 €	260.092,57 €	0,00%
Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades per centres d'informació de la dona.	28.090,00 €	28.090,00 €	0,00%
Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per a la gestió i la funcionalitat del Centre d'Informació de la Dona, i d'una casa d'acollida per a dones víctimes de la violència de gènere.	260.092,57 €	234.337,64 €	-9,9%
Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades dels distints casals d'acollida	28.090,00 €	28.090,00 €	0,00%
Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Formentera per a l'atenció a les dones víctimes de violència masculista, formació en igualtat i prevenció de violència de gènere	8.000,00 €	8.000,00 €	0,00%

VEURE ANNEX N°1 on es detallen les actuacions realitzades en el marc dels convenis de col·laboració de contingut econòmic.

10. PLA ESTRATÈGIC D'IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE DONES I HOMES DE LES ILLES BALEARS

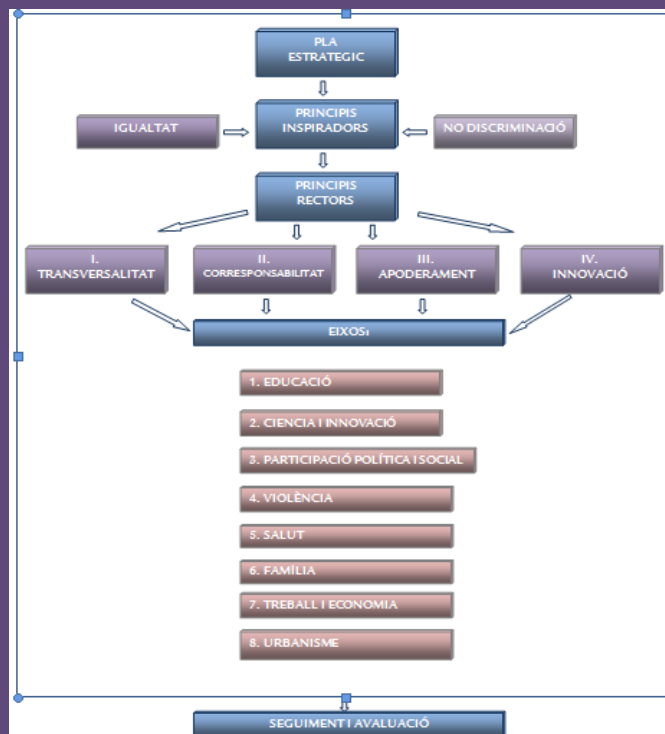
L'Equip tècnic de l'Institut Balear de la Dona encarregat d'elaborar el pla s'ha reunit mensualment per fer el seguiment i avaluar el treball realitzat.

Durant aquests mesos s'han realitzat les següents actuacions:

1. Redacció de l'índex del Pla: introducció, els principis inspiradors i rectors, els eixos d'actuació, els objectius i les actuacions a realitzar per aconseguir els objectius.
2. Estudi del marc jurídic aplicable a les polítiques d'igualtat entre dones i homes d'altres comunitats autònomes, de l'estat espanyol i de la Unió Europea, que servei de fonament per l'introducció i esborrany definitiu "introducció".
3. Proposta i definició dels principis inspiradors i principis rectors. Es va decidir que hauria 2 principis inspiradors i 4 principis rectors.
4. Proposta i definició dels eixos d'actuació. Es va decidir que els eixos d'actuació serien 8.
5. Per poder realitzar la diagnosi i determinar les actuacions de cada un dels eixos s'han

solicitat dades estadístiques a l'Institut de la Mujer i a l' Institut d'Estadística de les Illes Balears, a totes les conselleries del Govern de les Illes Balears, als Consells insulars, i a la Federació d'Entitats Locals de les Illes Balears (FELIB).

6. L'Institut Balear de la dona va sol·licitar a les distintes conselleries del Govern de les Illes Balears i als Consells Insulars, a la FELIB i al Consell de Participació de la Dona la designació d'una persona per a col·laborar amb l' Institut Balear de la Dona en la realització de la diagnosi actual de la situació de la dona a les Illes Balears.
7. L'equip de treball de l'Institut Balear de la Dona s'ha dividit per eixos en grups de 2 tècnics per poder reunir-se amb les persones designades pels ens i òrgans abans citats.

Gràfic sobre les actuacions descrites.

ANNEX N° 1-CONVENIS DE COL·LABORACIÓ-

1. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per a la gestió i la funcionalitat operativa de l'Oficina d'Informació, Assessorament i Tractament Psicosocial de la Dona i de les llars d'acollida

I. PROGRAMA D'ATENCIÓ I TRACTAMENT A DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Casos atesos al programa d'atenció a víctimes de violència de gènere

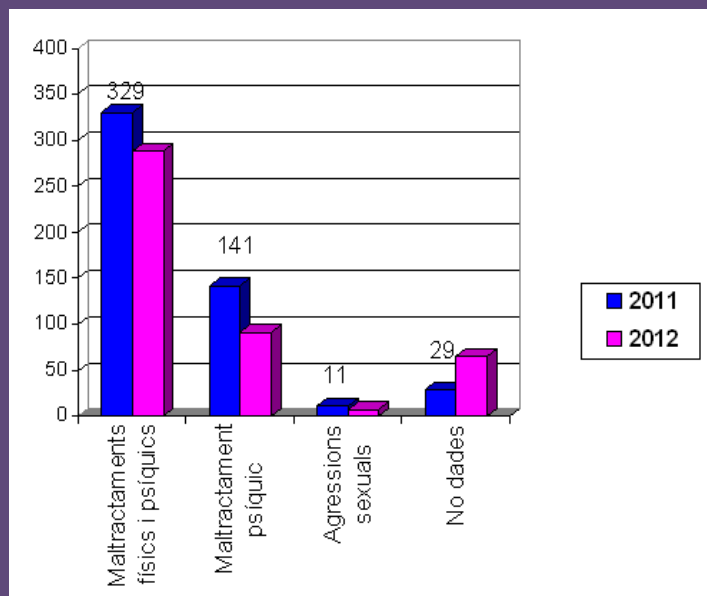
	2011	2012
Casos atesos al programa d'atenció a víctimes de violència de gènere	510	502 (453 dones + 49 fills/es)

Dades sobre les 453 dones víctimes de violència de gènere

Tipologia del maltractament

	2011	2012	%
Maltractaments físics i psíquics	329	288	63,58%
Maltractaments psíquics	141	92	20,31%
Agressions sexuals	11	8	1,77%
No dades	29	65	14,35%

Gràfica comparativa dels principals tipus de maltractament any 2011 – 2012

Edat de las víctimes	2011	2012
De 18 a 30 anys	145	111
De 31 a 40 anys	185	151
De 41 a 50 anys	127	60
Més de 50 anys	43	35
No dades	10	96

Lloc de naixement	2011	2012
Península Ibèrica	143	125
Illes Balears	113	104

Estranger	231	194
No dades	23	30

Nivell d'estudis	2011	2012
No sap llegir ni escriure	4	0
Sap llegir ni escriure	2	4
Sap llegir	11	9
Primaries	147	134
Crduat Escolar	0	0
Secundària/FP	98	92
Batxillerat	92	102
Universitaris	49	57
No dades	107	55

Situació Laboral	2011	2012
Inactiva	104	98
Amb contracte	157	149
Autònoma	14	28
Aturada amb ingressos	73	82
Economia submergida	37	43
Pensionista	11	14
Sense Cap Ingrés	6	11
Sense determinar	108	28

Temps mitjà de patiment del maltractament	2011	2012
Menys d'un any	42	22
D'1 a 3 anys	95	38
De 3 a 5 anys	72	89

De 5 a 10 anys	71	54
Més de 10 anys	75	45
Sense especificar	143	55
Puntual	12	150

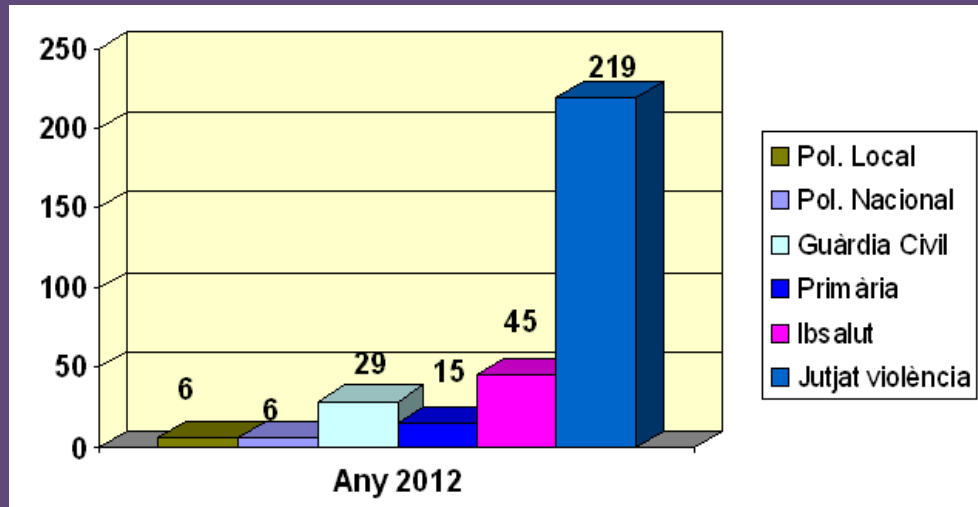
PROTOCOLS DE COORDINACIÓ

TOTAL ANY 2012 PROTOCOLS: 320

PROTOCOLS REBUTS DE:		2011	2012
Jutjat de violència		183	219
Policia Local		10	6
Policia Nacional		29	6
Guàrdia Civil		32	29
Guàrdia Civil	D'Eivissa	12	1
	De Santa Eulària	6	13
	De Sant Antoni	12	15
	De Sant Joan	2	0
	De Formentera	0	0
Serveis Socials de Primària		23	15
Serveis Socials	D'Eivissa	10	3
	De Santa Eulària	8	9
	De Sant Josep	2	1
	Sant Antoni	2	1
	Formentera	1	1
Altres Serveis Socials			
Ibsalut		83	45
TOTAL		360	320

GRÀFICA DE DEMANDES REBUDES PER PROTOCOL DE COORDINACIÓ

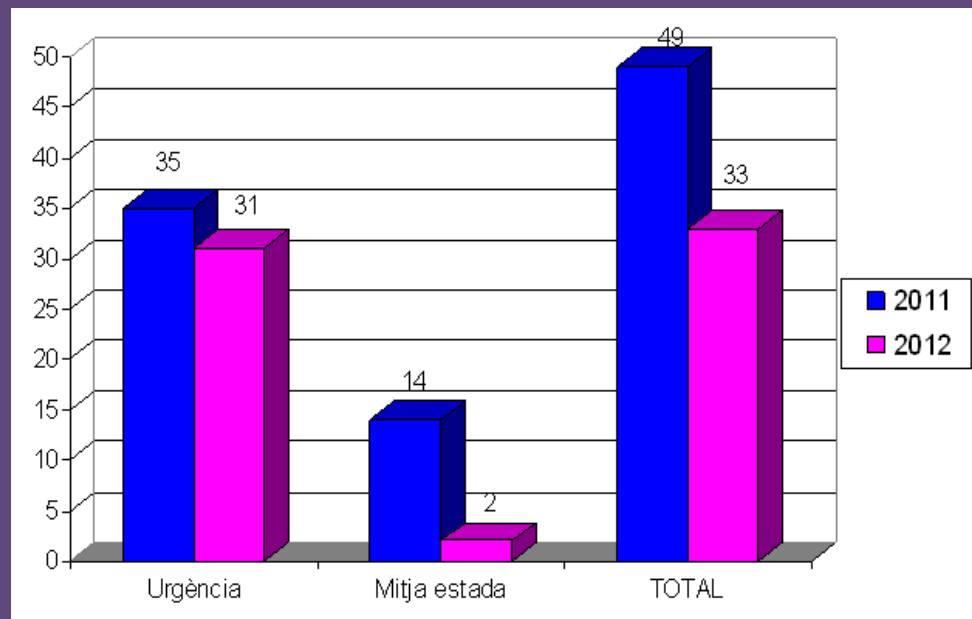

II. PROGRAMA D'ALLOTJAMENT A LES LLARS D'ACOLLIDA

	2011	2012
Dones i Fills/es allotjats a les Llars d'Acollida	49 dones i 31 nens/neses	33 dones i 32 nens/neses

TIPUS D'ALLOTJAMENT	2011		2012	
	Dones	Nens/es	Dones	Nens/es
D'urgència	35	14	31	30
D'allotjament regular (mitja estada)	14	17	2	2

GRÀFICA COMPARATIVA LLARS D'ACOLLIDA ANY 2011 – 2012

Tipologia del maltractament	2011	2012
Maltractaments físics i psíquics	39	23
Maltractaments psíquics	5	9
Agressions sexuals	3	1

Procedència	2011	2012
Eivissa	32	13
Pobles	17	16
Fora de la CAIB	0	0
Formentera	0	2
Mallorca	0	1
Sense domicili	0	1

Edat	2011	2012
De 16 a 30 anys	23	11
De 31 a 40 anys	12	18
De 41 a 50 anys	11	4
Més de 50 anys	3	0

Lloc de naixement	2011	2012
Península Ibèrica	16	6
Illes Balears	2	2
Estranger	31	25

Nivell d'estudis	2011	2012
------------------	------	------

No sap llegir ni escriure	0	1
Sap llegir i escriure	1	1
Sap llegir	18	0
Primaris	2	11
Graduat Escolar	16	5
Secundària / FP	4	12
Universitaris	7	3

Situació laboral	2011	2012
Inactiva	27	23
Taller ocupacional	1	0
Amb contracte	9	4
Aturada amb ingressos	2	0
Economia submergida	1	3
Pensionista	3	3
Sense determinar	2	0

Situació de la sortida del centre	2011	2012
Amb família d'origen i/o RAI	4	10
Anterior domicili sense marit/company i/o RAI	2	2
Derivació a una altra casa i/o RAI	0	0
Derivació pis IBAVI i/o RAI	0	0
Destinació desconeguda i/o RAI	1	0
Pis i RMI i/o RAI	2	0
Pis i treball	6	6

Torna amb el marit/company	0	0
No ha sortit	1	4
Altres	21	11

III. PROGRAMA D'ASSESSORAMENT I ATENCIÓ A LA DONA

	2011	2012
Casos atesos al programa d'assessorament i atenció a la dona	99	79

IV. PROGRAMA D'ORIENTACIÓ SOCIOLABORAL PER A DONES

	2011	2012
Casos atesos al programa d'orientació socio-laboral per a dones	7	10

V. PROGRAMA D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA A DONES RECENTMENT SEPARADES O EN PROCÉS DE SEPARACIÓ

	2011	2012
Casos atesos al programa d'atenció psicològica a dones recentment separades o en procés de separació	44	15

2. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular d'Eivissa per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades per centres d'informació de la dona

El programa ofereix tractament psicològic a fills/es de dones víctimes de violència de gènere, els quals han estat exposats a aquesta violència. L'exposició fa que els nens/es puguin presentar unes característiques concretes i articulars que els predisposen a partir tot un seguit de dificultats i problemes, que de no ser tractats poden derivar en trastorns de major gravetat amb el pas del temps.

OBJECTIUS

L'objectiu del programa és procurar el benestar psicològic del menor, estimulant el desenvolupament de la seva personalitat i la seva adaptació emocional a les diverses situacions viscudes, per tal de poder integrar-les correctament i evitar les conseqüències negatives a nivell personal, social i familiar.

POBLACIÓ

La població a la que va dirigida el projecte són nens/es menors de 16 anys, fills de dones víctimes de maltractes que tinguin expedient obert a l'Oficina de la Dona.

CASOS D'ATENCIÓ PSICOLÒGICA PER FILLS/ES DE DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE.

	2012
Total casos atesos any 2012	49

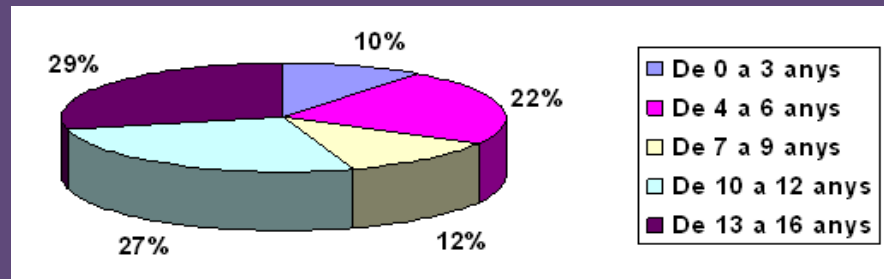
Característiques dels fill/filles

- **Sexe**

NENS	%	NENES	%
27	55,11%	22	44,90%

- Intervals d'edat

De 0 a 3 anys	De 4 a 6 anys	De 7 a 9 anys	De 10 a 12 anys	De 13 a 16 anys
5	11	6	13	14

- Problemes emocionals

SI	NO
33	16

- Conductes disruptives

SI	NO
24	25

- Fracàs escolar

SI	NO
15	34

- Adicions

SI	NO
4	45

- Assessorament específic mares

SI	NO
21	28

- Problemes metges

SI	NO
3	46

3. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per a la gestió i la funcionalitat del Centre d'Informació de la Dona, i d'una casa d'acollida per a dones víctimes de la violència de gènere

El Centre d'Informació de la Dona (CID), és un recurs general que depèn del Departament de Benestar Social i Joventut del Consell Insular de Menorca, i és el servei de referència a l'illa en atenció i assessorament a la dona víctima de la violència.

Per al desenvolupament dels diferents serveis adreçats a la dona, el Consell compta amb el finançament de l'Institut Balear de la Dona. L'aportació econòmica per a l'any 2012 ha estat de 234.337,64 €.

L'any 2012 el Departament de Benestar Social i Joventut va reestructurar el Servei de manera que, per una banda, la gestió del pis d'acollida es fa des del propi Servei i, per altra banda, es passa a donar atenció únicament a aquelles dones víctimes de la violència, derivant a la resta de dones als serveis dels circuits normalitzats d'atenció, ja que es pretén millorar l'atenció integral a aquestes dones víctimes que requereixen d'atenció especialitzada.

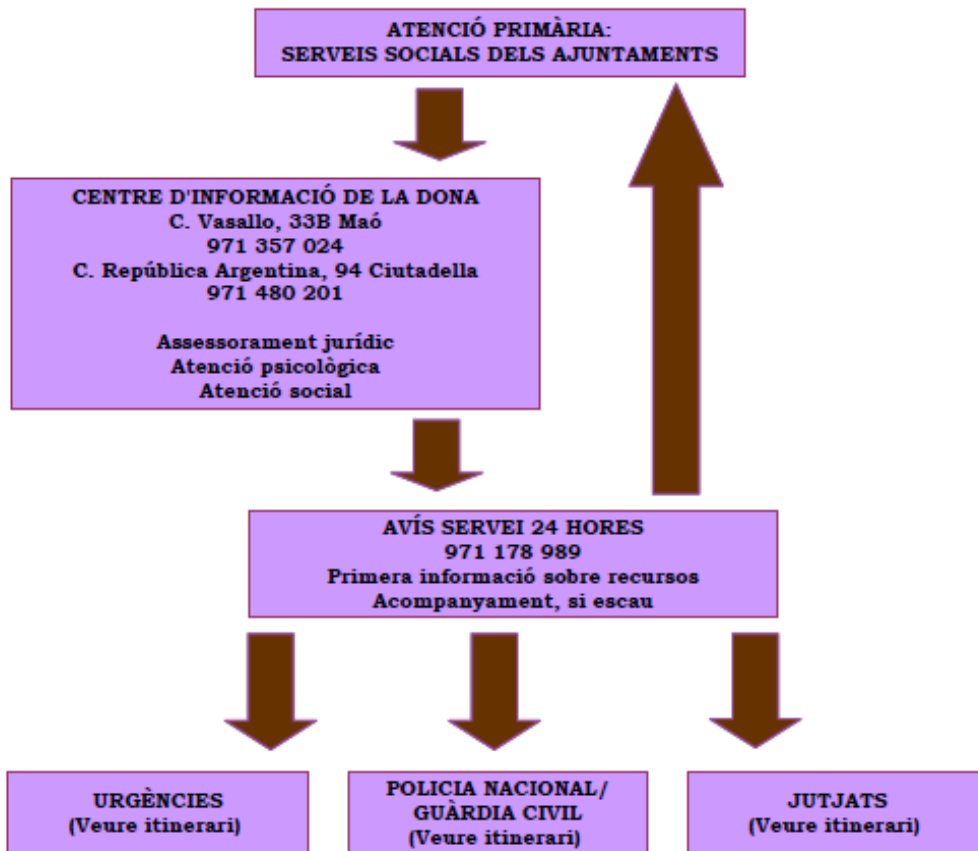
ACTUACIONS:

I. PROGRAMA D'ATENCIÓ INTEGRAL A LES DONES VÍCTIMES DE LA VIOLÈNCIA

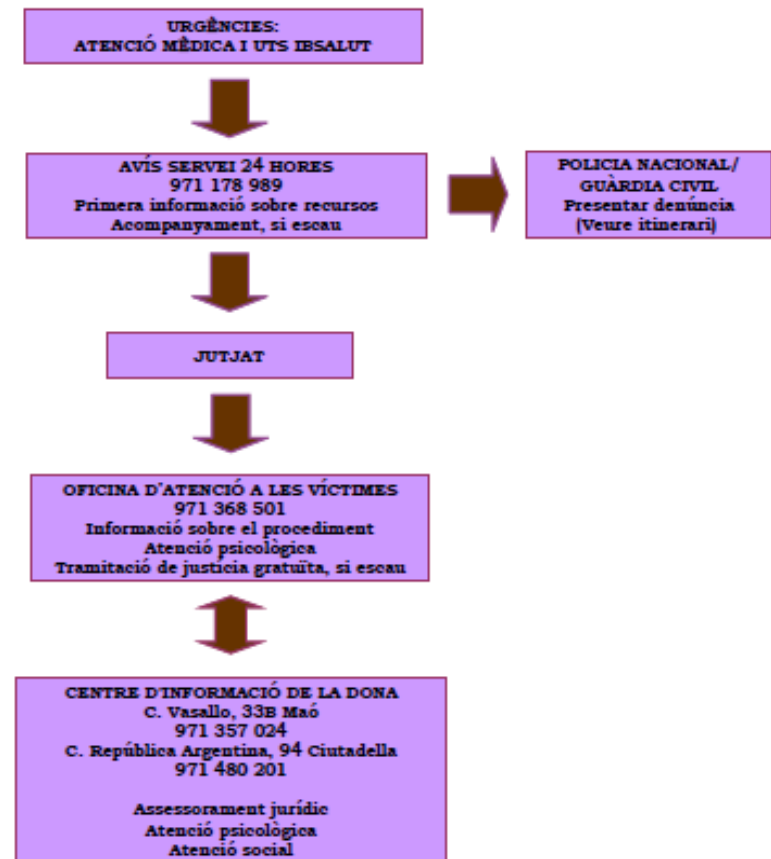
Aquest programa està adreçat a totes les dones que han patit o estan en risc de patir violència per part de les seves parelles o altres tipus d'agressors que no tenen vincle afectiu amb la víctima.

A continuació es presenten els diferents itineraris que pot recórrer una dona en funció del servei des del qual accedeix al Centre d'Informació de la Dona. Hi ha quatre itineraris:

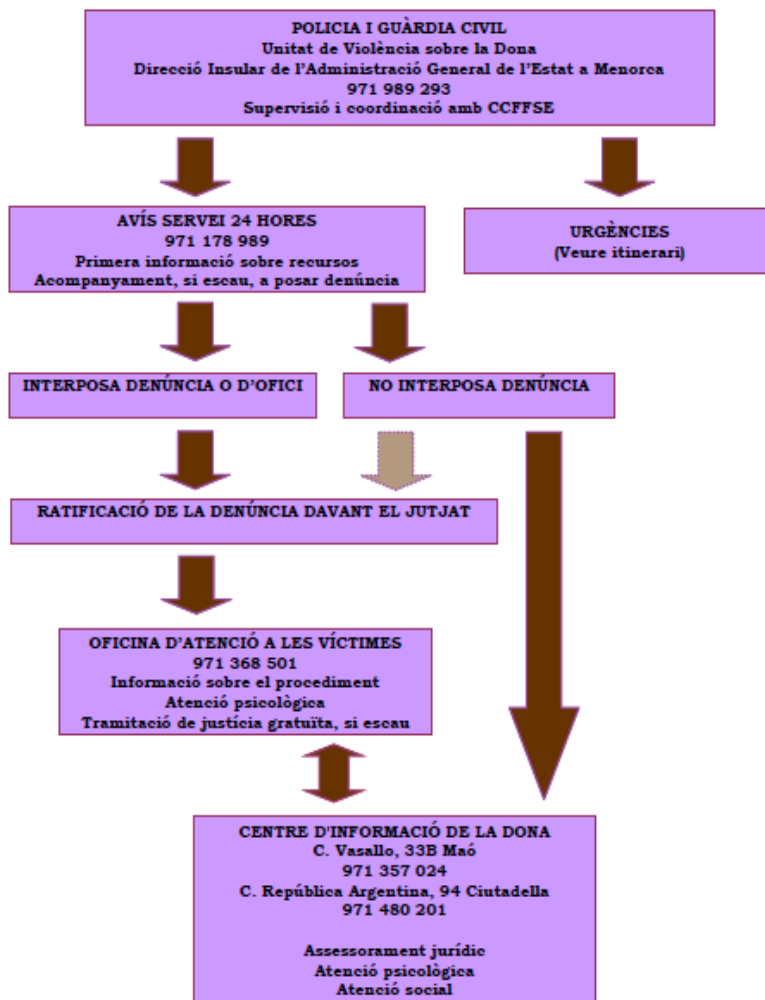
ACCÉS DES D'ATENCIÓ PRIMÀRIA

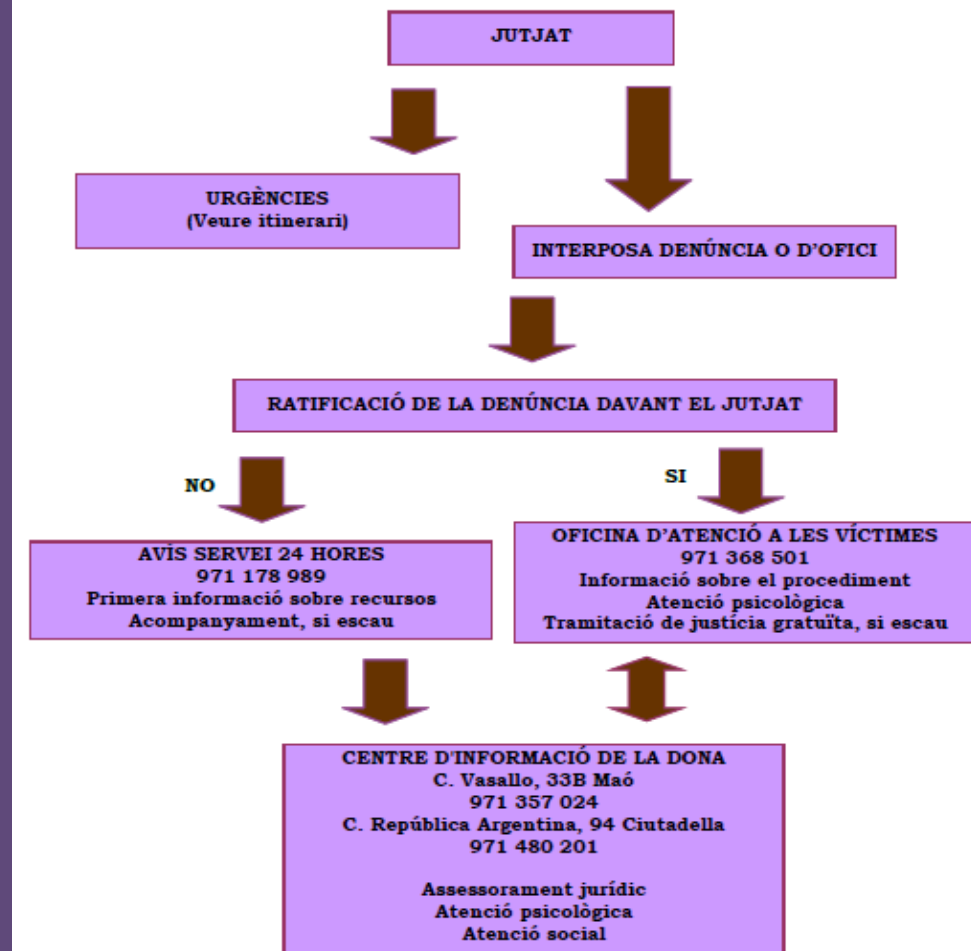
ACCÉS DES DELS SERVEIS D'URGÈNCIES DE SALUT

ACCÉS DES DE LES FORCES DE SEGURETAT

ACCÉS DES DELS JUTJATS DE VIOLÈNCIA DAMUNT LA DONA

II. ACCÉS DIRECTE AL CENTRE D'INFORMACIÓ DE LA DONA

Quan la dona acudeix al centre té una primera entrevista de valoració de la demanda amb la Treballadora Social del centre. Aquesta estableix si la dona necessita d'assessorament jurídic, atenció psicològica, possible entrada al pis d'acollida o bé si és susceptible de ser derivada a un altre recurs.

III. DADES DE LES DONES ATESES

Durant l'any 2012 es van atendre un total de 100 noves demandes de dones víctimes del maltractament, tres demandes més que l'any anterior. El 63% de les demandes es van atendre a Maó i la resta a Ciutadella, on l'atenció al públic es fa només dos dies a la setmana. La proporció de casos atesos en ambdós municipis és manté estable respecte el 2011.

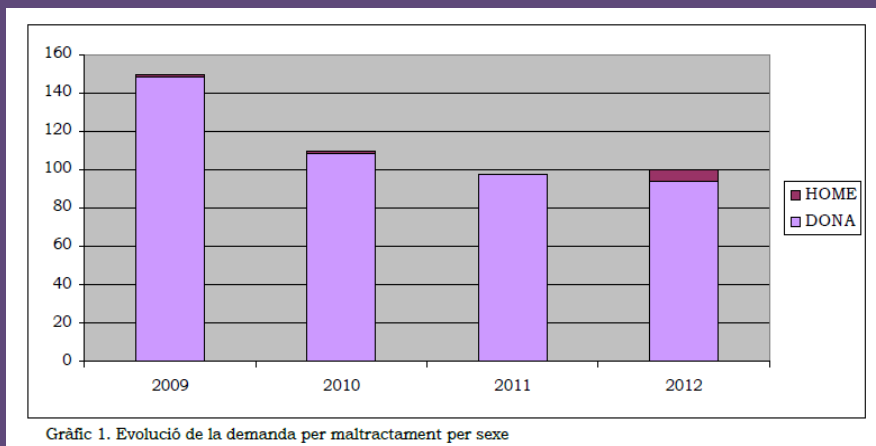
La taula següent mostra el nombre de persones ateses residents a cada un dels municipis en els tres darrers anys:

	2010	2011	2012
Alaior	6,60 %	6,30 %	10,00 %
Maó	33,20 %	36,90 %	36,00 %
Sant Lluís	4,80 %	6,30 %	8,00 %
Es Castell	7,30 %	12,60 %	7,00 %
Es Mercadal	2,40 %	3,40 %	2,00 %
Migjorn	2,00 %	4,40 %	1,00 %
Ferreies	1,70 %	1,40 %	2,00 %
Ciutadell	42,00 %	28,70 %	34,00 %

En general les dades es mantenen estables per municipi, augmentant lleugerament les atencions de persones residents en Ciutadella i en Alaior. Amb Ciutadella el percentatge puja respecte al 2011, any en el que les atencions havien baixat de manera significativa.

La tendència de les atencions per maltractament apunta a una estabilització de la demanda, acabant amb la tendència decreixent que s'observava des del 2009 al 2011.

Al gràfic següent es recull l'evolució de la demanda en aquests darrers anys:

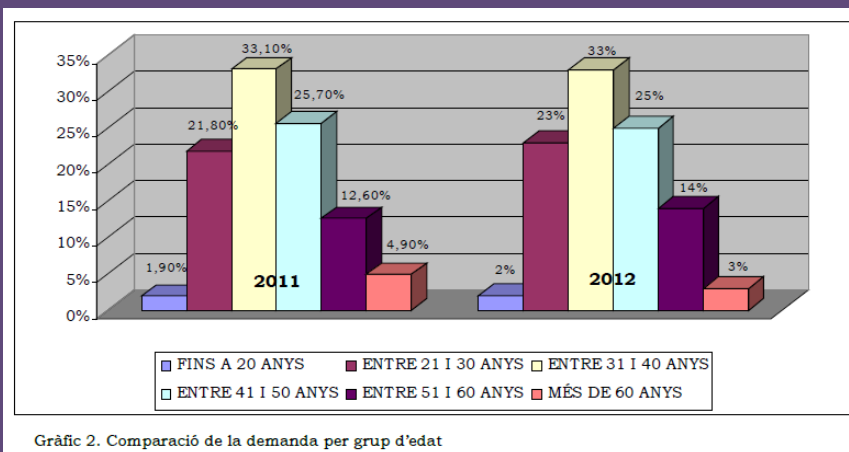

Respecte a la tipologia de maltractament si bé l'any 2010 s'havia produït un increment del maltractament físic i psicològic en detriment del només psicològic, la tendència dels dos darrers anys és d'un augment del maltractament psicològic.

Aquest darrer any s'observa que també s'incrementen els casos de maltractament sexual.

	2010	2011	2012
FÍSIC I PSICOLÒGIC	64,00 %	56,70 %	42,00%
PSICOLÒGIC	28,80 %	39,10 %	47,00%
SEXUAL	4,50 %	2,00 %	10,00%
ALTRES	2,70 %	2,20 %	-

Respecte a la demanda en funció del grup d'edat, al següent gràfic s'observa la comparativa entre els dos darrers anys, i s'aprecia que la distribució es gairebé la mateixa, mantenint-se estables les proporcions i estan centralitzada la demanda entre els 20 i els 50 anys que sumen més del 80% dels casos.

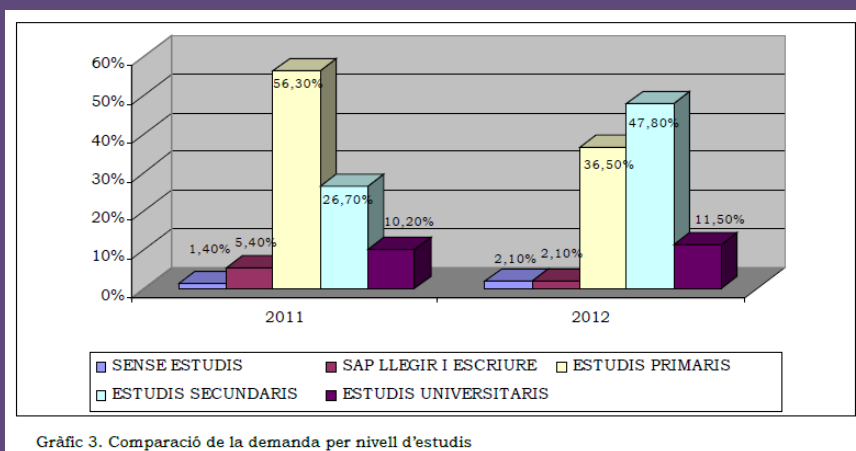

Gràfic 2. Comparació de la demanda per grup d'edat

Respecte al lloc de naixement es posa de manifest que una de cada tres demandes corresponen a persones estrangeres i que les persones més representades són nascudes a la illa de Menorca:

	2011	2012
MENORCA	41,20 %	38,00 %
RESTA ILLES BALEARS	1,00 %	1,00 %
RESTA ESTAT	23,30 %	28,00 %
PAÏSSOS COMUNITARIS	4,80 %	6,00 %
RESTA DE PAÏSSOS	29,70 %	27,00 %

Quan analitzem el nivell d'estudis de les persones demandants del Servei s'observa que el percentatge de persones sense estudis o que només saben llegir i/o escriure és més baix que el percentatge de persones amb estudis universitaris. Aquest fet desmitifica la creença relacionada amb l'estat social de les persones usuàries del Servei, que sempre porta a pensar que les beneficiàries són de perfils d'exclusió.

Aquest any s'observa una diferència important en la tendència, de manera que el nivell formatiu és superior que l'any anterior. Per primera vegada més de la meitat de les dones tenen estudis secundaris o estudis universitaris, dades que donen suport a l'enunciat anterior i que recolzen el fet de que el maltractament a la dona no és un fet que afecta a un sector determinat de dones sinó que qualsevol dona és susceptible de partir-lo.

Al moment en el que van acudir al centre el 31,5% de les dones conviuen encara amb l'agressor. El 80% de les dones ateses tenen com a mitjana dos fills.

IV. PROGRAMA D'INTERVENCIÓ PER A AGRESSORS (PRIA)

Es va començar el juliol de 2012 a demanda de col·laboració per part d'institucions penitenciàries. Està adreçat a homes que han sigut condemnats a presó per delictes de violència de gènere i que poden substituir la condemna per la participació a aquest programa.

V. PREVENCIÓ DE LA VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Han demanat el taller 9 aules amb un total de 235 alumnes. Els resultats i valoració del taller es presentarà a la propera memòria, ja que el programa Salut Jove està estructurat en cursos escolars i no en anys naturals.

4. Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Menorca per al manteniment del servei per a l'atenció psicosocial a fills i filles de dones víctimes de la violència de gènere derivades dels distints casals d'acollida

El Centre d'Informació de la Dona del Consell Insular de Menorca està dotat d'un pis d'acollida destinat a dones que han patit agressions i amenaces que posen en perill les seves vides i les dels seus fills.

Com a dones maltractades, les mares solen presentar símptomes de depressió, indefensió i baixa autoestima, amb dificultats per a alliberarse de la por i de resoldre problemes quotidians, fins no sentir-se acollida i haver rebut assistència. És per això que a vegades presenten problemes relacionals envers els seus fills i dèficits en la seva competència marental. De la mateixa manera els nens poden presentar problemes de comportament i manifestar símptomes de depressió i ansietat per la exposició repetida a estímuls violents.

I. VALORACIÓ DURANT L'INGRÉS

Les dones que ingressen al pis d'acollida necessiten d'un suport psicològic pel fet d'haver passat per una situació i unes vivències traumàtiques. L'ajuda i els treball amb elles és fonamental per aconseguir comprendre i neutralitzar els sentiments de culpa derivats de la situació que han hagut de patir, alhora que se'ls ajuda a reprendre les seves vides i les dels seus fills.

Paral·lelament, el treball amb els menors també es fa de manera prioritària i es realitza una valoració de la influència negativa que s'hagi pogut generar per part del progenitor cap els fills. A més es valoren les dificultats personals i socials que se'n deriven de la experiència viscuda al nucli familiar.

II. INTERVENCIÓ

Es realitza en dos sentits:

Mares i fills.

Durant l'any 2012 s'han atès 8 dones i el número de fillets/filletes ha estat de 10. El nombre de fillets/filletes s'ha duplicat durant el 2012, ja que l'any passat van ser 5 els que van viure al pis d'acollida.

Al moment actual i en la revisió que s'ha fet del reglament del règim intern del pis d'acollida s'han afegit els deures i les obligacions de les dones que ingressen amb fills i filles.

També s'està treballant en un protocol de derivació dels nens i nenes al Servei Insular de Família per tal de que des de allà i amb equips multidisciplinars es facin les valoracions de risc del menor i es prenguin les mesures que es considerin més adients.

5 Conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Formentera per a l'atenció a les dones víctimes de violència masclista, formació en igualtat i prevenció de violència de gènere

El conveni de col·laboració entre l'Institut Balear de la Dona i el Consell Insular de Formentera per a l'atenció a les dones víctimes de violència masclista, formació en igualtat i prevenció de violència de gènere té un impacte notori en la societat de l'illa. Tant en matèria d'igualtat com en l'atenció i prevenció de la violència de gènere la qual cosa ens ajuda a equiparar-nos a la resta de les Illes Balears.

El Consell Insular de Formentera (CIF) realitza dos serveis fonamentals per a les dones de Formentera, un és la atenció immediata de les víctimes de violència masclista dins l'àrea de Benestar Social i l'altre, complementari i importantíssim, la formació en igualtat i prevenció de violència de gènere dins l'àrea d'Igualtat.

I. ATENCIÓ A LES DONES VÍCTIMES DE VIOLÈNCIA MASCLISTA

El servei d'atenció immediata, d'acompanyament i seguiment es fa amb l'estreta col·laboració d'una psicòloga en cas de necessitat de teràpia i amb un advocat per l'assessorament i en defensa dels drets de la víctima, suport necessari que dota el servei d'una qualitat imprescindible a Formentera, i que ve a substituir l'oficina d'atenció a les víctimes de delictes eliminada.

L'atenció d'aquest tipus de víctimes es fa molt delicada a Formentera, on la discreció del procés és rellevant, però no menys que l'acompanyament i seguiment de la víctima.

Des de 2011 tenim a l'illa acolliment de llar. La qual cosa suposa poder separar a la víctima del seu agressor immediatament, fins que la dona pugui ser enviada a Eivissa.

Aquest any l'acolliment de llar ha suposat una despesa més alta de l'habitual per una estada més llarga a la llar, que s'ha reflectit en una despesa de la totalitat de la subvenció.

II. FORMACIÓ EN IGUALTAT I PREVENCIÓ DE VIOLÈNCIA DE GÈNERE

Entenem que la formació en igualtat és una prevenció de violència de gènere molt importat, ja que sense prevenció i educació difícilment es podrà reduir la violència de gènere. En aquest aspecte la conselleria de Benestar Social treballa juntament amb la conselleria de Cultura a l'hora de realitzar accions comunicatives que generen canvis i modificacions socials que permetin avançar en la igualtat de gènere, a més de reforçar la cultura cap a l'apoderament de les dones.

Considerem que la dona s'ha d'enfortir per conèixer com defensar-se i prevenir la violència de gènere, especialment a una illa plural i diversa com la nostra.

El 2007 es va formar una associació de dones a Formentera, prou important quant a participació de les dones il·lenques. L'àrea d'Igualtat treballa estretament amb coordinació amb aquesta associació feminista (Espai Dones), principalment en la celebració del Dia de la Dona i el Dia Internacional Contra la Violència de Gènere. Moments rellevants per a què la dona manifesti la seva problemàtica per arribar a la igualtat efectiva, com també d'enfortiment de la dona, tant en la prevenció com en el rebuig de la violència que pateix la societat en general, encara que té una incidència major dins el col·lectiu femení i menors que la desigualtat fa més vulnerables.

En la celebració del Dia de la Dona s'ha sumat per tercer any consecutiu un altra associació més: "Cultures Unides per a l'Emprenedoria i el Codesenvolupament", la qual també té entre els seus objectius la lluita contra la desigualtat.

Activitats del Dia Internacional de la Dona

Març ha passat a ser el mes de les dones ja que durant tot el mes es realitza el programa d'accions per a la dona, el qual s'espera amb aïdesa per les formentereres.

En 2012 les accions han estat encaminades cap a la reflexió i principalment l'apoderament de les dones. Amb una visualització i expressió femenina realitzada des de diferents aspectes culturals cap a les dones en general (contacontes adults, projecció de pel·lícules, teatre), i les dones formentereres en particular (IV homenatge dones grans) com més multicultural i implicant a la família i infants (III Festival de les Dones, contacontes joves).

Les activitats varen ser les següents:

- Lectura del Manifest i taula informativa
- Contacontes per a joves al Casal de Joves
- Contacontes per a adults, els dos a càrrec d'Encarna de las Heras
- Projecció de les pel·lícules: "Agua con Sal" i "Yentl"

- Sopar de dones
- III Festival de la Dona
- Teatre familiar: “la família Delacerda” a càrrec del grup Mujeresenescena (Barcelona) i “la intervenció patètica” de l’Home des Senalló.
- IV Homenatge a les dones Majors de Formentera

Acció molt important i imprescindible per la importància que suposa per a la gent gran aquest acte tan emotiu de visualització de la dona formenterera.

El sopar celebrat cada any per l’associació Espai Dones per gaudir totes les dones juntes un moment d’agermanament.

L’associació Cultures unides per a l’emprenedoria i el codesenvolupament ha presentat un programa de propostes musicals i tallers de dansa per celebrar el III

Festival de la Dona. Creant un espai d’expressió artística de les dones i de gaudiment familiar d’un dia per les dones.

El festival ha constatat de diferents tallers d’activitats pels infants i les seves famílies (taller de cares i pintures de cares) i zona de ball amb l’animació de Claudio i Formentera Batu Samba, també de dansa (espectacle de dansa africana amb “Wologüondy”) des de les 16.30 fins les 20.30 hores, en què va començar el teatre familiar.

Activitats del dia Internacional contra la violència de gènere

El 26 de novembre l’associació de Espai Dones va posar una taula informativa a la plaça davant el Consell una hora abans de la lectura del manifest, moment solemne amenitzat per la música tocada per un alumne de l’escola de música de l’illa (Rafa Lopez).

D’altres activitats realitzades varen ser:

- Projectió de la pel·lícula El secreto de Esma (Jasmila Zbanic – Sarajevo)
- Contacontes per a adults i per a joves (Al Casal de Joves) per Encarna de las Heras.
- Taula rodona formada per especialistes en violència de gènere que ampliaran amb la vulnerabilitat de la dona dins la parella per trastorn mental i/o abús de substàncies.

